

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XIV
ŠT. 12
21. DECEMBER 2007
1,50 EUR

ISSN 1581-8373

Poštnina plačana pri pošti 3325 Šoštanj

Knjižnica Velenje
Titov trg 05

3320 Velenje

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ

Skupina **hse**

Termoelektrarna Šoštanj leta 2014

Srečno v leto 2008!

Termoelektrarna Šoštanj je danes pred novim investicijskim ciklusom. Gradnja plinskih turbin nazivnih moči po 42 MW naj bi se zaključila konec leta 2008, gradnja 600 MW bloka 6 pa je že stekla.
V termoelektrarni prehajamo na plinsko parni proces in do leta 2014 na proizvodnjo električne energije na 1029 MW.

List

**Revija za kulturna in druga
vprašanja Občine Šoštanj in
širše.**

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča Občina
Šoštanj, zanjo Darko Menih, župan.

Uredništvo

Jožica Andrejč, Milojka Komprej, Tjaša
Rehar, Peter Rezman in Rafko Srebernjak

Fotografija na naslovnici:

Dejan Tonkli

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(Za razpise in objave odgovarja naročnik.)

*V prejšnji številki Lista nam jo je nemarni škrat še
enkrat več zagodel. Namesto lektoriranih besedil,
je oblikovalcu poslal nelektorirana! Zato za vse
napake v Listu 11 / 2007 odgovarja - ve se kdo,
ne pa lektorica!*

Priprava redakcije

Milojka Komprej

Produkcija

Vp Dtp Studio
Vinko Pejovnik

Natiskano

900 izvodov.

**Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST
št. 1 (januar 2008), pošljejo ali dostavijo
najkasneje do 21. januarja 2008.**

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Varovanje naravne dediščine / stran 31

VSEBINA

4	Fotografija meseca
5	Uvodnik
7	Dogodki in ljudje
8	Naša občina
15	Dogodki in ljudje
16	Cerkev in mi
17	Dogodki in ljudje
19	Prostor za komentar
	Informacije v prostoru
20	Elektra
21	Šport
23	Šolski list
24	Sredina vabi
26	Podoba kulture
28	Portret
29	Gledališče
30	Narava in ljudje
31	Varovanje naravne dediščine
32	Zgodbe
34	Kultura
35	Knjige
36	Čez Uršljo goro
38	Filmspoting
	Roberto Benigni
39	Svetloba
40	Potopis
	Romunska avantura 2007
40	Svetloba
44	Horoskop

Novoletna čestitka 2008

V pričakovanju snega, božičnih in novoletnih praznikov vsako leto znova v mislih ovrednotimo preteklo koledarsko leto. To je čas, ki ga doživljamo vsak na svoj način, iščemo razumevanje in zadovoljstvo v bližini naših najbližjih.

Občanke in občani občine Šoštanj ste mi zaupali štiriletni mandat župana in ob koncu leta je prav gotovo primeren trenutek, da spregovorim o našem enoletnem delu.

Prizadeval sem se, da je občinska uprava postala prijaznejša. Moja vrata so bila vedno odprta za pomoč ali nove ideje. Aktivno smo skrbeli za izboljšanje in posodabljanje infrastrukture, čeprav je tu potrebno še veliko dela in denarja. Intenzivno smo delali na pripravi številnih projektov. Upam, da bo država prisluhnila našim željam in v januarju dala koncesijo za dom za starejše občane. Uspešni smo bili pri pridobivanju evropskih sredstev. Velik poudarek je bil na ohranjanju kulturne dediščine. Mislim, da smo dobro sodelovali z vsemi društvi in krajevnimi skupnostmi in da bo tako tudi v bodoče.

Cilj vsake družbe naj bi bil spoštovanje pravic, priznavanje različnosti, skrb za zdravje, ohranjanje čiste in zdrave narave, trajnostni razvoj gospodarstva. Vse to lahko uresničimo z odgovornim vodenjem. Ne samo zakoni, predpisi, zapovedi in prepovedi, za normalno in ustvarjalno delo neke skupnosti so zelo pomembni zdravi medsebojni odnosi, ki temeljijo na spoštovanju drug drugega, strpnosti in odkritem dialogu.

Spoštovane občanke in občani, v tem letu ste bili z menoj v vsem dobrem in manj dobrem. Želim, da bi živeli v miru in sožitju, četudi so naši nazori različni. Trenutek sreče ni nekaj majhnega. Naj bo takih trenutkov obilo med božičnimi prazniki in v novem letu 2008.

Čestitam tudi vsem ob Dnevu samostojnosti in enotnosti. Praznujmo ponosno!

Župan Občine Šoštanj
Darko Menih, prof.

Lepota

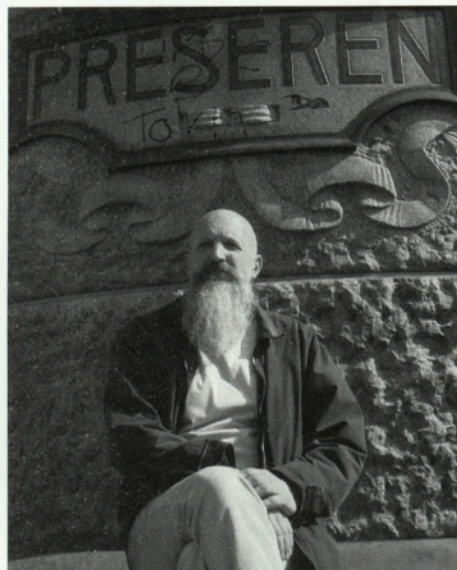
piše: Jani Napotnik

Šoštanj mesto svetlobe, ljudje pod gradom polni svobode.

Šoštanj mesto Svetlobe. Leto 2007 ... 2008 ... Stavbe so prepleskane, ceste popravljene, hiše urejene in tu so še gredice, ki nam ponujajo nov pogled. Ste se kdaj sprehodili skozi Šoštanj, se za hip ustavili in se zazrli v lepoto starejših stavb, v novogradnje in v čudovite parke? Ali ste kdaj opazovali ribe v reki Paki, ki mesto razdeli na dva bregova in ki se vije po sredini urbanega naselja? Ali ste kdaj obiskali cvetličarne z lepimi rožami in dekorativnimi idejami, ki jih ponujajo naši cvetličarji? Najnovejša pesem z naslovom Pesem Šoštanju, ki jo bomo pričeli prepevati v letošnjem prazničnem času, opisuje značilnosti našega mesta in v spevu najavlja: *»Šoštanj v srcu je refren, naj ti še enkrat povem, Šoštanj ni nikoli problem«*. Zakaj ni nikoli problem? Zaradi tega, ker problem v trenutnem ne obstoja. Vse je tako, kot mora biti. Morda ne za vsakogar, za tistega, ki celovito opazuje, pa ni problema. Ko opazuješ tako zavzeto in podrobno, da prideš do bistva, takrat ni možnosti za nasprotja, kajti obstaja samo lepota. Od kod prihaja ta lepota?

Ali bi lahko dejali, da je v Šoštanju končno zavel pravi veter, in da je na to vplival novoizvoljeni župan ali pa ljudje iz Krajevne skupnosti. Res je, da imamo nove moči in da so pokazali, da se da narediti, če se hoče. Življenje je postalo v enem samem letu precej drugačno od preteklosti. To kažejo rezultati. Zadovoljni občani zaupajo vodenju in delovanju ljudi, ki so jih izvolili in ki uresničujejo njihove želje in ideje. To je tudi pravo merilo vsega. V Šoštanju ni čutiti neke zadušljivosti, niti ne velikih obljub, ki ostajajo neuresničene. Šoštanj ima ljudi, ki zmorejo tiso, kar so napovedali in za kar so bili izvoljeni. Šoštanj so tudi v tem letu popestrile razne prireditve. Med njimi sta bili zelo uspešni »Šmihelov sejem« in prireditve »Šoštanj praznuje«. Takrat se je dalo čutiti, kaj pravzaprav potrebujejo ljudje. Ljudje potrebujejo srečanja, stisk roke, pozornost in sprejetje. In kaj potrebuje Šoštanj? Pesnik bi rekel, da Šoštanj potrebuje dušo, ki da je zapostavljena, mladi bi rekli, da potrebuje stanovanja in nov mladinski center, delovni ljudje bi radi imeli podjetniško cono, starejši pa dom za ostarele in potrošniki nov nakupovalni center. Morda kaj od tega prineseta v novem letu 2008 Dedek mrz ali Božiček, nekaj pa dobimo od zagrananih ljudi iz krajevne skupnosti ter od župana in njegove ekipe. Če prištejemo še to, da bosta Krajevna skupnost in župan od sedaj naprej delovali pod isto streho, se nam morda obetajo drugačni časi. V upanju na tesno sodelovanje v dobrobit celote, se lahko tega veselimo. Videti je obetavno.

Od kod že prihaja lepota? Malo odprtosti, zaljubljenosti v domače bivalno okolje, malce dajanja in že sta tu čar in lepota. Seveda se lahko zapičimo v kakšno staro podrtijo in iščemo dlako v jajcu, lahko pa se odločimo in pozornost namenimo lepoti Kajuhovega parka. Vse je odvisno od pogleda, od našega pogleda. Od kod prihaja ta naš pogled? Iz naše notranjosti, iz našega notranjega sveta. Lepota je relativna, odvisna od posameznikove notranje naravnosti. Zunanost se zrcali skozi človekov notranji svet. Če nekdo spreminja zunanji svet, ko recimo skrbi za kakovost življenja v mestu in v občini, ga spreminja po svoji podobi. Tako dobimo sliko trenutnega stanja v bivalnem prostoru. Sliko pa vsak posameznik opazuje na svoj način in s svojim pogledom. Lahko dobi izkrivljeno sliko, kar se tiče resnice. Slika celote v trenutku je vedno popolna, kajti drugače ne more biti in prikazuje resnico. Če je na primer bivša predsednica KS Šoštanj imela za nalogo polepšati mestne stavbe in ji lahko za to čestitamo, nova predsednica najavlja, da bo dala več na dušo človeka. Pa ne zato, da ji pleskanje ne bi bilo všeč, ampak zato, ker je nekaj končano in nadaljevanje mora imeti svoje ravnotežje. Najprej zunanja svetloba in potem notranja. Ali pa vzemimo primer, ko smo z novo šolo dobili novo ravnateljico z novimi pogledi, bivši ravnatelj pa je postal župan z novimi idejami delovanja. Čeprav je bilo tu mnogo različnih pogledov, mnenj, trenj in želja, se je na koncu zgodilo tisto, kar se mora zgoditi. To ravnotežje se vzpostavi vedno s svežimi pogledi, ki prihajajo na površje. Če nekdo preveč preračunava z resničnim, mu narava nameni drugačno igro in nalogo. Na začetku zgleda to boleče, na koncu pa se vedno izkaže, da je bilo to le darilo. Tako ostajamo pri relativnosti, ki pa v celoto vnaša popolnost. Popolnost ni nekaj, kar bi lahko videli z različnimi pogledi, ampak je tisto, kar se dogaja. Da bi človek lahko popolnost videl v vsakem trenutku, se mora globoko zavedati celote in živeti neobremenjeno v trenutku zdaj. Če kdaj prihaja do *izkrivljenih dejanj*, se potem to zrcali tako v zunanosti, ki ni tako pomembna, kot tudi v sami izredno pomembni notranjosti človeka. Tisto znotraj ostaja z nami in odloča o tem, kako bodo zunanje stvari v svetu, občini in mestu videne skozi oči posameznika. Pa ne samo to, so še globlji in pomembnejši nivoji, ki odločajo o človekovi poti. Narava je zelo ostra in neizprosna, kadar gre za resnico in celoto. Da je nekdo zadovoljen, mora preplavati dolgo reko, kar lahko traja precej časa, za nekoga pa je dovolj podarjeni ali dobljeni nasmešek v enem samem trenutku. Veliko Lepote in zadovoljstev v trenutkih leta 2008.

**Nove energije
odpirajo
nova obzorja
prihodnosti.**

V mestu, ki temelji na energiji, sega pogled desetletja naprej. Z novimi močmi vidimo še dlje!

V prihodnost smo zazrti skupaj z okoljem, v katerem delujemo.

HSE - za kulturo!

www.hse.si | www.modra-energija.si

Uporabnikom komunalnih storitev želimo srečno, uspešno in zadovoljno novo leto.

Komunalno podjetje Velenje

Foto: Marija Lebar

Kakšno zdravstvo si želimo in kaj smo za to pripravljeni storiti?

Na pobudo šoštanjskega župana Darka Meniha je bil v petek, 30. novembra, v tukajšnjem kulturnem domu posvet o zdravstvu s poudarkom na stanju v bodoči Sa-Ša regiji. Posvet je vodila ministrica za zdravje Zofija Mazej Kukovič, sodelovali pa so številni razpravljavci s področja zdravstva in gospodarstva.

Kakšno je sedanje stanje

Udeležence je uvodoma nagovoril gostitelj šoštanjski župan Darko Menih. Ta je poudaril pomembnost zdravja kot dobrine in osnove za vse nadaljnje človekovo udejstvovanje in ustvarjalno sposobnost. Povedal je tudi, da so na občini pričeli s pogovori o ponovnem odprtju zdravniške dežurne ambulante, ki je za Šoštanj nujna.

Po nagovoru šoštanjskega župana, ki je bil na žalost tudi edini župan na posvetu, je prim. Janez Remškar, direktor Direktorata za zdravstveno varstvo na ministrstvu za zdravje, opisal trenutno aktualno dogajanje na področju zdravstva. Pri tem je poudaril ukrepe, ki so jih na ministrstvu pričeli po prihodu nove ministrice. Povedal je, da je treba težave v zdravstvu reševati tekoče, kar pa se v zadnjih desetih letih ni počelo. Tudi zaradi zgrešenega gledanja na šolanje medicinskega osebja nam kronično primanjkuje zdravnikov. Tako vse težje sledimo evropskim usmeritvam o univerzalni dostopnosti, enakosti in solidarnosti v zdravstvu. V primerjavi z razvito Evropo imamo na 100.000 prebivalcev kar 100 zdravnikov manj.

Pomembno je krepiti in ohranjati zdravje prebivalstva, pri tem pa naj bo bolnik enakoveren partner zdravniku. Zlasti je tukaj prisotna asimetričnost informacije, ko se bolniku ne pove dovolj o njegovi diagnozi in poteku zdravljenja.

Pomen preventive v zdravstvu je posebej poudaril prim. Ivan Eržen z Zavoda za zdravstveno varstvo Celje. Menil je, da sta Šaleška in Zgornja Savinjska dolina nad republiškim povprečjem po številu kroničnih bolezni na prebivalca. Tukaj je preskrbljenost s splošnimi zdravniki v republiškem povprečju nekoliko nižja, primanjkuje pa tudi specialističnih ambulant.

Bolnišnice Topolšica ni v nacionalnem programu

Delovanje, predvsem pa načrte bolnišnice Topolšica je predstavil direktor Damjan Justinek. Poleg pulmološkega (pljučnega) oddelka, kjer pokri-

vajo potrebe od avstrijske do hrvaške meje, želijo usposobiti še internistično obravnavo in nekatere specialistične ambulante. Velik poudarek dajejo sodobni diagnostiki, ki jo bo omogočil novi CT aparat, in rehabilitaciji. Želijo biti razvojno naravnana in ljudem prijazna bolnišnica, ki bo delovala kot poliklinika. O dopolnilni ponudbi na področju medicinske rehabilitacije v Termah Topolšica in težavah, ki se ob tem pojavljajo, je spregovorila direktorica Lidija Fijavž Špeh.

Zdravje kot poslovna priložnost

Dr. Cvetka Tinauer z Območne gospodarske zbornice in Branko Meh z Obrtne zbornice Velenje sta poudarila zainteresiranost svojih članov za ustrezno zdravstveno stanje zlasti zaposlenih prebivalcev, kar vpliva tudi na gospodarske rezultate. Meh je pri tem omenil »tobačni zakon« in težave manjših gostincev.

Ministrica Mazej Kukovičeva, ki je vodila posvet, je dejala, da skrb za zdravje prebivalstva ni le stvar ministrstva za zdravje, pač pa naj bi ta pojem vpletli v vse politike. To je možnost za gospodarstvo, turizem, kmetijstvo ... Razmisliti je treba o povezavi zdravja in ekonomije. Pozvala je gospodarstvenike, da se osredotočijo na to, kaj je gospodarstvo v regiji pripravljeno ponuditi, da bi bolnišnica lahko delovala. V bodoči Sa-Ša regiji menijo, da bolnišnico potrebujejo in bo zato pokrajina morala prevzeti tudi skrb zanjo. Smiselno bi bilo javno zasebno partnerstvo. Povprašala je udeležence po njihovih predlogih ali idejah, saj v tujini takšne naložbe prinašajo dober zaslužek. Toni Rifelj iz Gornjega Grada je rekel, da lahko pripelje konkretnega investitorja, vendar ga je zanimalo, kako bi okolje gledalo na to, da je ta iz tujine. Ostali predstavniki gospodarstva so se omejili zgolj na razpravo o bolniških izostankih zaposlenih.

Kako razumneje trošiti razpoložljiva sredstva

Bolniški izostanki so tema, ki zlasti prizadeva delodajalce. Pri tem je ministrica poudarila, da v tujini ljudje za enodnevno odsotnost z dela porabijo svoj dopust in ne bolniške. Nujno pa je, da zdravstveno osebje spoštuje bolnikov čas. Če je ta naročen ob določeni uri, je vzdržno, da čaka do pol ure, nikakor pa ne več ur, je pripomnila Mazej Kukovičeva.

Oglasil se je zdravnik Igor Kočevar z Ljubnega, ki je menil, da bi prihranili precej sredstev, če bi pri izplačevanju bolniških nadomestil in nudenju ostalih zdravstvenih storitev bolnike obravnavali tudi po tem, koliko sami naredijo za svoje zdravje. Tako naj bi tiste, ki imajo slabe in zdravju škodljive navade, obravnavali bolj rigorozno. Tudi nekatere bolezni, kot so visok krvni pritisk, srčno-žilne bolezni, preveč maščob v krvi so v veliki meri posledica pacientovega nepravilnega odnosa do lastnega zdravja.

Svoj pogled na zdravstvo sta podali še predstavnici Zdravstvenega doma Velenje in Lekarne Velenje. »Tudi farmacevt bi moral biti pomemben člen pri zagotavljanju zdravstvenega varstva prebivalcev,« je menila ministrica Zofija Mazej Kukovič.

Po številnih razpravljavcih tako s področja stroke kot uporabnikov je bilo sklepati, da je tema res pereča. Vsi pa so se strinjali, da je bolnišnica v Topolšici za regijo nujna, saj bodo tako tudi krajše čakalne dobe v ostalih bolnišnicah.

Marija Lebar

Nova generacija gasilcev

Komisija za izobraževanje pri Gasilski zvezi Velenje je razpisala in v mesecu oktobru pričela nadaljevalni tečaj za pridobitev naziva gasilec I. Zanimanje za izobraževanje je bilo veliko, v začetku decembra pa so tečajniki opravili izpite.

Foto: Marija Lebar

Tako je napredovanje v čin gasilec prve stopnje doseglo skoraj petdeset kandidatov iz gasilskih društev, ki sestavljajo Gasilsko zvezo Velenje. Izpiti so zaradi novih predpisov potekali nekoliko drugače, kot doslej, saj so bili pisni in ne več tudi ustni. Tudi praktični del izpita je bil drugačen. Vsi tečajniki in tečajnice so sodelovali na gasilski vaji, kjer so med drugim pomagali tudi v avtomobilski nesreči.

Tudi sicer je december na Gasilski zvezi Velenje pester. Tako so pripravili srečanje ob zaključku leta za članice. To je bilo, kot že tradicionalno, v Gaberkah. Zbralo se je okoli 125 članic. Sledil je kulturni program s komedijo. Erik Vidmar je predstavil, v kakšni situaciji se znajde mož, ko ga zapusti žena.

Na srečanju ob zaključku leta so se zbrali tudi gasilski veterani. Dobili so se v restavraciji pri Jakcu. Na prijetno druženje jih je prišlo kar 170. Zabavni del programa so zanje oblikovali mladi gasilci iz Škal. Tako članice kot veterani so ob tej priliki dobili priložnostna darila.

Marija Lebar

Pobude in vprašanja razživijo svetnike

Redigiran zapisnik 7. redne seje Sveta Občine Šoštanj, ki je bila v ponedeljek, 24. 9. 2007.

Na seji je bilo prisotnih 18 svetnikov in direktorica občinske uprave Darja Medved, višja svetovalka za finance Irena Skornšek, višja svetovalka za družbene dejavnosti Alenka Verbič, višja svetovalka za GOP Sonja Novak, arhitektka Veronika Hajnrihar, svetovalka za odnose z javnostmi Andreja Moškon, predsednica NO Ivana Grudnik, predstavnik TEŠ-a Branko Debeljak, predstavnica Zum-a d. o. o. Maribor Andreja Kuzman, predstavniki Komunalnega podjetja Velenje, d. o. o. Kasneje so se seji pridružili še Miha Kosec, namestnik predsednika društva AJDA Domžale, Dušan Gorenc, predsednik ČD Ravne pri Šoštanju ter Marko Purnat, predsednik ZČD Mozirje.

Sejo je vodil župan Darko Menih, zapisnik je pisala Suzana Koželjnik.

Po potrditvi dnevnega reda in zapisnika 6. seje je **Irena Skornšek** podala kratko obrazložitev odloka o rebalansu proračuna Občine Šoštanj za leto 2007, ki ga je svet brez pripomb sprejel.

Nato so se lotili odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za prostorsko ureditev skupnega pomena za blok 6 TEŠ s spremljajočimi objekti. Kratko predstavitev odloka, ki določa urbanistične rešitve prostorske ureditve, lokacijske in tehnične pogoje in usmeritve za projektiranje in gradnjo objektov ter druge pogoje, zahteve in ukrepe za izvedbo načrtovane prostorske ureditve, je predstavila predstavnica Zum-a d. o. o. Maribor **Andreja Kuzman**.

Potem je svetnika **Janka Zacirkovnika** (SD) zanimalo, kako bodo investitorji reševali prometni priključek na regionalno cesto.

Andreja Kuzman je povedala, da se predvideva rekonstrukcija tega priključka, in sicer se bo križišče uredilo v krožišče, **Branko Debeljak**, predstavnik TEŠ-a, pa je pojasnil, da bodo to težavo rešili s preureditvijo križišča v krožišče in prav tako uredili obstoječo cesto do krožišča, za kar obstaja idejni projekt. Potem je svet odlok sprejel.

V nadaljevanju seje so svetniki tekoče sprejeli še odlok o dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina in distribuciji toplote v Občini Šoštanj, pravilnik za sofinanciranje športa v Občini Šoštanj, ter sklepe o podelitvi priznanja Občine Šoštanj v letu 2007, o čemer smo obširno poročali v 9. številki Lista.

Po poročilu o izvrševanju proračuna Občine Šoštanj v obdobju januar – junij 2007 je svetnik **Leopold Kušar** (DeSUS) opozoril, da je že pred časom dal pobudo, da bi predsedniki KS enkrat letno Svetu Občine Šoštanj poročali o svojem delu, kako so porabili proračunska sredstva. Svetnik **Janko Zacirkovnik** (SD) pa je menil, da imajo v mestu katastrofalno neurejene prometne razmere in ga je zanimalo, zakaj niso bila planirana sredstva v proračunu 2007 porabljena. Predlagal je, da se pri ustrezni strokovni usposobljeni instituciji naroči celoviti projekt ureditve prometa v Šoštanju in bi na ta način poskusili re-

ševati probleme mirujočega in premikajočega se prometa. To je velik zalogaj, vendar bi lahko v letošnjem letu naredili projekt, naslednje leto pa bi ga realizirali. Istočasno bi se lahko postavili tudi smerokazi in oznaki ulic, cest kot je to urejeno v mestih, ki dajo kaj na svoje ime. Krajanje ob Aškerčevi cesti zahtevajo, da se omeji hitrost osebnih vozil in prepove tovorni promet po tej cesti, kot je to že bilo urejeno. Vendar se je to spremenilo brez njihove privolitve.

Župan Darko Menih je odgovoril, da imajo v planu novoto podobno Občine Šoštanj z urejenimi smerokazi in označitvijo ulic ter cest. V kratkem bodo pričeli z razpisom in z zbiranjem ponudb. Glede prometa na Aškerčevi cesti pa je pojasnil, da bo ta problem preučila prometna komisija. Potem so svetniki poročilo sprejeli in nadaljevali delo z obravnavo trase 3. razvojne osi, o kateri smo obširno, z objavo tega dela zapisnika, poročali v prejšnji številki Lista.

Svet je nato obravnaval pobudo: »Občina Šoštanj – območje brez gensko spremenjenih organizmov (GSO)«.

Kratko predstavitev Pobude je podal **Miha Kosec**, namestnik predsednika društva AJDA, ki je predstavil predlog podpisa izjave »Občina Šoštanj – območje brez gensko spremenjenih organizmov (GSO)«.

Zaradi posebnosti našega prostora, dosedanje »neonesnaženosti« z GSO in njihove težnje k sonaravnemu kmetovanju, je predlagal, da Svet Občine Šoštanj podpre podpis izjave o Občini Šoštanj kot območju brez GSO:

1. Občina Šoštanj se v obsegu svojih zakonskih in organizacijskih možnosti zavezuje, da tistim, ki imajo v rabi oziroma upravljanju njena zemljišča, ne bo dovoljevala gojenja gensko spremenjenih organizmov (GSO) na teh zemljiščih.
2. Občina se nadalje zavezuje, da bo uporabila vse primerne ukrepe, kot npr. izobraževanja in razprave, da se kmetje in lastniki zemljišč na območju občine ne bi odločili za gojenje in sproščanje GSO na svojih zemljiščih.
3. Občina prosi odgovorne politike, da zagotovijo, da gojenje GSO ali njihovo sproščanje v okolje na območju Slovenije ne bo mogoče.
4. Občina prosi odgovorne politike, da zagotovijo, da bodo interesi tistih slovenskih kmetov, ki želijo pridelovati pridelke brez prisotnosti GSO, v prihodnosti zakonsko zaščiteni ter da bodo uporabljeni vsi primerni ukrepi za preprečitev kakršnega koli onesnaženja njihovih zemljišč in pridelkov z GSO. Nadalje občina zahteva natančno opredelitev obveznih zakonskih predpisov v skladu z načelom »onesnaževalec plača«.

V razpravi je svetnik **Marjan Jakob** (SLS) menil, da je glede na to, kako majhna je Slovenija, popolnoma jasno, da bi morali to zavestno širše in je prav, da Občina Šoštanj sprejme ta stališča kot ob-

močje brez GSO. Svetnik **Franc Sevcnikar** (SD) pa je bil mnenja, da bi to pobudo moralo posredovati Ministrstvo za kmetijstvo in ne društvo AJDA. Drugače pa to podpira in predlaga, da bi preko komisije za kmetijstvo ljudi o tem tudi izobraževali in seznanili. Nato je **župan Darko Menih** povedal, da občina podpira izjavo Občine Šoštanj – območje brez gensko spremenjenih organizmov (GSO). Nato je svet sprejel to pobudo.

Sledila je predstavitev namena združevanja čebelarjev oziroma čebelarskih društev iz Šaleške in Zgornje Savinjske doline v Čebelarsko zvezo Zgornje Savinjsko-šaleškega območja (skrajšano SA-ŠA).

Kratko predstavitev namena združenja predstavi predsednik ZČD Mozirje Marko Purnat in Dušan Gorenc, predsednik ČD Ravne. Ta je povedal nekaj o načinih čebelarjenja in o težavah, s katerimi se čebelarji srečujejo. Želeli so tudi, da bi se njihova dejavnost financirala iz proračuna s posebno postavko pod kmetijstvom in jim tako omogočila nemoteno delo.

Župan Darko Menih se jim je zahvalil za podrobno predstavitev in povedal, da so čebelarjem vseskozi pomagali. Izrazil je upanje, da bo tudi v bodoče tako in bodo upoštevali njihovo pobudo, da bi jih vključili v proračun, če bo možnost.

Odgovori na vprašanja svetnikov ter njihove pobude in vprašanja

Svetnik **Milan Kopušar** (LDS) je apeliral na župana, da na raznih slavnostnih govorih ne govori nekaj, v kar se prej ne prepriča. Citiral je županov govor, ki ga je imel na proslavi ob dnevu državnosti v Skornem. Bilo je zelo nekorektno, saj se jasno vidi, iz katerega dela so bile zadolžitve in kdaj so bili določeni krediti najeti. Ko je bil sam župan, je najemal kredite v skladu z zakonom, kar je bilo v danem trenutku možno. Zato naj se ne govori, kako je kdo zadolžil občino. Če jo je kdo, lahko pogledajo sedem, osem let nazaj in bodo videli, kakšno je bilo takrat stanje.

Župan Darko Menih je menil, da vseskozi gleda za sedem, osem let nazaj in upa, da bo s tem končal.

Svetnik **Milan Kopušar** (LDS) je dodal, da ne joka za sedem let nazaj, ampak takrat so bila dejstva, da so bili zadolženi za cel proračun, kar se da videti iz računov. Prvi dve leti so proračun samo sanirali in je vesel, da so ga in izgradili šolo. S temi zadolžitvami, upa trditi, lahko občina normalno dela, izvaja investicije in kandidira za evropska sredstva.

Župan Darko Menih je povedal, da je tudi Kopušar obljubil v svojem mandatu, koliko sredstev bo dobil za plinifikacijo Gaberk, pa iz tega ni bilo nič. V zvezi z evropskimi sredstvi pa je pojasnil, da je v občinski upravi ekipa, ki je pripeljala evropska sredstva v višini 513.943 EUR za Muzej usnjarstva. V letošnjem letu pa je na razpolago 78.000 EUR.

Svetnik **Drago Kotnik** (neodvisni) še do sedaj ni dobil odgovora na vprašanje glede kanalizacije v Gaberkah in ga zanima, kolikšna je bila pogodbena vrednost investicije, kdo je bil podpisnik aneksov in kdo jih je nadziral.

Svetnik **Leopold Kušar** (DeSUS) pa je glede vračila sredstev v javno telekomunikacijsko omrežje povedal (citaj): »Večkrat sem že bil na občini in KS, vendar nikoli nisem dobil zadovoljivega odgovora, zato prosim župana, da mi javno odgovori, ali imam prav ali ne. V kratkih stavkih bom povedal, da je bil začetek izgradnje v letu 1987 in dogovor s TEŠ-em, da so lahko leta 1988 izgradili 150-parno omrežje do Lokovice. Izgradnja sekundarnega omrežja od leta 1988 do 1989 je bila za okoli 120 naročnikov. Naročniki so financirali avtomatsko centralo Škale 150 MIO din solidarno vsi, vendar so imeli 106 številke rezerviranih. Investicija je bila takrat 2.500.000 din, sam pa imam dokumente za 3.150.000 din in s plačanim prispevkom OSIS 30 % ob priključitvi. To je vse skupaj okoli 3.150.000 din. S preselitvijo se je vključilo od 88 do 90. Zaradi sprememb nova pogodba za okoli 75.000 DEM za leto 1991, ki so se vključili leta 1991. Ker nisem zadovoljen z odgovorom KS Lokovica, vas ponovno prosim za odgovor. Leta 1978–1979 je bilo vključenih okoli 20 naročnikov. Financiralo se je iz referendumskih sredstev, s prispevki krajanov, prostovoljnimi delom. Oškodovani so bili delavci, ki jim je podjetje pomagalo pri sofinanciranju številke. Leta 1984–1985 je bil vodja izgradnje g. Ferik. Kakšna je bila takrat pogodba med naročniki in PTT in koliko sredstev ste dobili? Ali je dovoljeno sredstva deliti solidarnostno? Zakaj ne leta 1988–1990? Leta 1988–1991 ena akcija, solidarnostno vsi plačali okoli 2.500.000, v obdobju preselitveni od 88 do 79, vendar so vrnjena sredstva samo od 67 do 290 EUR. Kakšno metodologijo sta uporabljala tajnik, na primer KS Lokovica, ki ima plačnega tajnika, da ima zastoj stanovanje, telefon, ogrevanje, plačane sejinine in pa nagrade z delom v KS Lokovica? Izplačali so krajanom, ki se nikoli niso vključili, KS ni prispevala, pa je dobila eno številko, zato zahtevam, da se ta številka vrne krajanom, mislim sredstva. Prosim, da se vrnejo sredstva, ki bi jih morali dobiti preselitveni, ter krajanom, katerim so to omogočila posamezna podjetja. Še enkrat, za končni seznam sta zadolžena tajnik in predsednik KS, ki sta tudi dobila nagrado. Prosim, da se zapisniki KS javno izobesijo na oglasno desko, ker tega ni v Lokovici. Tukaj je dvanajst komadov dokumentov, katere je predložil KS, in pa tudi župan je seznanjen z njimi in prosim, da dobim javni odgovor. Moram pa tudi povedati, da nisem edini, ki nisem podpisal poravnave, ker me res boli. Bil pa sem predsednik te komisije za izgradnjo v začetku.«

Župan Darko Menih je povedal, da je bivši župan podpisal sklep o imenovanju nove komisije.

Svetnik **Leopold Kušar** (DeSUS) (citaj): »G. župan je podpisal samo izplačilo nagrad, ni pa bil seznanjen, da je bila nova komisija. To je bil telefonski dogovor med Milojko in še nekom. Ni bilo pravilno razdeljeno, naj povejo, kakšna je bila metodologija razdeljevanja za priselitvene odnose in nisem kaj drugega zahteval.«

Župan Darko Menih je odgovoril, da je bil

že dvakrat pri njem, dobil pa je tudi odgovor, da občina ni kompetentna za reševanje njegovega problema, ampak KS. Če se ne morejo dogovoriti s KS in če oporeka, kdo ima stanovanje zastoj in kdo ne, je to njegov problem. Še enkrat je podaril, da mu je občinska uprava dala odgovor, da naj vso dokumentacijo posreduje državni pravobranilki ali direktno na Telekom ali pa na SOD. Občina nima pri tem nič.

Svetnik **Leopold Kušar** (DeSUS) je povedal, da v zakonu piše, da kdor je podpisal sporazum, je odgovoren, in sporazume je podpisal župan. Prosil je za pismeni odgovor, na osnovi katerega se bo odločil o nadaljnjih postopkih.

Svetnik **Roman Kavšak** (N.Si) je povedal, da je že tretjič v komisiji za podelitev stanovanja v Občini Šoštanj in omenil, da je situacija zelo krhka. Vprašal je, ali namerava občina kaj vlagati v stanovanja. Letos je prispelo zelo veliko vlog, kar 55. Ko so odšli po terenu do vlagateljev vlog, jim je bilo težko povedati, da občina nima stanovanj. Nekatera stanovanja za zamenjavo so v zelo slabem stanju. Občina bi morala v bodoče poiskati sredstva na državnem ali evropskem nivoju in zato je predlagal, da bi stanovanja občina odkupila in jih uredila. Veliko je občanov, ki bi želeli ostati v Šoštanju, vendar občina nima te možnosti, da bi jim to omogočila. Apeliral je, da bi se na tem področju bolj zavzeli in nekaj tudi postorili.

Omenil je tudi lokoviško cesto in predlagal, da se na direktno za ceste pošlje dopis za stacionarni radar ali pa vsaj opozorilno tablo »kontrola hitrosti«.

Župan Darko Menih se je popolnoma strinjal glede stanovanj v Šoštanju, ki so v slabem stanju. Določene stvari se sanirajo, vendar ne v taki meri, ker so stanovanja starejša. Izrazil je upanje, da bodo z zastavljeno politiko šli v tej smeri bolj intenzivno in tako izboljšali stanje. Glede ceste v Lokovici se je tudi strinjal. V kratkem pričakujejo obisk Direkcije za ceste in jih bodo na ta problem opozorili ter prav tako tudi na prehod v spodnji Lokovici.

Svetnik **Drago Kotnik** (neodvisni) je omenil neurje, ki je v prejšnjem tednu povzročilo veliko škodo – plazove. Predlagal je, da se na novo sestane komisija za plazove, ki bi s strokovnjaki pregledala evidentirane plazove, tiste, ki še niso realizirani, in pa tiste, ki so se sanirali za silo.

Že dvakrat je opazil, da zjutraj, ko vozijo otroke v šolo in vrtec, pobirajo smeti na Koroški cesti. Zanimalo ga je, ali lahko smeti pobirajo v kasnejšem času.

Podal je že pobudo glede reklamacije asfaltiranja Koroške ceste, vendar je dobil odgovor, da bodo preverili pri Direkciji za ceste. Zadnji obrok je bil plačan leta 2005 in sedaj se bomo že vozili po luknjah. Menil je, da je bila cesta narejena nestrokovno. Potrebno bi bilo opozoriti izvajalca del.

Župan Darko Menih je povedal, da bodo plazove pregledali strokovnjaki geomehaniki s komisijo.

Svetnica **Judita Čas Krneža** (SDS) je omenila Koroško cesto od Ržena do vrtca, kjer se vozijo zelo hitro vozijo. Zanimalo jo je, ali lahko v zvezi s tem kaj uredijo in upočasnijo promet.

Enak problem je tudi v Gaberkah ob novozgrajenih stanovanjskih hišah do križišča severne obvoznice za Ravne in Velenje, kjer vozniki zelo hitro vozijo in stop znaka v križišču sploh ne upoštevajo. Pri Avtobusni postaji Šoštanj, kjer je narejen otok, turisti iz drugih krajev mislijo, da je to krožišče s krožnim prometom in se tako tudi vozijo. Zanimalo jo je, ali je v zvezi s tem kaj mogoče narediti.

Svetnik **Milan Kopusar** (LDS) je glede stanovanj povedal, da bi lahko koalicija dala v proračunu »postavka stanovanja« več sredstev in bi tako lahko več naredili. Za cesto v Lokovici je pojasnil, da so že v preteklosti pisali Direkciji za ceste, vendar na takšni razdalji je lahko le toliko in toliko prehodov, ker so takšni predpisi. Sam se zaveda, kakšen je problem, vendar je to državna cesta.

Prej je Drago Kotnik omenjal, kako slabo je narejena Koroška cesta, vendar si naj pogledajo, kako slabo je narejena cesta v Lokovici, ki je državna. Kdo bo to plačal. saj je novi asfalt slabši, kot je bil stari.

Zanimalo ga je tudi, kako daleč je z odkupom objekta Urbanc. Zakaj se to ne odkupi, če je v proračunu denar temu namenjen, in kdo je ustavil postopek razlastitve? Prosil je za pisni odgovor, kako je v zadnjem letu potekalo.

Župan Darko Menih je odgovoril, da je bila za hišo Urbanc ustavljena razlastitev zato, ker so le tako lahko stekli pogovori z g. Urbancom in njegovim odvetnikom. Izvedli so nadaljnje cenitve, vendar se g. Dani Urbanc z nobeno ni strinjal. V tem času so od Spomeniškega varstva Celje dobili odgovor, da se hiša ne sme porušiti, ker so našli freske in oboke. Vendar v enem od odstavku piše, da za potrebe ureditve ceste lahko porušijo trgovinski del. Sedaj je potrebno pridobiti strokovnjake, projektante, da bodo to uredili. V tem času so se z g. Urbancom dogovorili, da bodo zamenjali razbita stekla na oknih in streho. Omenil je še, da so prišle tudi pobude, da bi zgradbo porušili v celoti in izgradili novi objekt, vendar še takrat niso imeli mnenja od Spomeniškega varstva Celje. Sedaj pa bodo morali to ozko grlo reševati drugače.

Svetnik **Vojko Krneža** (SDS) je povedal, da se sedaj pri poslancih lomijo vprašanja o številu pokrajin. To pa pod vprašaj postavlja SA-ŠA regijo, saj je bilo v osnovi začrtanih štirinajst regij. Vsi vedo, kaj bi pomenila regionalizacija. Politična opcija stranke N.Si je, da se zmanjša število regij. Nihče pa ne pove, katera regija bo odpadla, če jih bo samo šest. SAŠA regija je verjetno ena izmed njih in zato je vprašljiv tudi njen razvoj. Zavzeti bo potrebno pobudo, da ostane štirinajst regij. Pobuda Občine Šoštanj je, da ponudi sedež regije oziroma pokrajine, da se pelje po začrtani poti in da dobijo na sejo sveta poslance iz SA-ŠA regije in jim to pobudo jasno razložijo.

Župan Darko Menih je povedal, da so jim to pobudo že poslali.

Darja Medved, direktorica občinske uprave, je povedala, da je svetnik Leopold Kušar predal res nekaj papirjev, in sicer: iz leta 1989 so trije dokumenti, iz leta 1991 so priloženi zapisniki oziroma njegove pritožbe, ki jih je pošiljal KS Lokovica. Zraven je tudi dopis, v katerem navaja, kaj vse je priloženo, vendar tega ni, saj je samo dopis brez

*Občankam in občanom želimo
SREČNO,
zdravja in uspehov polno
NOVO LETO 2008.*

*Svet,
župan,
uprava
OBČINE ŠOŠTANJ*

Poročilo o posledicah močnega deževja

V skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami vam posredujemo podatke o posledicah močnega deževja, ki je bilo 18. 9. 2007. Poplavljen in prizadeta so bila naslednja območja Občine Šoštanj: KS Šoštanj, Lokovica, Florjan, Topolšica, soteska Penk in Bele Vode.

Na ogroženih območjih je bil izveden ogled predstavnikov občine in štaba CZ, ki je bil zaključen 19. 9. 2007 ob 14.25. Območij, na katerih nismo posredovali operativno, nismo pregledali, vendar tudi tam obstajajo možnosti nastanka škode.

Ocena škode – imena in opis poplavljenih območij Šoštanj:

Poplavljeni kletni prostori na treh (3) stolpih Kajuhove ceste – črpanje vode.

Poplavljeni pritlični prostori na treh (3) individualnih stanovanjskih zgradbah Tovarniška pot – črpanje vode.

Prometna nesreča na cesti Šoštanj–Velenje, nanos hlodovine – nalet avtomobila na hlodovino.

Lokovica:

Sprožen plaz na cesti od Mraka do Razbornika 100–150 m3 mulja – cesta neprevozna.

Nanos mulja po kmetijskih in javnih površinah.

Izruvana drevesa na cesti TEŠ–Orožmov križ – cesta neprevozna.

Prevozno stanje normalizirano do okoli 11. ure – vse ceste prevozne.

Plaz pod Mrakom potreben nadaljnje sanacije.

Florjan:

Poplavljeni pritlični prostori na petih individualnih stanovanjskih zgradbah (Kedačič, Sevšek, Škruba, Teran, Vrčkovnik).

Topolšica:

Poplava in nanos mulja pri Ledineku, Menihu ter plaz pod Vržišnikom.

Penk:

Poplavljeni kletni in pritlični prostori na petih objektih: Komprej, Pirtovšek, Obreza, Mlinar, Češnovar – večja materialna škoda.

Poškodovani infrastrukturni objekti: Poškodovan oporni zid ob reki Paki pred Pirtovškom – nevarnost vdora ceste, odnašanje nabrežine struge Pake pri Kompreju – nevarnost spodjedanja temeljev hiše in poškodovane bankine cest okoli 2000 m.

Zemeljski plazovi: Plaz v Lokovici – Mrak; zasutje lokalne ceste – javna pot JP 910 570 okoli 20 m. Cesta je bila očiščena do prevoznega stanja 19. 9. 2007 do 11. ure. Ostalo je še okoli 200–300 m³ nestabilnega mulja nad cesto. Preostali mulj bi lahko zopet ogrožal cesto ob naslednji ujmi (opcija pilotne zaščite, odstranjevanja materiala ali škarpiranja).

Število sodelujočih v reševanju:

96 gasilcev, 9 vozil, 5 pripadnikov štaba CZ Občine Šoštanj Podjetje Andrej d. o. o., šest delavcev, dva tovarnjaka, en nakladalec.

Predvideni stroški intervencij:

5 x refundacije	400	EUR
strojne ure, odvoz, izkopi	800	EUR
stroški gasilcev	1200	EUR
delo komisij za oceno	300	EUR
skupaj	2600	EUR

Objekti za sanacijo in vzpostavitev varnosti:

Dokončna odstranitev ali sanacija plazu v Lokovici, ureditev nasipa ali regulacija obrežja Pake pri Kompreju, sanacija nasipa pri Pirtovšku, sanacija opornega zidu za cesto pred Pirtovškom – 90-stopinjski zavoj reke Pake pri Mlinarju, ureditev struge pri Češnovarju, razširitev prepusta pod železnico v Florjanu (Pohrastnikovo naselje) – dodaten prepust, vgraditev nepovratnih loput v blokih na Kajuhovi in Tovarniški cesti in nakup dodatnih črpalk gasilcem.

*Poveljnik OŠ CZ Občine Šoštanj
Peter RADOJA, l. r.*

prilog. Na roke je napisan seznam preselelitvenih naročnikov. KS Lokovica ga poziva, da jim dostavi kakršne koli dokumente na to temo. Vse dokumente, kopije bo dostavila KS Lokovica in članom posebne komisije za vračanje vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje in glede na to, da se KS Lokovica strinja s podpisom poravnave iz 6. 12. 2006, občina ni dolžna odgovarjati njemu, ampak KS Lokovica, če pa je potrebno, pa tudi naprej. Prosila ga je, da kakršna koli vprašanja, ki jih ima, naj jasno opredeli in jih dostavi na Občino Šoštanj, saj iz teh dokumentov ni ničesar razvidno.

Svetnik **Leopold Kušar** (DeSUS) je povedal, da je na sestanku krajevne skupnosti predsednik KS zavajal, da so se na sestanku na občini dogovorili in se strinjali s takšno razdelitvijo sredstev. Seznama ni videl in je bil zaveden, da je bilo vrnjenih samo 11.000 EUR KS Lokovica.

Svetnik **Vojko Krneža** (SDS) je prekinil svetnika in povedal, da ga je direktorica občinske uprave pozvala, naj pripravi pisno vprašanje.

Župan Darko Menih je prosil poveljnika Civilne zaščite Občine Šoštanj Petra Radoja, da posreduje kratko poročilo o nastali škodi, ki se je zgodila 18. 9. 2007 v Občini Šoštanj.

Poveljnik Civilne zaščite Občine Šoštanj **Peter Radoja** je povedal, da so popoldne 18. 9. 2007 sklicali krizni štab, ki se je sestel na Občini Šoštanj, in štab civilne zaščite Občine Šoštanj, župana, podžupana in za potrebe dela tudi Tino Videmšek, zaposleno v občinski upravi. Nato je prebral **poročilo**.

Po poročilu je **župan Darko Menih** povedal, da so štab civilne zaščite in gasilci dobro delali in se jim zahvaljuje. Nato je posredoval prošnjo za pomoč ob neurju Občini Železniki. Prav je, da jim pomagajo, zato je prosil svetnike, da posredujejo svoje predloge.

Svetnik **Drago Koren** (neodvisni) je predlagal znesek v višini 2.000 EUR, vendar da ga nakažejo konkretni osebi, ki bi ta znesek potrebovala, in ne na skupni žiro račun, ker se zmeraj nekateri ob takih nesrečah obogatijo. Svetnik Milan Kopušar (LDS) se je strinjal, da je treba pomagati, in je predlagal, da se nameni toliko sredstev, kolikor jih bo ostalo pri postavitvi podžupani in pri sredstvih občinske uprave, ker ni bilo realizirane zaposlitve in se mu zdi znesek 2.000 EUR premalo.

Svetnik **Peter Radoja** (SDS) je povedal, da je prej v poročilu govoril o stroških operativnih posegov, stroški sanacije škode v naši občini pa bodo zelo visoki predvsem zaradi plazov. Zato je menil, da je proračunska postavka »elementar«¹ fond, iz katerega bo morala črpati Občina Šoštanj za sanacijo nastale škode. Za pomoč

drugi občini pa bi morali poiskati druga sredstva.

Nato je **Darja Medved**, direktorica občinske uprave, podala informacijo glede vlaganja v javno telekomunikacijsko omrežje in se zahvalila vsem sodelavkam v občinski upravi za pomoč, predsednikom KS in posebni komisiji za vračilo sredstev, ker je bilo vloženega veliko truda in dela.

Poročilo o opravljenih aktivnostih glede vračanja vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje

Na sedežu Občine Šoštanj je bil od 19. julija objavljen seznam upravičencev za vračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje.

Upravičencem je bilo do 18. 9. 2007 v podpis poslanih že 1670 poravn, od tega je bilo vrnjenih okoli 1566. Z izplačili smo tako, kot smo napovedali, pričeli v začetku avgusta. Sredstva upravičencem, ki jim pripadajo na osnovi vrnjenih in podpisanih poravn, nakažemo na njihove račune v osmih do desetih dneh po prejemu podpisanih poravn.

Do 18. septembra je bilo tako izplačanih že čez 770.000 EUR.

Prejeli smo tudi okoli 200 sklepov o dedovanju, kar pomeni v povprečju dve poravnavi za enega pokojnega upravičenca. Kot zanimivost lahko povemo, da smo imeli primer, kjer je po enem upravičencu dedovalo kar 17 dedičev in smo torej morali pripraviti za vsakega od 17 dedičev ustrezne dokumente in izračune.

Okoli 80 pa je številka upravičencev, katerim poravn še nismo poslali – od tega jih je približno polovica pokojnih, za katere dediče še čakamo, da dostavijo ustrezne listine.

Polovica pa je takšnih, za katere še po večkratnih poizvedbah ne moremo ugotoviti vseh podatkov, predvsem gre tu za tiste, ki so se preselili oz. odselili.

Z 31. avgustom smo z oglasne deske umakali seznam upravičencev, kar pa ne pomeni, da je vračanje vlaganj v telekomunikacije končano.

*Darja Medved, univ. dipl. ekon.,
direktorica občinske uprave*

Nato se je **župan Darko Menih** tudi v svojem imenu zahvalil občinski upravi za opravljeno delo in na koncu vse povabil na prireditev ob prazniku Občine Šoštanj, še posebej pa jih je povabil na svečano sejo 27. 9. 2007 ob 19. uri v Kulturnem domu v Šoštanju.

Seja je bila zaključena ob 14.30.

Vesele praznike ter veliko
osebne sreče in uspeha!

Vem zakaj:

NLB

www.nlb.si

NLB d. d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana

Spomini in prihodnost,
prepleteni v prazničnem
trenutku sedanjosti.

Zdravje, mir, razumevanje,
zadovoljstvo so najsvetlejšje niti
iz katerih je stkana zgodba,
imenovana življenje.

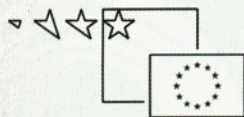
Vesel božič in
srečno novo leto 2008 !

**HARMONIKA
GOLIČNIK**

www.harmonika-golicnik.com

GLASBENA ŠOLA
Robert Goličnika

www.robertgolicnik.com

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Muzej usnjarstva Slovenije v Šoštanju postaja realnost

Občina Šoštanj pričenja z objavo serije člankov o aktivnostih na operaciji (projektu) **Revitalizacija zgodovinskega središča Šoštanj**, s katerim je uspešno kandidirala na prvem javnem razpisu za prednostno usmeritev »Regionalni razvojni programi« v okviru operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«, ki ga je Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko objavila v Uradnem listu Republike Slovenije 1. junija 2006.

Prva faza omenjene operacije (bralec naj z razumevanjem sprejme dejstvo, da je potrebno besedo projekt v skladu z določili dokumentacije nadomestiti z besedo operacija) zajema **Muzej usnjarstva na področju bivše tovarne usnja v Šoštanju**. Občini Šoštanj je bilo z uspešno kandidaturo na javni razpis in s podpisom pogodbe o sofinanciranju dodeljenih 513.943,00 EUR nepovratnih sredstev iz navedenega Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, za sofinanciranje upravičenih stroškov operacije, kar predstavlja 78% celotne vrednosti investicije. Gre za namensko upravičene stroške, definirane in odobrene z omenjeno pogodbo, ki bodo (so) nastajali v času med 1. januarjem 2007 in 30. septembrom 2009. Te upravičene stroške bo morala Občina Šoštanj dokazovati s knjigovodskimi listinami in hkrati kadarkoli omogočati pooblaščenim osebam bodisi iz Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko ali iz organov Evropske skupnosti in drugim organom nadzora, dostop do fizičnih rezultatov izvedbe operacije ali vpogled v dokumentacijo.

O konceptu Muzeja usnjarstva Slovenije v Šoštanju, s katerim se bomo poklonili generacijam šoštanjskih usnjarjev, ki so od leta 1788 pa do leta 1999 s pridnim delom proizvajale kvalitetno usnje, poznano in cenjeno v Evropi in širše, bomo obširneje spregovorili v prihodnjih prispevkih. S tem prispevkom pa želimo spoštovane bralke in bralce Lista seznaniti z nekaterimi temeljnimi značilnostmi **Evropskega sklada za regionalni razvoj** (European Regional Development Fund), ki sofinancira našo operacijo Revitalizacija zgodovinskega središča Šoštanj.

Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) je bil ustanovljen leta 1975 kot del sistema štirih strukturnih skladov Evropske unije (EU), ki ga sestavljajo še Evropski socialni sklad (ESS), Evropski kmetijski in usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS) – usmerjevalni oddelček in Finančni instrument za usmerjanje ribištva (FIUR). Strukturni skladi predstavljajo osrednji finančni instrument regionalne politike EU, s katero le-ta prispeva k zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik med regijami znotraj evropskega trga držav članic ter vzpodbuja njihov uravnotežen in trajnostni razvoj. Z vstopom v Evropsko unijo si je tudi Slovenija zagotovila pravico do črpanja sredstev iz tega sklada.

Sredstva, ki jih Evropska unija namenja strukturnim skladom, se porabljajo za finančno podporo projektov v javnem in zasebnem sektorju, za katere se oceni, da so v danih okoliščinah lahko največ prispevali k ciljem regionalne politike. Tudi v primeru naše operacije – postavitve Muzeja usnjarstva Slovenije v Šoštanju, gre za izjemno pomemben regijski in nacionalni projekt, ki predstavlja eno pomembnejših investicij na področju zagotavljanja turistične ponudbe na območju občine Šoštanj. Z vidika končnih prejemnikov ta sredstva torej pomenijo dopolnilni vir financi-

ranja projektov, ki omogočajo izvedbo projektov, za katere bi težko zbrali dovolj lastnih (občinskih proračunskih) sredstev za zaprtje finančne konstrukcije.

Tudi v primeru našega projekta je znano, da so se aktivnosti za ohranitev dediščine nekdanje Tovarne usnja Šoštanj pričele takoj po stečaju tovarne ter da je bil sprejet odlok o začasni razglasitvi kulturnih spomenikov TUŠ (premična dediščina). Odločilnega pomena za ohranjanje zgodovinskega spomina na šoštanjске usnjarje pa je bila prav gotovo **ustanovitev iniciativnega odbora za ohranitev kulturne dediščine TU Šoštanj** oktobra 2001. Na tej podlagi so se pričele odvijati tudi druge aktivnosti (uvrstitev muzeja usnjarstva v Lokalni program kulture občine Šoštanj za obdobje 2004–2007, ter izdelava idejnega projekta muzeja).

Evropski sklad za regionalni razvoj Sloveniji v okviru programskega obdobja od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013 okviru razvojne prioritete »Razvoj regij« namenja 619.442.634 EUR nepovratnih sredstev, ki se bodo dodeljevala na podlagi uspešnih kandidatur na javne razpise, ki jih bo objavljala Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Sredstva, ki jih evropski sklad namenja, zagotavljajo krepitev ekonomske in socialne kohezije v državah članicah EU in odpravljajo oziramo izravnavajo regionalna neravnovesja.

Poleg že omenjene razvojne prioritete za razvoj regij, bo sklad namenjal sofinancerska sredstva še naslednjim razvojnim prioritetam: konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost, gospodarstvo-razvojna infrastruktura ter povezovanje naravnih in kulturnih potencialov. Na ta način Evropski sklad za regionalni razvoj zasleduje tri nove cilje kohezijske politike: cilj 1 – konvergenca, cilj 2 – regionalna konkurenčnost in zaposlovanje ter cilj 3 – evropsko teritorialno sodelovanje.

- se nadaljuje -

366 novih dni. Srečno!

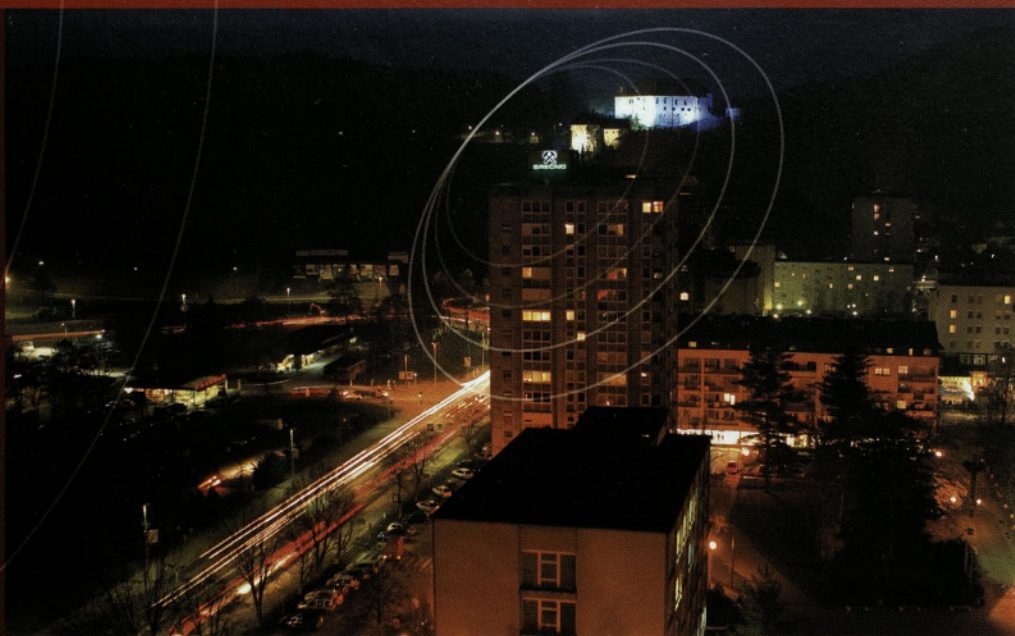

Šaleška dolina je naša dolina. Čas pred nami je naš čas.

V letu 2008 ga bo dan več!

V Premogovniku Velenje in v povezanih družbah
bo več tudi izpolnjenih načrtov.

Pri vas naj bo dan več zato,
da bo lahko več
vaših želja izpolnjenih!

Občinske novice

Pravljичni Šoštanj z drsališčem

Rokometno igrišče v Šoštanju je poleti priljubljeno zbirališče, predvsem mladih. Letos pa je na njem živahno tudi v teh mrzlih decembrskih dneh. Na njem je namreč urejeno 300 m² veliko drsališče, ki privablja staro in mlado, ne samo iz Šoštanja, temveč tudi od drugod. Drsališče je odprto vsak dan od 10. do 22. ure in je za vse brezplačno. Kdor nima drsalk, si jih lahko sposodi na drsališču za en evro. Že po nekaj dneh se je pokazalo, da je bila odločitev o ureditvi drsališča zadetek v polno, saj je vsak popoldan na njem zelo živahno. V dopoldanskem času pa je drsališče na voljo vrtcu in osnovni šoli.

Prava poslastica je bila otvoritev, ki je bila v soboto, 8. decembra, na kateri so se predstavili izvrstni drsalci, državni reprezentanti, eden med njimi je nastopal tudi na olimpijskih igrah v Albertivillu. V simpatičnem programu so navdušili in tudi nasmejali številne obiskovalce, ki so lahko nato tudi sami preskusili ledeno ploskev.

Na drsališču se pripravljajo tudi šola drsanja in hokeja ter še druge animacije na ledu.

Projekt predstavlja novost za občino Šoštanj, hkrati pa je finančno in logistično precej obsežen. Uresničujemo ga s sodelovanjem in izdatno pomočjo številnih sponzorjev in donatorjev.

S projektom drsališča želimo v Šoštanju ponuditi mladim novo obliko preživljanja prostega časa v zimskih mesecih, hkrati pa odpreti točko za praznično in zimsko druženje občanov ter priložnostne prireditve.

Letošnja novost v Šoštanju pa je tudi božično-novoletni sejem ob drsališču. ■

Sestanek župana s predsedniki in svetniki krajevnih skupnosti v Občini Šoštanj

Župan Občine Šoštanj Darko Menih se večkrat srečuje s predsedniki krajevnih skupnosti, eden takšnih sestankov je bil tudi v sredo, 12. decembra, v kulturnem domu v Šoštanju. Namen teh sestankov je, da se pregleda, kaj je bilo narejenega do sedaj in kaj se še da narediti. Krajevne skupnosti izrazijo svoje želje in pripombe, občina svoje, nato pa se najdejo skupne rešitve, saj lahko le s skupnimi močmi dosežemo, kar želimo.

Najprej je župan preko videoprojekcije predstavil, kaj vse je bilo narejeno v preteklem letu v posameznih krajevnih skupnostih. Veliko časa in denarja je bilo v iztekačem letu namenjenega prenovi cest. Nadalje je župan predstavil nekatere projekte, ki se bodo izvajali v prihodnje. Največji med njimi so: rešitev prostorske stiske vrtca in

premestitev na skupno lokacijo, izgradnja doma starejših občanov, izgradnja trgovskega centra z garažno hišo, tržnica, nadaljevanje kolesarske in pešpoti do Topolšice, prenova zdravstvene postaje, postavitve muzeja usnarstva, ureditev Vile Mayer, razstava del iz zbirke Ivana Napotnika.

Kot eno večjih del, pri katerem je bilo nujno sodelovanje predsednikov krajevnih skupnosti in občinske uprave je župan izpostavil vračanje sredstev za vlaganje v telekomunikacijsko omrežje. Poudaril je tudi dobro delo civilne zaščite, gasilcev, krajevnih skupnosti in občine ob septembrskih poplavih. Župan pa je posebej pohvalil delovanje številnih društev v občini, in sicer športnih, turističnih, gasilskih, kulturnih in tudi delovanje Zavoda za kulturo Šoštanj.

V nadaljevanju so predstavniki vseh devetih krajevnih skupnosti predstavili svoje delo v letu 2007, plan dela za prihodnje leto, opozorili na nekatere težave v skupnosti in podali pobude za prihodnje.

Predstavnike krajevnih skupnosti je pozdravila tudi direktorica občinske uprave Darja Medved, ki se je vsem še enkrat zahvalila za sodelovanje pri vračanju sredstev za vlaganje v telekomunikacijsko omrežje. Nadalje je dejala, da je potrebno v prihodnjem letu popraviti statute vseh krajevnih skupnosti, pozvala pa jih je še, naj čim več informacij o svojem delovanju posredujejo na občino.

Podžupan Vojko Krneža pa je pozval predstavnike krajevnih skupnosti, naj razmišljajo o oblikovanju prostora, saj se pripravljajo novi prostorski akti. Na občini želimo, da pobude pridejo, preden se začnejo akti dejansko spreminjati.

Ob koncu je župan izrazil zadovoljstvo s sodelovanjem in poudaril, da je na občini vsak krajan dobrodošel. ■

Aktivna turistična društva iz zveza

V okviru Turistične zveze Šoštanj deluje osem turističnih društev. V sodelovanju z zvezo in tudi z Občino Šoštanj društva pomagajo pri organizaciji številnih prireditev, kot so čistilna akcija občine Šoštanj v mesecu aprilu, Šmihelov sejem septembra, Katarinin sejem novembra in letos prvič tudi božično-novoletni sejem v decembru. Vsa društva sodelujejo v akciji Moja dežela lepa in gostoljubna. Na ta način želimo pokazati, da imamo lepe, zanimive in urejene turistične kraje, ki so vredni ogleda.

Zveza ima skupne projekte, kot so ureditev stare kovačnice v Gaberkah, ureditev tematske poti v Šentivdu, izdelava zloženke o Šoštanju in drugo. ■

Nadaljevanje prenove Primorske ceste

29. novembra se je začelo nadaljevanje prenove Primorske ceste v Šoštanju. Gre za drugo fazo rekonstrukcije, in sicer od priključka k podjetju Gorenje do industrijskega obrata žaga. Glavni investitor investicije je Komunalno podjetje Velenje, Občina Šoštanj pa financira del pločnika, saj smo želeli, da bi le-ta bil na obeh straneh ceste do

zadnjih hiš. Obenem s prenovo ceste poteka tudi obnova vodovoda Termoelektrarne Šoštanj. ■

Prenova Zdravstvene postaje Šoštanj

Glavnina del pri prenovi levega krila Zdravstvene postaje Šoštanj je zaključena. Opravljena so inštalacijska dela, večina gradbenih del, sedaj potekajo še finalna dela, in sicer dokončanje finalnih tlakov, stropov in slikopleskarstvo. Vrednost celotne investicije je skoraj 295 tisoč evrov. Glavni investitor je Občina Šoštanj, poleg nje še Zdravstveni dom Velenje in Ministrstvo za zdravje.

V dogovoru z Zdravstvenim domom Velenje je v zaključni fazi priprave razpis za notranjo opremo, ki bo objavljen v prihodnjih dneh. Vrednost opreme otroškega dispanzerja in laboratorija se ocenjuje na 40 tisoč evrov. ■

Korak bližje trgovskemu centru

Na zadnji redni seji Občinskega sveta Občine Šoštanj so svetniki sprejeli Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o PUP za dele mesta Šoštanj s Pohrastnikom. Spremembe odloka omogočajo na lokaciji sedanjega bazena izgradnjo trgovskega centra s parkirno hišo.

Odlok ureja tudi območje med avtobusno in železniško postajo, nadalje pa omogoča tudi gradnjo individualne hiše s turistično kmetijo v Metlečah.

Občina je upoštevala pobudo za ureditev pešpoti ob Paki in že tečejo postopki, da se ta pot v prihodnosti uredi. ■

Zbiranje pobud za spremembe PUP za dele mesta Šoštanj s Pohrastnikom

Občina Šoštanj namerava predvidoma konec januarja 2008 pričeti s postopki za spremembe in dopolnitve odloka o Prostorskih ureditvenih pogojih (PUP) za dele mesta Šoštanj s Pohrastnikom. Zaradi tega vabi občina vse občane, da do konca januarja 2008 podajo svoje pobude za spremembe tega PUP-a, in sicer na naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj. ■

Razpis za sofinanciranje športa

V teku je razpis za sofinanciranje programov športa v občini Šoštanj. Rok za oddajo prijavi je 7. januar 2008 do 12. ure. Razpisna dokumentacija skupaj z vsemi obrazci je objavljena na internetni strani www.sostanj.si. Celoten razpis pa je bil tudi objavljen v prejšnji številki Lista. ■

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov.,
svetovalec za odnose z javnostmi

Betlehem v Topolšici

Marsikateri obiskovalec se v tem adventnem času ustavi pri hiši Martina Volka v Topolšici. Vzrok so obširne in domiselno izdelane jaslice, ki jih gospodar postavlja že deset let.

Martin pravi, da je imel veselje do oblikovanja že kot otrok. Njegov iz gline izdelan portret maršala Tita je celo romal na razstavo v Beograd. Pred desetimi leti pa se je domislil, da bi postavil jaslice. Že naslednje leto je pripravil jaslice na Velenjskem gradu, dvakrat pa jih je razstavil tudi v Mestni galeriji v Šoštanju.

Pri postavitvi uporablja različne materiale, večinoma naravne. Tako je poleg mahu mogoče videti velike kamne in prod, slamnato streho, mostiček iz leskovih paličic preko tekočega potočka... Poleg hlevčka jaslice sestavlja osem večjih in preko petdeset manjših plastičnih figuric. Te Martin Volk naroča v Ljubljani. Sicer pa

se mu vsako leto porodi kaka nova ideja. Tako je Betlehem oblikoval po sliki, ki jo je videl na Sveti Gori.

Letošnja novost je maketa velenjskega gradu, ki jo je izdelal iz siprekse, pa tudi stenska poslikava. To mu je pomagal narediti brat. Za postavitev tokratnih jaslic je Martin potreboval okoli dva meseca, ker je izdeloval še grad. Sicer pa ob občasni pomoči družine za to delo potrebuje mesec dni. Seveda grede vsa sredstva iz njegovega žepa.

Pri tem velja omeniti še eno letošnjo novost. Ob jaslicah si je mogoče ogledati in kupiti knjigo ljudske pesnice Polone Šumnik. Letos je izšla ponatisnjena izdaja pesmi, ki jo je njen sin slikar Drago Šumnik – Luka opremil s svojimi slikami križevega pota. »Želel sem, da se mamine pesmi ne bi pozabile, zato sem jih opremil s križevim potom,« pravi Drago. Knjiga je izšla v samozaložbi.

Besedilo in foto: Marija Lebar

Božično razpoloženi stopimo v novo leto 2008

Pogled v jaslice nas navda s sočutjem. Zakaj? Zato, ker se ob jaslicah ustavimo, ker se pogled sprehodi od figure do figure. Stik z jaslicami je tisto, kar vzbuja v meni sočutje z družino novorojenega Deteta. Blažena mati Terezija je ob jaslicah zapisala: »Danes nimamo niti toliko časa, da bi drug drugega pogledali, da bi se drug drugega razveselili. In tako smo vse manj v stiku drug z drugim. Svet je izgubljen zaradi pomanjkanja miline in ljubeznivosti. Ljudje koprni po ljubezni, ker se vsakemu tako zelo mudi.« Bog daj, da bi bilo skozi vse novo leto med nami živo to božično vzdušje. Bodimo radi v stiku drug z drugim. Vzemimo si čas za to. S to željo želim miline in ljubeznivosti polno novo leto 2008.

Jože Pribožič,
župnik in dekan

24. december 2007 – sveti večer – polnočnice:

šoštanjka župnijska cerkev ob 24. uri,
šoštanjka mestna cerkev ob 22. uri,
Bele Vode ob 20. uri,
Zavodnje ob 22.30,
Topolšica ob 21. uri,
Gaberke ob 21. uri.

25. december 2007 (torek) – božič – svete maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30,
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,
Zavodnje ob 10. uri,
Gaberke ob 9.45,
Topolšica ob 9.45,
Sv. Križ ob 19. uri.

26. december 2007 (sreda) – sv. Štefan – svete maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30,
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,
Zavodnje ob 10. uri.
Žive jaslice v Skornem pri sv. Antonu ob 18. uri.

27. december 2007 (četrtek) – sv. Janez – svete maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7. uri z blagoslovom vina,
šoštanjka mestna cerkev ob 18. uri z blagoslovom vina,
Bele Vode ob 8. uri z blagoslovom vina,
Zavodnje ob 8 uri z blagoslovom vina.

30. december 2007 – sveta družina – svete maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (skupni krst),
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,

Zavodnje ob 10. uri,
Gaberke ob 9.45.

1. januar 2008 (torek) – novo leto – svete maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30,
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,
Zavodnje ob 10. uri,
Gaberke ob 9.45,
Topolšica ob 9.45.

6. januar 2008 (nedelja) – Gospodovo razglasenje (sv. trije kralji) – svete maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30,
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in ob 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,
Zavodnje ob 10. uri,
Gaberke ob 9.45,
Topolšica ob 9.45.

Pri vseh mašah bo blagoslov vode in božični blagoslov otrok, ki zaključujejo svojo adventno akcijo OTROCI ZA OTROKE in prinesejo zbrane darove k cerkvenim jaslicam.

13. januar 2008 (nedelja) – Jezusov krst – svete maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in 8.30,
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,
Zavodnje ob 10. uri,
Gaberke ob 9.45.

17. januar 2008 (četrtek) – god sv. Antona, opata – maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7. uri,
šoštanjka mestna cerkev ob 18. uri,
Zavodnje ob 10. uri z licitacijo prinesenih darov,

sv. Anton ob 15.30 z licitacijo prinesenih darov.

20. januar 2008 – 2. nav. nedelja – Antonova nedelja – maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30,
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,
Zavodnje ob 10. uri,
Topolšica ob 9.45,
sv. Anton ob 11. uri.

27. januar 2008 – 3. nav. nedelja – ned. Svetega pisma – maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (skupni krst)
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,
Zavodnje ob 10. uri,
Gaberke ob 9.45.

2. februar 2008 (sobota) – svečnica – maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30,
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in ob 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,
Zavodnje ob 10. uri.
Pri dopoldanskih mašah bo blagoslov sveč.

3. februar 2008 – 4. navadna nedelja – god sv. Blaža – maše:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30,
šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
Bele Vode ob 8.30,
Zavodnje ob 10. uri,
Topolšica ob 9.45.
Pri mašah bo Blažev žegen.

»Sodelovanje je tisto, ki vodi k uspehu«

Pomemben jubilej svojega delovanja so člani slovenskega Združenja turističnih kmetij praznovali v hotelu Dobrava v Zrečah, prav tam, kjer je bil v začetku novembra pred desetimi leti prvi – ustanovni – zbor te organizacije. Prireditve, ki je potekala 7. novembra, se je udeležil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Izток Jarc, poleg ostalih gostov pa tudi številni župani in predstavniki ostalih ministrstev.

Minister Jarc je v nagovoru poudaril, da so posamezniki tisti, ki naredijo odločilne korake, ostali jim nato le sledijo. Posamezniki so tudi tisti, ki dajejo vsebino našemu turizmu. Zato gre zahvala predsednici Združenja Vilmi Topolšek za vse napore in uspešno vodenje organizacije in tudi njene lastne turistične kmetije. V hitro rastoči panogi turizma so turistične kmetije tisto najboljše, kar Slovenci lahko ponudimo svojim gostom. Ministrstvo je z Združenjem ves čas konstruktivno sodelovalo tako na finančnem kot na pravnem področju.

Peter Vrisk, predsednik Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije, je omenil, da je razpadu kmetijstva pred leti sledil razmah in razcvet, zlasti na področju turistične ponudbe na kmetijah. V tem že dohajamo evropsko ponudbo. Morda je pri nas še premalo povezav med turističnimi kmetijami in ostalimi ponudniki turističnih storitev, saj tukaj naj ne bi videli konkurence, temveč dopolnitev. Pomembno je, da je največ turističnih kmetij ravno na območjih, kjer so za kmetijsko proizvodnjo najtežji pogoji, tako da z dopolnilno dejavnostjo kmetije preživijo. Razveseljivo je, da se v tej zgodbi vidijo tudi mladi in zato radi ostajajo na takih kmetijah.

Mag. Marjan Hribar, direktor Direktorata za turizem pri Ministrstvu za gospodarstvo, je dejal, da se tudi oni veselijo dobrega sodelovanja, saj se v Združenju kaže velika pripravljenost in hitri odzivi na razvoj turizma, za kar gre priznanje predvsem dolgoletni predsednici Vilmi Topolšek. Letošnja turistična bera je po trenutnih podatkih rekordna,

odkar je Slovenija samostojna, pri tem pa promet na turističnih kmetijah raste še posebej hitro.

Na govorniški oder so stopili še številni govorniki, med njimi tudi gostje iz Avstrije. Dr. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, je ponovno poudaril številne možnosti, ki jih še imamo na turističnem področju. Čestital je vsem članom Združenja, ki ga je Turistična zveza ob tej priložnosti odlikovala s posebnim priznanjem.

V zaključni zahvali je Vilma Topolšek povedala, da sama brez sodelavcev in podpore lastne družine pač ne bi mogla voditi takšnega projekta. Sodelovanje je tisto, ki vodi k uspehu, je dejala. Pri tem je še posebej poudarila pripravljenost Kmetijske gozdarskega zavoda Celje, kjer je združenje vedno iskalo in tudi našlo podporo in pomoč.

Marija Lebar

Jesensko popoldne na kmetiji

Vrtec Šoštanj sledi z različnimi aktivnostmi svoji viziji, saj želi biti prijazen, svoboden, drugačen in varen vrtec.

Z aktivnostmi, v katere vključimo tudi starše, se vključujemo in živimo z okoljem. Tako je bilo že na prvem jesenskem srečanju s starši, kjer smo skupaj preživeli nepozabno popoldne na kmetiji.

Z otroki smo se že v vrtcu pripravljali na srečanje z gubanjem vrečk za kostanj, ter pripravo kostanja za peko.

Zbrali smo se ob cerkvi sv. Mihaela, kjer smo se pozdravili, se seznanili z vsebino srečanja ter s skrbjo za varnost med potjo in na kmetiji. Zaželeli smo si veliko prijetnih trenutkov v tistem popoldnevu.

Z nahrbtniki smo se peš odpravili proti kmetiji Stropnik v Skorno. Med potjo smo si privoščili krajši počitek in se malo okrepčali. Ob prihodu na kmetijo nas je pozdravila gospodinja, za dobrodošlico nam je mladi gospodar zaigral na harmoniko. Nato smo se z veliko vnamo lotili aktivnosti, ki so bile pripravljene. Preizkusili smo se v ličkanju koruze, luščenju fižola, izdelovanju strašila, ogledali smo si hlev, živali, traktorje ...

Med tem ko so majhne otroške ročice s pomočjo odraslih pridobile prve izkušnje o opravih na kmetiji, so nekateri starši pridno pekli kostanj, ki smo si ga privoščili po končanem delu.

Vse skozi nas je pri delu spremljal harmonikar. Pečen kostanj, čaj, svež kruh iz krušne peči, vse to je po končanem delu šlo vsem v slast. Po malici smo peli in rajali ob zvokih harmonike.

Zahvalili smo se gospodinjici za gostoljubje ter že skoraj ob mraku zapustili kmetijo. Iz nahrbtnikov

MNENJE OTROK:

- vseč mi je bil fižol, ker je bil lepe barve, krave pa ne, ker je smrdelo;
- vseč mi je bila jesen in ko smo prišli na kmetijo; najlepši so bili zajčki, ker so moje najljubše živali;
- vseč mi je bilo, ko smo delali strašilo in ko sem luščil koruzo;
- vseč mi je bilo, ko smo se vračali z lučkami in jedli kostanj.

MNENJA STARŠEV:

1. Bilo je simpatično, toplo, prijazno. Treba bo ponoviti.
2. Bilo je zelo lepo, tako za starše kot za otroke. Najlepa hvala za lep popoldan.
3. Piknik je bil pohvale vreden in mislim, da se ne bi nihče od staršev pritoževal, če bi bilo takšnih srečanj še več.

smo vzeli svetilke, ki so nam omogočile varno pot nazaj v Šoštanj. Hoja s svetilkami je bila za otroke kot tudi za starše nadvse zanimiva in še eno doživetje več.

Za marsikoga od staršev, babic je bilo to popoldne na kmetiji oživitve spominov na mladost, opravičila, s katerimi se srečamo le še redko. Za otroke je bilo to popoldne čudovito, polno novih izkušenj, ki jih bodo še dolgo podoživljali.

V Šoštanj smo se vrnili polni lepih in nepozabnih doživetij. V letošnjem letu bomo podobnih srečanj izvedli še več.

vzgojiteljici Sonja N., Andreja K.
pomočnici vzg. Irena Z., Janja C.

Taborniška Miklavževa čajanka

Čeprav je sv. Miklavž mesto Šoštanj obiskal že pred dnevi, se je odločil za ponoven obisk. A tokrat je obiskal le nas, tabornike. V popoldanskih urah, v petek 7. 12. 2007, se je tako skoraj 90 tabornikov vseh starosti zbralo v dvorani gasilskega doma Šoštanj (ob tej priložnosti se članom Gasilskega društva Šoštanj tudi lepo zahvaljujemo za njihovo prijaznost in pomoč) in se zabavalo v ustvarjalnih delavnicah. A nestrpnosti otroci kar niso mogli skriti, dobro so namreč vedeli, da nas bo obiskal Miklavž s svojim spremstvom. In res je končno le prišel. Marsikdo od najmlajših se je sprva ustrašil parkeljca, ki je v zbrani množici iskal poredne otroke, a se je strah hitro izgubil, saj je parkelj ostal skoraj praznih rok. Poredni otroci namreč ne hodijo k tabornikom. Da je Miklavž sploh prišel, mu je bilo obljubljeno tudi nekaj zabavnih taborniških točk. S svojimi zanimivimi plesnimi in pevskimi nastopi so se mu predstavili vsi taborniški vodi. Miklavžu na koncu ni preostalo drugega, kot da razdeli vse sladkarije, parkelj pa je tako dolgo iskal, da je našel nekoga, ki je bil preveč pogumen.

Skupaj bi se tako lahko zabavali še v nedogled, a je žal Miklavž zelo zaposlen v tem času in je moral naprej na pot. Vsi skupaj smo se posladkali s piškoti, odžejali s sokom in že je bil čas odhoda domov.

Foto: Marija Lebar

Foto: Marija Lebar

Foto: Arhiv

Pa nasvidenje drugo leto, Miklavž!

SiNi

»Živali, potrebnih pomoči, je iz leta v leto več«

Velenju so pred kakimi šestimi leti ustanovili društvo Poživ. Ime je kratica besed »pomoč živalim«. Njihov namen je pomagati zapuščenim, odvrženim in prosto živečim živalim, predvsem psom in mačkam. Živalim brez lastnikov poskušajo poiskati nov dom. Pozimi pa s krmljenjem pomagajo tudi zunanjim pticam.

Pri nas je varstvo in zaščita živali pred slabim ravnanjem zapisana že v Ustavi, leta 1999 pa je bil sprejet zakon, ki opredeljuje tudi sankcije na tem področju. Vendar je živali, ki so potrebne pomoči, iz leta v leto več. Kot sta v pogovoru povedali predsednica društva Irena Jager in tajnica Andreja Zupanc, se stanje pri ravnanju z živalmi kljub zakonu in osveščanju ne izboljšuje. Tako se pri svojem delu čestokrat srečujejo s psihično motenimi psi, ki so preživeli razne travme, vendar se njihovo stanje pri ustreznem ravnanju stabilizira.

Omenjeni zakon predpisuje, da je potepuške ali zapuščene in pobegle pse potrebno oddati v zavetišča ali azile. Drugače je z mačkami. Zlasti divje živeče mačke je težko ali nemogoče socializirati. Člani društva zato poskrbijo, da take živali polovijo

Foto: Marija Lebar

in jih veterinar ustrezno kastrira ali sterilizira. Za operirane živali jim je v Podkrajju Mestna občina Velenje odstopila v uporabo prazno hišo, sicer brez vode in elektrike, kjer si mačke opomorejo, nato pa jih spet spustijo, saj večinoma niso primerne za udomačitev.

Kot pravijo, odlično sodelujejo z Milanom Matkom in veterinarsko bolnico Toplica, kjer razumejo težave društva in se lahko ustrezno dogovarjajo o pomoči živalim. Poškodovane živali ali pa tiste, ki jih pripeljejo na kastracijo ali sterilizacijo, oskrbijo tudi z repelenti proti zajedavcem in mrčesu.

»Zakon nalaga, kaj mora kdo za varovanje živali narediti, ne predpisuje pa, kdo to plača,« pravita sogovornici. Zato so v društvu v nenehni stiski za finančna sredstva. Sami člani, okoli 35 jih je, opravijo vse delo prostovoljno, pri tem pa je treba upoštevati tudi prevoze z avtomobili, stroške telefona in hrano za živali, kar gre pogosto iz njihovih lastnih žepov.

Obračajo se na občane, ki lahko del dohodnine namenijo za delo društva Poživ, iščejo tudi sponzorje in donatorje.

Lani so za »svoje« živali porabili skoraj dve tona in pol hrane, letos računajo na okoli tri tone. Zlasti pri hranjenju prosto živečih mačk imajo težave, saj jih pri tem ljudje pogosto preganjajo, jim pobirajo posodice za hrano, opravka pa so imeli tudi že s policijo, vendar so ta nesporazum rešili. V večjih trgovskih centrih v Velenju in Celju imajo nameščene kartonske »hišice«, kamor kupci lahko oddajo hrano za živali. Pravijo, da na ta način naberejo kar precej. Za informiranje in zbiranje sredstev pripravijo tudi stojnice, kjer prodajajo ročne izdelke svojih prostovoljcev. Letos imajo to akcijo 14. in 17. decembra.

Skupaj s Kinološko zvezo Slovenije pravkar pripravljajo v okviru projekta Otroci in pes tudi predavanja in delavnice po šolah. Otrokom bodo predstavili delovne pse in jih naučili osnov ravnanja z živalmi. Naučili jih bodo tudi, kako ravnati, če se srečajo s psom, ko je spuščen in brez kontrole.

Če vas zanima več o delovanju društva ali bi se morda želeli včlaniti, lahko pokličete telefonsko številko 03 897 00 56. Lahko pa obiščete njihovo spletno stran **drustvopoziv.venenje.si**

Prihaja zima, ki je za naše ljubljence zaradi vremenskih razmer težaven čas. Tudi za živali so stresni »praznični dnevi«, ko je uporaba raznih petard še posebej moteča. Zato je prav, da primerno poskrbimo zanje.

Marija Lebar

Silvo

Nisem želela narediti tega zapisa. Naredil se je sam, neke noči po tvojem pogrebu, ko sva se s tvojim bratom pogovarjala o tebi. Tema ni prinesla spanca, besede so se zarežale pogloboko, da bi jih lahko spraskala iz svojih misli. Besede o tebi, izrečene v spomin in v slovo. Teden dni je naokoli kar te ni, in še vedno se zdi, kot da se v Podkrajju nismo poslovili od tebe. Mnogi so ti izkazali poslednje spoštovanje in besede govornikov o tvojih dobrih dejanjih, so dobile potrditev v prenekateri solzi, ki je močila obraze tvojih bližnjih in vseh ostalih. Bil si dober družinski član, spoštovan sodelavec, odličen gasilec in nekoč obetačen športnik. Žal je bilo breme življenja pretežko in se je hudim preizkušnjam pridružila še bolezen. V lepem, a mrzlem decemberskem popoldnevu, dan po tem, ko je bil tvoj sin Žiga star šest let, te je mnogo ljudi pospremlilo k počitku. Tudi tvoje zadnje besede so bile takšne. Da si boš malo spočil in bo potem bolje, si

rekel in po tistem spokojno zaspal. Za vedno. Kako nedoumljivo, kako neresnično za tiste, ki smo te imeli radi. Ali pa naj verjamemo besedam duhovnika, da ljudje živimo dvoje življenj. Tisto na zemlji, ki se konča s smrtjo in tisto v večnosti, ki se nikoli ne konča. Če je res tako in rada verjamem, da je res tako, potem ti v imenu vseh, naš dragi Silvo, želim mirnega bivanja v večnosti.

A vseeno, Silvo, nič nam nisi naročil, kdaj naj spet zapojemo tisto tvojo: »Polje, kdo bo tebe ljubil ...?«

Pogrešamo te!

Tvoja družina in vsi, ki z ljubeznijo prižigamo lučko zate.

Milan Pogorelnik

1958 - 2007

Nikoli nisva veliko govorila. Če prav pomislim, z nobenim dopisnikom Lista ne govorim veliko. Čudno, a ne! A narava tega časopisa je pač takšna, da komuniciramo v glavnem preko elektronske pošte. Žal, tako pač je. Takšni časi so.

Milan Pogorelnik tudi ni veliko pisal za nas. A pisal je redno in poročal predvsem o tekmovalnih uspehih skrbnikov in lastnikov gozdov. Že iz teh zabeležk pa se je razbrala njegova profesionalna skrb za gozdove po obronkih Šaleške doline, ki jih za razliko od mnogih njegovih vrstnikov in tudi stanovskih kolegov, ni videl zgolj kot sredstvo za zaslužek. Bil pa je osamljen v takšnem odnosu in je zato najbrž opravil marsikakšno delo, za katero ni bil plačan. Saj poslanstva, kot je Milan čutil svoj poklic, niso plačana. Žal, tako pač je. Takšni časi so.

Bil je eden redkih strokov-

njakov, ki ni imel varovanja okolja in gozdov samo na ustih, temveč v svojem srcu.

Takšen njegov življenjski slog je botroval tudi dejstvu, da sva se, po moji krivdi sicer redko, videvala na sestankih naravovarstvene zveze Smrekovec, kjer sva nazadnje tudi spregovorila nekaj besed, konkretno na temo opozorilnih tabel, za katere je poskrbel in jih predstavil in ki bodo, upam, opravljale svojo vlogo na gozdnih poteh in brezpotjih; da ne bodo obležale v kakšni osamljeni omari sedaj, ko Milana več ni. Hitro namreč pozabljam na pokojne ter njihovo delo. Žal, tako pač je. Takšni časi so.

Nič ni kazalo takrat, na tistem sestanku, da bi se poslavljaj. Bil je veder, prav izžareval je neko tiho zadovoljstvo ob domiselnih podobah; zadovoljstvo, ki ga vsaj jaz, ob redkih srečanjih, nisem pogosto zaznaval. Takšnega bom ohranil v svojem spominu - tudi za naše bralce, ki jim je občasno poročal o svojem delu.

Takšnemu naj v spomin šumijo smrekovski gozdovi,

čeprav vse bolj oblegani od vseh mogočih »lubadarjev«, proti čemur je Milan tiho in strokovno deloval.

A takšno delovanje proti človeški brezvestnosti in lakomnosti je na videz pogosto neučinkovito. Žal, tako pač je. Takšni časi so.

Pa v resnici ni tako. Morali se bomo naučiti poslušati ljudi, ki ne govorijo veliko! Zato, da bomo laže (pre)živel.

Peter Rezman

Informacije v prostoru

Edi Vučina

»Funkcija nove prometne povezave bo predvsem povečati konkurenčnost območja ob razvojni osi, povečati dostopnost in krepitev institucionalnih in gospodarskih povezav ter integracijo prostora izven obstoječih pan-evropskih prometnih koridorjev«. Tako so v svoji študiji zapisali snovalci »tretje razvojne osi« in ob tem še poudarili, da bo nova prometna povezava razbremenila obstoječe ceste, ki ne izpolnjujejo pogojev za sodoben in varen promet.

Svetniki Občine Šoštanj so, kot smo lahko prebrali v prejšnji številki LIST-a, sprejeli kompromisen sklep, »da je za Občino Šoštanj sprejemljiva tudi srednja varianta o poteku razvojne osi«. Veseli me, da navedena formula-cija ne izključuje tako imenovane »zahodne variante«, katere prednosti sem že poskušal opisati v LISTU, čeprav je jasno, da so s tem spremenili svoje predhodno stališče, ko so še podpirali zahodno varianto. Kaj so motivi za spremembo stališča, mi ni znano, a iz razprave posameznih svetnikov (predvsem iz Lokovice) bi lahko sklepali, da se tudi svetniki držijo znanega »NIMBY« načela (cesta da, samo ne preko mojega dvorišča).

Svoje »dvorišče« pa branijo tudi drugi lastniki nepremičnin, katerim bi nova prometnica vsekakor spremenila pogoje za bivanje. Čeprav tako imenovana srednja varianta le oplazi našo občino, je bilo nezadovoljstvo prebivalcev Velunjskega grabna dovolj veliko, da so se organizirali v Civilno iniciativo Šaleške doline (CISD). S svojimi predlogi so pred načrtovalce postavili novo nalogo, priljubljenosti željna župana obeh občin pa v neprijeten položaj. V neprijetni vlogi so praktično vsi župani občin, preko katerih

Ministrstvo za kulturo RS se je odločilo, da bo Listu v letu 2007 sofinanciralo rubriko Informacije v prostoru.

je predvidena razvojna os, še posebej pa tistih, ki so že danes dovolj blizu obstoječih prometnih povezav in ceste zase ne potrebujejo (na primer Braslovče). Dejansko predvidena razvojna os presega lokalni okvir interesov posameznih občin. Celo za bodoče pokrajine bi bil to pretrd oreh.

Najlažje je verjetno županu Mestne občine Velenje, ki se mu za morebitni padec priljubljenosti ni treba bati. Kot izkušen politik dobro ve, da lahko pretirano nasprotovanje tretji razvojni osi, ki še nima zaprte finančne konstrukcije, ogrozi njeno izvedbo, česar pa si Velenje enostavno ne more privoščiti. Zato so svetniki sosednje občine v svojem sklepu zvito dodali zahtevo, da se naj prometnica začne graditi od Šentruperta do Velenja. Na prvi pogled pametna odločitev, a izhaja iz, po mojem mnenju, zmotne predpostavke, da bi ob morebitnem pomanjkanju denarja zgradili vsaj hitrejšo povezavo do našega glavnega mesta. Sam namreč menim, da je za to dolino pomembnejša povezava s Koroško in seveda priključek na os Celovec–Gradec, še posebej zdaj, ko so meje med Slovenijo in Avstrijo le še v naših glavah.

Če nas bi pot večkrat zanesla v deželo severnih sosedov, bi se morda nalezli tudi kakšne dobre prakse. V hriboviti deželi, ki je prav tako preluknjana s številnimi avtocestami, nimajo samo višjih plač in večje produktivnosti, ampak tudi precej visoko razvito ekološko zavest. »Zeleni« imajo pomembno vlogo tudi pri vodenju države, zato ne čudi dejstvo, da so tudi na področju varčevanja z energijo med vodilnimi v svetu. Po vsej deželi gradijo energetsko varčne hiše. V tako imenovanem »pasivnem« standardu je zgrajeno že preko tisoč stavb. Prav skozi nove tehnologije pa so med drugim ugotovili, da je tik ob avtocesti, kjer so zemljišča cenejša, možno graditi »pasivne« poslovne stavbe. Z dobro toplotno in zvočno izolacijo ter prisilnim prezračevanjem le-te zagotavljajo odlične delovne pogoje. Višji strošek tehnološko naprednejših gradbenih proizvodov, ki so vgrajeni v take objekte, so prebrisani investitorji kompenzirali z cenejšo lokacijo tik ob prometnici. Pametno, ni kaj.

Tudi pri samem umeščanju posamezne prometnice v prostor in uporabljenih protihrupnih zaščitah so vredni posnemanja. Verjamem, da smo Slovenci s skrbnim načrtovanjem prav tako sposobni zgraditi cesto, ki bi resnično predstavljala razvojni potencial in hkrati s premišljeno umestitvijo s čim manjšimi vplivi na bivalno okolje ohranila kvalitete prostora. Je pa res, da stopnja zaupanja v naše institucije, če sodimo po reakciji prizadetih, ni prav velika. Številne civilne iniciative (CI), ki se ustanavljajo po Sloveniji, dokazujejo, da ustvarjalna komunikacija med različnimi subjekti kljub evropski zakonodaji ne deluje. Pomenljivo se zdi, da se CI največkrat ukvarjajo prav z ekološkimi temami, kot je na primer odlaganje odpadkov na Gorenjskem, zaščita Krasa pred vetrnicami, legalizacija asfaltne baze pri Šentjuri, širitev luke Koper, zastrupljanje cementarne v Trbovljah in še številnih drugih. Tudi naša dolina, poleg omenjene CISD, premore še CI_SOS, ki nasprotuje gradnji nove elektrarne na lignit, pred leti pa je uspešno pomagala preprečiti kurjenje gudrona (kostne moke žal ne).

Zaenkrat se za naše zdravje očitno bolj zanimajo bruseljski birokrati, ki sestavljajo evropsko komisijo, kot pa »naši« predstavniki oblasti. Slednje dejstvo je obelodanilo opozorilo na večkratno presežene mejne vrednosti trdih delcev v zraku, ki ga dihajo v nekaterih slovenskih mestih. Kaj vlada, še novinarji, niti tisti »levi« niti tisti »desni«, niso pravočasno poročali o stvareh, ki resnično ogrožajo naše zdravje, ampak se raje ukvarjajo sami s sabo oz. z »novinarsko svobodo«. Dokler bo tako, bo potrebno paziti ... še posebej na svoje zdravje. Tistim, ki ga ogrožajo, pa ves čas gledati pod prste. Tudi v naslednjem letu, v katerem vam želim veliko uspehov in predvsem zdravja.

KOŠARKARSKI KLUB ELEKTRA

Počasi se izteka leto 2007, v katerem je Košarkarski klub Elektra praznoval 60 let, odkar se je v Šaleški dolini prvič igrala košarka. Prihodnje leto pa bomo praznovali 60 let kluba, saj so košarkarski navdušenci že leto po tem, ko se je pričela igrati košarka, ustanovili košarkarski klub, ki uspešno deluje še danes. V tej številki LISTA vam predstavljamo aktivnosti in uspehe naših mladih selekcij, v katere je na širšem področju Šaleške doline vključenih okoli 250 mladih igralcev in igralk.

OBLETNICA DEKLIŠKE EKIPE KOŠARKARSKEGA KLUBA ELEKTRA

Mineva leto dni, odkar smo v klubu ponovno začeli z organiziranim treniranjem deklet, starih od 8 do 14 let. Po enem letu smo zelo veseli in s ponosom lahko rečemo, da smo ustvarili ekipo, ki se je lahko udeležila tekmovanj pod okriljem Košarkarske zveze Slovenije. Tako so dekleta nastopala v prvi slovenski košarkarski ligi, njihove nasprotnice pa so bile igralke iz močnih ženskih klubov, kot sta Ježica in Ilirija iz Ljubljane ter Merkur iz Celja.

S treninji smo najprej začeli na OŠ Miha Pintarja Toleda v Velenju, kmalu za tem nam je postala telovadnica pretesna in smo si poiskali še dodatno. Našli smo si drugi dom v telovadnici OŠ Gustav Šilih. Ker pa so dekleta različnih starostnih kategorij in iz različnih osnovnih šol pokazala veliko volje in želje po treniranju, smo poiskali ž(š)e tretji dom. Na roko so nam šli na OŠ Livada, kjer smo potem tudi igrali vse tekme, tako prvenstvene kot prijateljske.

Z začetkom novega šolskega leta smo začeli s treninji in novo skupino deklet tudi na OŠ Šoštanj. Na prvem treningu se je zbralo deset bodočih košarkaric, ki so se po nekaj treningih priključile še ostalim dekletom, ki trenirajo redno v Velenju.

Danes, ko so se končala tekmovanja v 1. ligi, imamo treninge trikrat tedensko, dvakrat v Velenju in enkrat v Šoštanju. V času poletnih počitnic dekleta niso mirovala, saj so se skoraj vse udeležile Poletnega košarkarskega tabora v Šoštanju, kjer so še dodatno izpopolnila svoja košarkarska znanja. Kako zelo si želijo trenirati košarko, so pokazala, ko so kar peš prišla iz Velenja v Šoštanj na tabor.

NA 10. SONČKOVEM DNEVU TUDI MLADI IZ ELEKTRE

V nedeljo, 9. decembra 2007, je v Novi Gorici potekal že 10. Sončkov dan - mednarodni turnir v košarki za mlade. Med njimi so bili tudi mladi košarkarji in košarka-

rice iz Košarkarskega kluba Elektra pod vodstvom dveh trenerjev, Mileta Čepina, ki je vodil dečke letnik 95 in mlajše, ter Duška Supiča, ki je vodil dekleta letnik 93 in mlajše. Mladi nadbudneži so predstavili svoje košarkarsko znanje skozi turnirski sistem tekmovanja. Vsaka ekipa je imela zagotovljene tri tekme. Dekleta so v svoji skupini zmagala kar dvakrat. Boljše so bile od hrvaške ekipe iz Rijeke in od ekipe Šenčur, medtem ko so tesno izgubile proti ekipi ŠD Koš iz Nove Gorice. Dečki pa so dosegli le eno zmago, medtem ko so bili poraženi dvakrat.

Vzporedno so potekala tudi razna košarkarska tekmovanja. Iz dečkiške ekipe sta se metanja prostih metov udeležili dve tekmovalki, a se nobeni ni uspelo uvrstiti v finale, kjer so jih čakale nagrade. Osrednja točka mednarodnega turnirja je bila tekma "All star", na kateri je nastopil tudi igralec KK Elektre, Vid Puc. Pod vodstvom trenerja selekcije Miha Zupana je dosegel dve točki. Med glavnim odmorom se je v metanju trojk pomeril tudi Kaj Špegel, a tudi njemu se nastop ni najbolje posrečil. Med samo prireditvijo je bilo poskrbljeno za pravi "show", bogat spremljevalni program pa je poskrbel, da so se vsi nastopajoči in gledalci počutili res fenomenalno.

PIONIRJI ZAKLJUČILI TEKME DRŽAVNEGA PRVENSTVA

Košarkarski klub Elektra je nastopal s kar štirimi ekipami v tekmovanjih pod okriljem Košarkarske zveze Slovenije. Dve ekipi sta nastopali v kategoriji U14 (pionirji) oz. dečki, stari 14 let in mlajši. Dve pa v kategoriji U12 (mlajši pionirji), torej dečki, stari 12 let in mlajši. Objavljamo njihove dosežke:

- Pionirji - (ekipa Elektra Šoštanj)** dečki, stari 14 let in mlajši, so v 1. slovenski košarkarski ligi v svoji skupini dosegli 4 zmage in 14 porazov. Končali so na 5. mestu.
- Pionirji - (ekipa Elektra Velenje)** dečki, stari 14 let in mlajši, so v 2. slovenski košarkarski ligi v svoji skupini dosegli 11 zmag in 3 poraze. Končali so na odličnem 2. mestu.
- Mlajši pionirji (ekipa Elektra Šoštanj)** - dečki, stari 12 let in mlajši, so v 1. slovenski košarkarski ligi v svoji skupini dosegli 6 zmag in 2 poraza. Končali so na odličnem 2. mestu.
- Mlajši pionirji (ekipa Elektra Livada)** - dečki, stari 12 let in mlajši, so v 1. slovenski košarkarski ligi v svoji skupini dosegli 2 zmagi in ostali neporaženi, zmagovalci svoje skupine.

NAPOVED TEKEM ELEKTRE ESOTECH V JANUARJU 2008

krog	Datum	Dan	Ura	Domača ekipa	Gostujoča ekipa
15.	11.1.2008	petek	19.00	Rogla Zreče	Elektra Esotech
16.	19.1.2008	sreda	19.00	Elektra Esotech	Krka Novo Mesto
17.	26.1.2008	nedelja	19.00	K. zidar Jadran	Elektra Esotech

NAPOVED MLADINSKIH TEKEM KK ELEKTRE V JANUARJU 2008

krog	Datum	Dan	Ura	Selekcija	Domača ekipa	Gostujoča ekipa
4.	5.1.2008	sobota		kadeti	Mario Primorac	Elektra
12.	6.1.2008	nedelja	16.00	mladinci	Elektra	Celjski KK
5.	12.1.2008	sobota		kadeti	Elektra	Konjice
13.	13.1.2008	nedelja	15.00	mladinci	Rogla	Elektra
6.	19.1.2008	sobota		kadeti	Radenska Creativ	Elektra
14.	20.1.2008	nedelja	16.00	mladinci	Elektra	Šmarje TG Štraus
7.	25.1.2008	petek		kadeti	Elektra	Dravograd

Košarkarski klub Elektra želi vsem bralcem mesečnika LIST obilo osebne sreče in (športnih) uspehov v prihajajočem letu 2008!

Zaključek leta v NK Šoštanj

Kot se ob izteku leta spodobi, smo tudi N nogometnem klubu Šoštanj pripravili za svoje mlajše selekcije zaključek uspešnega leta. Le-ta se je zgodil v soboto, 1. decembra, v športni dvorani OŠ Šoštanj.

Foto: Arhiv

Svoje nogometno znanje je pokazalo več kot 90 mladih športnikov. Kot se za športnike spodobi, so se v zanimivih tekmah med seboj pomerili igralci v

selekcijah U8, U10, U12 in U14. Čeprav je bila prireditev namenjena predvsem druženju, smo lahko uživali v lepih potezah, ki so navdušile tudi veliko staršev, sorodnikov in prijateljev, ki so se v lepem številu zbrali na tribunah. Vzporedno z igranjem je potekalo tudi tekmovanje v žongliranju, kjer sta se najbolj izkazala Anel Lihič in Aljaž Stropnik. Zato, da so se otroci počutili kot prave zvezde, je z strokovnim in duhovitim komentiranjem poskrbel gospod Toni Rehar. Ob koncu tekmovalnega dela je mlade nadebudneže s svojim obiskom počastil tudi župan Občine Šoštanj gospod Darko Menih. Ker je mesec december tudi čas obdarovanja, je prišel tudi Božiček s svojim spremstvom in z darilci obdaril vse prisotne otroke. Kljub temu da smo s to prireditvijo v NK Šoštanj uradno zaključili uspešno leto, z delom seveda nadaljujemo v vseh selekcijah tudi preko zime in vsi zainteresirani se lahko priključijo organizirani vadbi, kadar koli hočejo. Več informacij lahko dobite na spletni strani www.nk-sostanj.si ali na tel. št. 041399723. Ker imate pred sabo zadnjo številko Lista v letošnjem letu, naj vam v imenu vseh članov NK Šoštanj zaželim lepe in mirne praznike, v novem letu pa veliko zdravja, sreče in športnih užitkov, upam da tudi ob pomoči našega kluba.

Jani Vačun

Foto: Arhiv

Z novimi močmi in podporo bolj izkušenih, pogumno naprej!

Vsako leto se tudi taborniki Rodu Pusti grad Šoštanj zberemo na občnem zboru. Tudi letos je bilo tako. Dne 24. 11. 2007 smo se v prostorih KS Šoštanj zbrali skoraj vsi, ki zanesljivo krmilimo našo taborniško barko.

Dnevni red je bil sledeč:

1. Otvoritev in uvodni pozdrav, predstavitev dnevnega reda
2. Pregled prisotnosti
3. Potrditev organov občnega zbora
4. Poročila za leto 2006/2007 in razprava po poročilih
5. Volitve organov TD RPG
6. Predstavitve izvoljenih kandidatov in programov za delo 2007/2008
7. Razno
8. Zaključek

Najbolj pomembna točka dnevnega reda je vse, kakor bila 5. točka, v kateri smo najprej podali razrešnico organom RPG in izvolili novo vodstvo rodu:

Izvoljeni kandidati so:

NALOGA	IME IN PRIIMEK
Starešina	Tomaž Sinigajda
Načelnik	Mitja Urbanc
Načelnik/Vodja pr. MURNI	Dea Zager
Načelnik/Vodja pr. MČ	Tina Zager
Načelnik/Vodja pr. GG	Mojca Čebul
Načelnik/Vodja pr. PP	Nastja Slemenšek
Blagajnik	Maks Kvas
Tajnica	Tina Čebul
Propag. in ured. spl. str. http://rpg.rutka.net	Tomaž Sinigajda
Mentorici	Anita Plamberger, Helena Urh
Urednik foruma RPG	Luka Ravniak
Starešina čete Polzela	Manca Štorman
Načelnik čete Polzela	Matija Špacapan
Starešina čete Prebold	Urška Kaišek
Načelnik čete Prebold	Maruša Modrijan
Propagandist čete Prebold	Matjaž Modrijan

Pred nami so novi izzivi, taborništvo v Šoštanju ima dolgoletno tradicijo in tudi v prihodnje bomo skušali svoje znanje in ljubezen do našega načina življenja prenašati na mlade.

Taborniški pozdrav!

Tomaž Sinigajda – SiNi,

Starešina Rodu Pusti grad Šoštanj

Grb Občine Šoštanj tudi za NK Šoštanj

Nogometni klub Šoštanj je izbral grb Občine Šoštanj kot trenutno obliko predstavljanja kluba. Avtor tega osnutka grba si je dovolil postaviti nogometno žogo kar na sredino našega občinskega grba. Tega je namreč lahko opaziti v zadnjem času na njihovih spletnih straneh. Prav tako ga je bilo dobro videti na vabilu za ogled njihovih tekem na kabelsko razdelilnem sistemu Šoštanja. Zanimivo bi bilo, kaj bi na to odgovorila stroka, torej tisti, ki se ukvarjajo z zgodovino, s heraldiko ali grboslovjem. Kaj me je pravzaprav vzpodbudilo k temu razmišljanju? Predvsem to, da smo se Slovenci ob osamosvojitvi leta 1991 odločili tudi za to, da se bomo svetu in sebi predstavljali s simboli. Najprej smo poskrbeli za državni simbol, potrebovali pa smo tudi grbe. Tedaj so se mnoge občine znašle v zadregi: bodisi da krajevnega grba niso imeli oz. ga niso hoteli uporabljati, bodisi da so morali svoj grb na novo zasnovati. Veda o grboslovju pa ima natančna merila za to, kaj sme biti v grbu in kako mora biti na heraldičnem ščitu predstavljeno.

Svet Občine Šoštanj je aprila leta 1995 na svoji 4. redni seji potrdil šoštanjski grb kot grb občine v takšni obliki, kot je sedaj. Grb ni nov, res pa je, da je bil dolga leta, kot vsi simboli v času skupne države Jugoslavije, namerno pozabljen, doživljal pa je tudi še spremembe. Dr. Tone Ravnikar je leta 1992 takole predstavil najstarejši poznani grb Šoštanja. Ta grb je iz 27. februarja 1756. Grb je torej razdeljen na dve polji. V levem (heraldično desnem) je na zlatem ozadju polovica črnega orla, ki ima rdeče poudarjene kremplje na nogah, rdeč jezik, greben nad kljunom, medtem ko je sam kljun nebarvan. Na desni (levi) strani grba pa je na srebrnem ozadju zelen hrib, na njem pa trije liki srca – lepi kamni – (govoreči grb: Schonstein). Če se vrnem nekoliko nazaj v preteklost, ne morem mimo likovnega pedagoga, sedaj posmrtnega častnega občana Občine Šoštanj Viktorja Kojca. Po njegovi zaslugi končno dobi tudi Šoštanj po tradiciji drugih krajev svoj mestni grb tak, kot je viden na pročelju gasilskega doma. Uporabljala ga je tudi Krajevna skupnost Šoštanj na pisemskih ovojnicah, na svojem priznanju in plaketi. Po letu 1990 pa se je zbrala skupina članov Turističnega društva Šoštanj: Anton Ocvirk, Franc Rogeljšek, Rajko Zaleznik in predstavnik Gasilskega društva Šoštanj Danilo Čebul, mlajši in sklenila, da nadaljuje delo pokojnega učitelja Viktorja Kojca in ta grb, ki je sedaj v veljavi, spravi v življenje tako, da so se natisnile nalepke in še danes jih nekateri veselo prevažajo na avtomobilskih tablicah.

Za konec pa bi se rad zahvalil v imenu omenjene skupine g. Antonu Ocvirku, ki je opozoril in obvestil župana Občine Šoštanj Darka Meniha o osnutku predloga grba Nogometnega kluba Šoštanj. Župan je v pisni obliki odgovoril tako omenjenemu kakor tudi predstavnikom NK Šoštanj. Dogovorjeno je bilo, da lahko NK Šoštanj grb Občine Šoštanj v novem grbu uporablja, vendar na način, da se grb Občine Šoštanj ne spreminja oz. ne prekriva, s čimer se NK Šoštanj strinja. Zaključil je z mislijo, da je prijetno reševati zadeve, kjer se vsi udeleženi trudijo predstavljati Občino Šoštanj in v tej smeri tudi delujejo.

Rajko Zaleznik

Lekarna Velenje
 OE Lekarna Center Velenje
 OE Lekarna Cankarjeva Velenje
 OE Lekarna Kersnikova Velenje
 OE Lekarna Šmartno ob Paki

OE Lekarna Šoštanj
 Lampretov trg 1, Šoštanj
 telefon: 897 26 10

www.lekarna-velenje.si

Srečno v novem letu!

Koroška 62b, 3320 Velenje
 Tel.: +386 3 899 66 40
 fax: +386 3 899 66 35
<http://www.pvinvest.si>

PVINVEST

Naložbe, urejanje okolja, geodetske storitve d.o.o.

Preudarno v novem letu 2008!

**KOVINARSTVO
 SOVIČ**

**Vesele božične praznike ter srečno, zdravo in
 uspešno novo leto 2008!**

ESOTECH
 ustvarjamo boljši svet

V letu **2008** vam želimo
 iskrice v očeh - **ljubezni**
 na obrazu nasmeh - **poslovnih uspehov**
 veliko toplih besed - **notranje zadovoljstvo**

Zaposleni v Esotech d.d.
www.esotech.si

Prazniki z nami

Pred nami so praznični dnevi in z njimi vse tiste radosti, ki jih lahko počnemo v tem času. Več časa preživimo tako z družino kot tudi s sorodniki ter prijatelji. V kuhinji diši po prazničnih jedeh in piškotih, začeli pa smo že krasiti notranjost in zunanost naših domov. Predvsem pa se veselimo snega. Še posebej otroci.

V četrtek, 6. decembra 2007, smo imeli na OŠ Šoštanj tehniški dan, ki je potekal v prazničnem duhu. Učenci smo imeli točno določene naloge in bili razdeljeni v različne delavnice. V prvem razredu so izdelovali novoletne okraske ter voščilnice iz različnih materialov. Drugi razredi so izdelovali okraske iz papirja, v tretjem razredu pa so oblikovali okraske za jelko iz naravnih materialov. Potem pa so okrasili še drevesce. Četrty razred je izdeloval izdelke iz lesa. V petem razredu devetletke so izdelovali adventne venčke iz naravnih materialov, učenci petega razreda osemletke pa so izdelovali izdelke iz satovja, govorili so o čebelah in čebelarjih, izdelali pa so tudi adventne venčke iz zelenja. Učenci sedmega razreda so na ta dan izdelali stojalo iz lesa za pisma, več o lesu pa so si pogledali na računalnikih. V osmem razredu so iz različnih kosov blaga izdelali lutko ter še nekaj drugih prazničnih izdelkov. V devetem razredu pa smo se pogovarjali o družini ter stanovanju. Izdelali smo blazine v obliki srca in jih praznično okrasili, snežake iz nogavice, hišice iz papirja, z darilnim papirjem pa smo ovili tudi škatlice, ki so predstavljale darila.

Učiteljice so izbrale najlepše izdelke, ki smo jih potem razstavili na stojnicah. Vsak razred je moral z izdelki opremiti svojo stojnico. Štiri učence 9.a razreda pa smo v sodelovanju s poklicno in tehnično šolo za storitvene dejavnosti v Velenju pripravile praznični pogrinjek.

Popoldne, od 16.30 dalje, pa so bili naši izdelki na ogled tudi staršem in ostalim obiskovalcem. Pevski zbor in člani gledališkega krožka so pripravili tudi zanimiv program ter tako popestrili praznično popoldne. Pogreli smo se lahko tudi s toplim čajem, ki so ga pripravile kuharice, ter se posladkali s piškoti. Po programu so lahko starši odšli še na govorilne ure, kar je bilo nas učencev najbolj strah.

Tako se je zaključil še en zanimiv dan v iztekajočem se letu. Menim, da je bil dobro organiziran in še bolj izveden. Prepričana sem, da so se po končani prireditvi vsi vrnili domov z dobrimi vtisi.

Pia Verdnik, 9.a

Ustvarjalno predpraznično vzdušje na šoli

Sprehajava se po šoli. Danes ni pouka, je povsem drugačen dan. V katerokoli učilnico pogledava, naju sploh ne opazi. Učenci vneto delajo, ustvarjajo.

Kaj se dogaja? Seveda, danes je četrtek, 6. 12. 2007, in na šoli smo organizirali tehniški dan na temo bližajočih se praznikov. V vsakem razredu delajo učenci nekaj drugega. Učiteljice jim svetujejo in pomagajo.

Odločili sva se, da jih bova malce zmotili pri delu.

Najprej povprašava v 7. c razredu.

»Kaj danes delaš?«

Nina: »Tehtam, merim les.«

»Ali imaš za svojo nalogo dovolj časa?«

Nina: »Ne vem, upam, da mi bo uspelo dokončati. Zaenkrat mi gre dobro.«

Odprava se proti 2. a razredu.

»Kakšen se ti zdi današnji dan?«

Jure: »Ful je fajn. Men' je res všeč.«

»Kaj pa izdelujete?«

Jure: »Voščilnice in okraske iz papirja.

Voščilnico sem že naredil.«

Na hodniku srečava učiteljico. Tudi njo povprašava o današnjem dnevu.

»Ali se učenci zanimajo za delo in pripravljene naloge?«

Gospa Irena Rotovnik: »Zelo. Nekateri

Novoletne želje skrite so sanje, novoletne želje majhne so tajne. Naj postanejo hrepenenje in smeh, sreča naj najde pot do vseh!

So lepi trenutki, ko človek želi biti prijazen do drugih ljudi. Ni važno kako, kaj in kje se zgodi, le lepše in lažje življenje se zdi.

Da bi v letu, ki prihaja, ne zaklepali duri svoje hiše, kajti sreča trka najtiše.

Vse, kar upaš, naj se izpolni, kar iščeš, naj se odkrije, kar si želiš, naj se uresniči. Vse, kar v srcu čutiš, naj se v srečo in ljubezen zlije.

Učenci OŠ Šoštanj

precej vneto delajo.«

»Kakšen se vam zdi takšen dan?«

Irena: »Zanimiv. Vesela sem, ker se bodo učenci veliko naučili.«

»Ali so naloge zanimive?«

Irena: »Ja, predvsem so uporabne.«

Vedno bolj radovedni sva postajali. Zanimalo naju je, kaj počnejo osmošolci.

»Kakšen se pa tebi zdi današnji dan?«

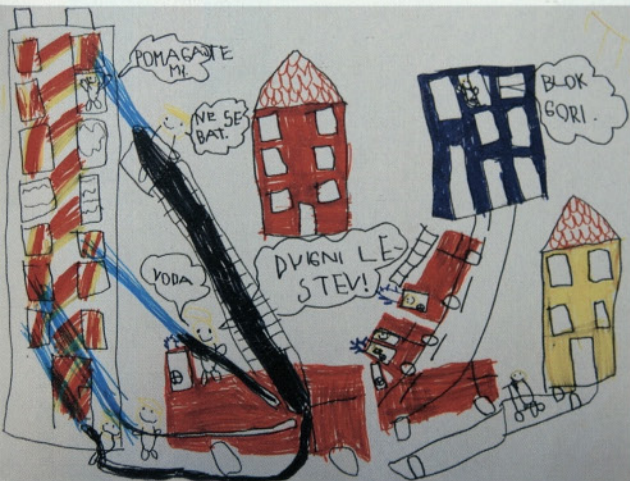
Sergeja: »Super. Bol'š ko pouk. Je pa z oblačenjem lutke kar precej dela.«

»Se boš iz tega kaj naučila?«

Sergeja: »Seveda. Ugotovila sem, da tudi šivanje zahteva svoj čas in natančnost.«

Ja, še bi lahko hodili po razredih in spraševali učence, učitelje. Odločili pa sva se, da bova tudi midve naredili kaj koristnega. Umaknili sva se v miren kotiček, ki ga je bilo ta dan kar težko najti, in začeli pisati članek. Najino mnenje? Super. Tudi nama so všeč dnevi, kjer lahko učenci pokažemo svojo ustvarjalnost, uporabimo svojo domišljijo. Želiva si še več takšnih dni, vam pa predvsem veliko izpolnjenih želja in vesele praznike. Že diši po njih ...

Jana Podvinšek, 7. b
in Ajda Gregorc, 7. a

»Ponoči se zbudim. Kašljam. Soba je polna dima. Ne morem dihati ...«

(Odlomek je iz knjige Ježek Snežek in požar.)

Le kaj je naredil Ježek Snežek?

Učenci in učiteljici 1. b razreda smo šli, da bi izvedeli. Med pogumne gasilce seveda.

Bilo je mrzlo in deževno vreme, šoštanski gasilci pa so bili kot običajno prijazni in nasmejani tisti ponedeljek v oktobru, ko smo jih obiskali.

Naučili smo se, kako moramo ravnati v stanovanju v primeru požara, kako se je treba plaziti po tleh zaradi dima in previdno potipati kljuko na vratih. Izvedeli smo, katero številko je potrebno poklicati in kaj povedati. Zdaj vemo tudi, kaj gasilci oblečejo, ko gredo gasiti požar in na reševanje, s čim se pripeljejo pa kako izgleda svet z visoke gasilske lestve ... Skratka, učenci so videli in zvedeli veliko novega. Da bodo bolj varni, da bodo znali.

»Naj se premakne rumena zver z rdečimi očmi, pa bo dobila vodo naravnost v obraz,« so se pogovarjali otroci, ko so prijeten obisk podoživljali ob risanju.

Mihaela Ovčjak, prof., Martina Žohar, dipl. vzg.

Sredina

NAPOVEDNIK PRIREDITEV Januar 2008

List

kabelsko razdelilni sistem šoštanj

Šoštanj.info
<http://soostanj.info>

KDAJ	ZVRST	KAJ	KJE	VABI VAS
1. teden				
četrtek, 3.1. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 4.1. ob 18:00	predavanje	Predavanje o alpinistični odpravi v Kirgizijo	Kulturni dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
2. teden				
ponedeljek, 7.1. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
četrtek, 10.1. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 12.01.	planinstvo	Udeležba na zimskem pohodu Rogla 1517m- Osankarica	Pohorje	Planinsko društvo Šoštanj
nedelja, 13.1. ob 17:00	koncert	Tradicionalni novoletni koncert MePZ Svoboda, MePZ Mavrica in KO Vrhnika	Kulturni dom Šoštanj	Mešani pevski zbor Svoboda Šoštanj

Lutkovni kotiček

piše: Alice Čop

Praznična priloga revije List, revije za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Rubriko
»Lutkovni
kotiček«
je
finančno
podprlo
Ministrstvo
za
kulturo
RS.

Odložili smo se, da vam bomo popestrili božične praznike. Poklanjamo vam darilo. Ne, ni priložena plastična igrača, obesek za ključke ali kaj podobnega!

Podarjamo vam lutkovno pravljico, takšno, ki si jo boste lahko doma sami pripravili in zaigrali. Naše darilo bo navdušilo predvsem vaše otroke, saj boste morali nekaj časa aktivno preživeti z njimi. In roko na srce – to jim pomeni veliko več kot drage igrače na baterije in daljince.

Zdaj potrebujete le še besedilo, lutke in dobro voljo!

Predlagamo vam, da zaigrate otrokom ali še raje skupaj z njimi klasično pravljico o Rdeči Kapici. V ta namen smo izbrali verzijo, ki jo je zapisal J. Hradecky, znan češki avtor lutkovnih igrice prve polovice prejšnjega stoletja; prevedli smo jo in priredili. Kot boste videli, je malce »drugačna«, kot smo vajeni, a toliko bolj zabavna. Če želite, jo lahko še naprej spreminjate po svoje: dodate kakšen lik, spremenite situacije ali mogoče napišete ter zaigrate konec po svoji želji. Vsekakor ne pozabite spreminjati glasove, da boste pravi »volkovi«, »babice« in »Rdeče Kapice«!

Še prej pa za tiste, ki jih zanima zgodovina ...

O RDEČI KAPICI

Rdeča Kapica je za nas samoumevno ena prvih pravljič, ki jo pripovedujemo majhnim otrokom, skupaj z Jankom in Metko, Trnuljčico, Obutim mačkom ... Redko se zavedamo, kako stare so te pravljičice in od kod izvirajo. Mnogi se boste spomnili imen bratov Grimm. Tudi onadva sta leta 1812 pripovedovala svoje različice zgoraj navedenih pravljič. A prvi, ki jih je zapisal, je bil francoski pisatelj Charles Perrault že leta 1697 v knjigi Pravljičice matere goske. Takrat je bil to kar velik podvig, saj je bila v Franciji »modna« antika in dvorna lirika. Perrault pa je na svoj način priznal vrednost ljudskih pripovedk in pravljič, ki so se ustno dedovale iz generacije v generacijo. A ker je bil izobraženec in pristaš moralizma, imajo vse njegove pravljičice nauk. Tako je Rdeča kapica metafora neposlušne mlade deklice, preveč zaupljive do tujih gospodov, ki so kot »volkovi«. Brez »garde dame« se nikakor ne bi smela sama podati v temen gozd, zato slabo konča. Ja, Perraultova Rdeča Kapica res nima lepega konca ...

O TRADICIJI LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA V SLOVENIJI IN O PAVLIHI

Slovensko lutkarstvo je pravzaprav zelo mlado, rodilo se je šele v drugem desetletju 20. stoletja. Za to je zaslužen Milan Klemenčič, ki ga je navdušila italijanska in predvsem nemška romantična lutkarska tradicija. Tako je v Slovenijo pripeljal marionete in leta 1910 se je z njimi prvič predstavil javnosti. Desetletje kasneje je skupaj z svojimi sodelavci ustanovil v Mestnem domu v Ljubljani Slovensko marionetno gledališče – torej v zgradbi, kjer do dandanes deluje Lutkovno gledališče Ljubljana. Skoraj celega četrta stoletja so bile marionete edine lutke, ki so jih slovenski gledalci lahko videli. Šele leta 1934 je etnolog dr. Niko Kuret ustanovil konkurenčni Oder ročnih lutk in leta 1939 Pavlihovo družino.

Slovenski Pavliha je norček po vzoru italijanskega Pulcinelle, angleškega Puncha, ruskega Petruške, nemškega Kasperla in češkega Kašparka. A ne norec v tem smislu, da počne same neumnosti in zganja norčije. Saj je Pulcinella pravi mali brihtnež, Punch okrutnež v takšni meri, da je že zabavno, Petruška je veseljak, Kašparek je iznajdljiv in rad posega v zgodbo. Vsi so različni in posebni. Kaj imajo torej skupnega? Vsi so oblečeni kot dvorni norčki in že s tem izstopajo. Vsi neposredno in aktivno posegajo v dogajanje in pripomorejo k razpletu zgodbe. Vsi lahko »izstopijo« iz zgodbe in se pogovarjajo z gledalci ter komentirajo, kaj počenejo drugi liki. Otroci jih obožujejo.

Za naraščajočo priljubljenost Pavlihe je v Sloveniji zaslužen predvsem Jože Pengov, ki mu je z velikim uspehom prvi posodil svoj glas – ne le na odru, temveč tudi v priljubljeni oddaji o Pavlihovi družini na Radiu Ljubljana.

Med obema vojnama se je v Sloveniji razvijalo, po češkem vzoru, tako imenovano Sokolsko lutkarstvo; leta 1939 je bilo registriranih kar 43 marionetnih sokolskih odrov. Nastopali so v glavnem v telovadnicah in ni treba poudarjati, da so na programu imeli predvsem igrice »narodno prebudnega« značaja. V takratnih težkih časih so ljudje potrebovali malo vzpodbude in so z veseljem gledali te lutkovne igrice.

Leta 1944 je sokolski lutkar Lojze Lavrič ustanovil Partizansko lutkovno gledališče – s času primerno vsebino. Zato ni imelo dolgega trajanja.

Iz vrst sokolskih lutkarjev pa so izhajali prvi sodelavci leta 1948 ustanovljenega Lutkovnega gledališča Ljubljana.

RDEČA KAPICA

Osebe: Rdeča Kapica
Babica
Pavliha
Volk
Tri mravlje

1. prizor

PAVLIHA : (priteče na sceno) Frdamani volk! Potika se tu nekje okoli in straši vaščane! Že cel teden ga lovim, pa nič! Ampak ko ga bom dobil v roke, bo videl! Mu bom že pokazal – strašiti majčkene otročičke! Pošteno mu bom izprašil rit! (odide)

2. prizor

VOLK: (pomoli glavo iz grmovja) Ahuuuuu! Ali ste ga slišali?! Kaj takega! Pritožil se bom! Volk sem in že cel teden se moram skrivati v grmovju pred gospodom Pavliho kot zajec! Kakšna sramota ... še žuželke se mi posmehujejo!

TRI MRAVLJE: (pridejo na sceno, imajo napad smeha, kažejo na volka) Ahahaha, ahahaha!

VOLK: No – a jih vidite? Šc! (mravlje zbežijo) Po vrhu pa sem lačen kot volk ... Ahuuuuuu ... Komaj čakam, da gre nekdo mimo in ga lahko pojem! Ha! Nekdo res prihaja! Hop v grmovje!

3. prizor

RDEČA KAPICA: (priskače na sceno) Moja babica ima danes rojstni dan!

Mamica ji je spekla makovo potico, jaz sem si pa zanjo izmislila pesmico! Poslušajte:

»*Moji babici*«

*Tvoje gladke roke, ki vedno objamejo me,
poljubila bom.*

*Tvoj ljubi obraz, vsak dan nasmejan,
pobožala bom.*

*Droben noseček, mehka usta, sivi lasje –
to si ti, všeč si mi, rada te imam!*

Zdaj moram nadaljevati pot! Babica me pričakuje ...

4. prizor

VOLK: (skoči pred Rdečo Kapico) Bu!

RDEČA KAPICA: Aaaah!

VOLK: Nič se me ne boj, deklica. Kužek sem in sprehajam se ...

RDEČA KAPICA: Kužek! Seveda! Ampak ... mar se kužki ne sprehajajo s svojimi gospodarji?

VOLK: Točno! Enega si moram poiskati. (ovohava jo) Hm, njama, hm ...

RDEČA KAPICA: Kaj pa delaš, kuža?

VOLK: Ovohavam te. Saj ti pravim, da iščem gospodarja.

RDEČA KAPICA: In? Sem ti všeč?

- VOLK:** Strašno! Mehka si in slastno dišiš!
- RDEČA KAPICA:** Revček, najbrž si zelo lačen, kajne? Dala bi ti kos mamine potice, a ni moja, za babico je.
- VOLK:** Ah, nič hudega. Raje jem meso, veš?
- RDEČA KAPICA:** Zdaj, ko te vidim od blizu, bi rekla, da si zelo velik kuža, z zelo velikimi zobmi ... Zakaj se oblizuješ?
- VOLK:** Ha, ha, ha – takoj ti bom pokazal!!!

5. prizor

- PAVLIHA:** (stopi na sceno) Prisegel bi, da sem slišal volka!
- VOLK:** (se hitro skrije)
- RDEČA KAPICA:** Dober dan, gospod Pavliha!
- PAVLIHA:** Dober, dober ... Se je s tabo pogovarjal volk?
- RDEČA KAPICA:** Kuža je bil. Le kam je izginil? Zelo je velik, s velikimi zobmi, a prijazen.
- PAVLIHA:** Meni se zdi, da je bil volk. Veš kaj? Pospremil te bom k babici, da ne boš šla sama. Saj živi tu blizu?
- RDEČA KAPICA:** Za tem hribom ima svojo hiško, pri treh smrekah. A najprej ji še moram nabrati šopek cvetic.
- PAVLIHA:** Potem pa greva. (odideta)

6. prizor

- VOLK:** Za tem hribom pri treh smrekah? Ha, ha! Mislim, da jo bom šel obiskat. (odide)

7. prizor

- VOLK:** Tok! Tok! Tok! Ne – preveč grob glas imam ... moram govoriti kot Rdeča Kapica! (spremeni glas)
Tok! Tok! Tok! Babica, jaz sem! Imam presenečenje zate!
- BABICA:** (stopi ven iz hiše) Ljubica! Tako sem vesela, da te slišim! O kakšnem presenečenju govoriš?
- VOLK:** O temle, »ljubica« : HRAMST! (poje babico) No ... ni bila preveč okusna, a je bilo še kar v redu.
- Kaj pa zdaj? Že vem, preoblekel se bom za babico in lepo počakal na svojo slastno vnukinjo!

8. prizor

- RDEČA KAPICA:** Tukaj smo! Tu živi moja babica.
- PAVLIHA:** Varna si, torej lahko grem še malo iskat volka. (odide)
- RDEČA KAPICA:** Na svidenje! Tok! Tok! Tok! Babica! Jaz sem, tvoja Rdeča Kapica! Presenečenje imam zate!
- BABICA – VOLK:** Oh, tudi jaz zate! Kar stopi noter, »ljubica«, ha, ha, ha!
- RDEČA KAPICA:** Draga babica! Želim ti vse najboljše! Mama ti pošilja makovo potico, jaz pa sem si zate izmislila pesmico, poslušaj!
- Imenuje se: »**Moji babici**«
- Tvoje gladke roke, ki vedno objamejo me,
poljubila bom ...*
- (gre k babici-volku in poljubi njene roke)
- RDEČA KAPICA:** Babica? Kako to, da imaš tako dlakave roke?
- BABICA – VOLK:** Ah, saj veš ljubica, starost človeka spremeni ... Kaj češ ...
- RDEČA KAPICA:** Nič zato! Za mene si najlepša babica ne svetui! Poslušaj naprej mojo pesmico:

... Tvoj ljubi obraz, vsak dan nasmejan,
pobožala bom ...
(jo poboža po obrazu)
Ampak ... Babica, saj imaš tudi na obrazu dlake!

BABICA – VOLK: Kaj res?

RDEČA KAPICA: Ni tako hudo! Poslušaj naprej:
... Droben nosek, mehka usta, sivi lasje –
To si ti, všeč si mi, rada te imam!

RDEČA KAPICA: Ampak, babica ... tvoj nosek ni več droben, kar velik je in moker! In tvoji zobje so se povečali ... in ostri so ... Takšna si kot volk!!!!

BABICA - VOLK: Saj sem volk!

RDEČA KAPICA: Na pomoč! Na pomoč! Volk me bo požrl!

VOLK: HRAMST! (poje jo) Pa sem te res! In zdaj grem malce spančkat po kosilu, preveč sem se nabasal.
(uleže se in zaspi; začne smrčati)
Hrrr! Hrrrr! Hrrr!

9. prizor

PAVLIHA: Ali je kdo klical na pomoč? Mogoče Rdeča Kapica? Vrnil se bom k njeni babici in preveril bom!
(pride k hiški, sliši smrčanje) Babica je, zgleda, strašansko prehlajena, drugače ne bi tako smrčala! Ampak ... Če ima obisk, zakaj potem spi? Stopil bom noter!

10. prizor

PAVLIHA: (stopi v hiško; vidi spečega volka) Ha! Volk! (skoči na njega)

VOLK: Aaah! Dol z mene, trebuh me boli.

PAVLIHA: In kaj imaš v njem? Ali KOGA?

VOLK: Le nekaj mravljič in kakšno borovnico ...

PAVLIHA: Lažeš! Kje sta Rdeča Kapica in njena babica?

VOLK: Res ne bi vedel ...

RDEČA KAPICA: (glas iz trebuha) Tukaj sva, gospod Pavliha, pomagajte!

PAVLIHA: In kaj je bilo potem to?

VOLK: Nič! Kruli mi v želodcu.

PAVLIHA: Takoj ju izpljuni!

VOLK: Ne bom!

PAVLIHA: Izpljuni ju, ti pravim!

VOLK: Že v redu ... Tfuj. Tfuj. (izpljune Rdečo Kapico in babico)

BABICA: Hvala, gospod Pavliha! Pripravila vam bom kaj za pod zob!

RDEČA KAPICA: Poreden volk si!

VOLK: Takšni smo vsi volkovi.

PAVLIHA: Kaj sem rekel, da ti bom naredil, ko te dobim v roke?

VOLK: Izprašil mi boš rit ... Ahuuuuu ...

PAVLIHA: In kaj bom zdaj naredil?

- VOLK:** Izpustil me boš?
- PAVLIHA:** Ne – izprašil ti bom rit. En – dva – tri!
- VOLK:** Au! Au! Au!
- PAVLIHA:** Boš zdaj priden?
- VOLK:** Volkovi nismo pridni!
- PAVLIHA:** Lahko postaneš kuža.
- VOLK:** Fuj!
- PAVLIHA:** Pa nič! Vidim, da ti bom moral še enkrat izprašiti rit! En – dva
- VOLK:** Au! Au! Kuža bom, kuža bom!!!!
- PAVLIHA:** Vidiš! Ali je bilo težko?
- VOLK:** Kot tvoja roka. Še zdaj me peče rit. A me boš zdaj spustil?
- PAVLIHA:** Boš torej priden kuža, obljubiš?
- VOLK:** Priden? Moram biti kuža, pa še priden povrhu?!?
- RDEČA KAPICA:** Kužki so pridni.
- VOLK:** Jaz bi bil vsaj lovski pes. Ali sem lahko lovski pes, prosim? To bi bilo celo zabavno!
- PAVLIHA:** Lovski psi morajo poslušati lovca in to sem jaz – velja, moj lovski pes boš! (spusti volka)
- RDEČA KAPICA:** Torej si danes res našel gospodarja, kaj? Ha, ha, ha ...
- VOLK:** Mislim, da je z mojimi volčjimi lumparijami konec! Ahuuuu!

KONEC

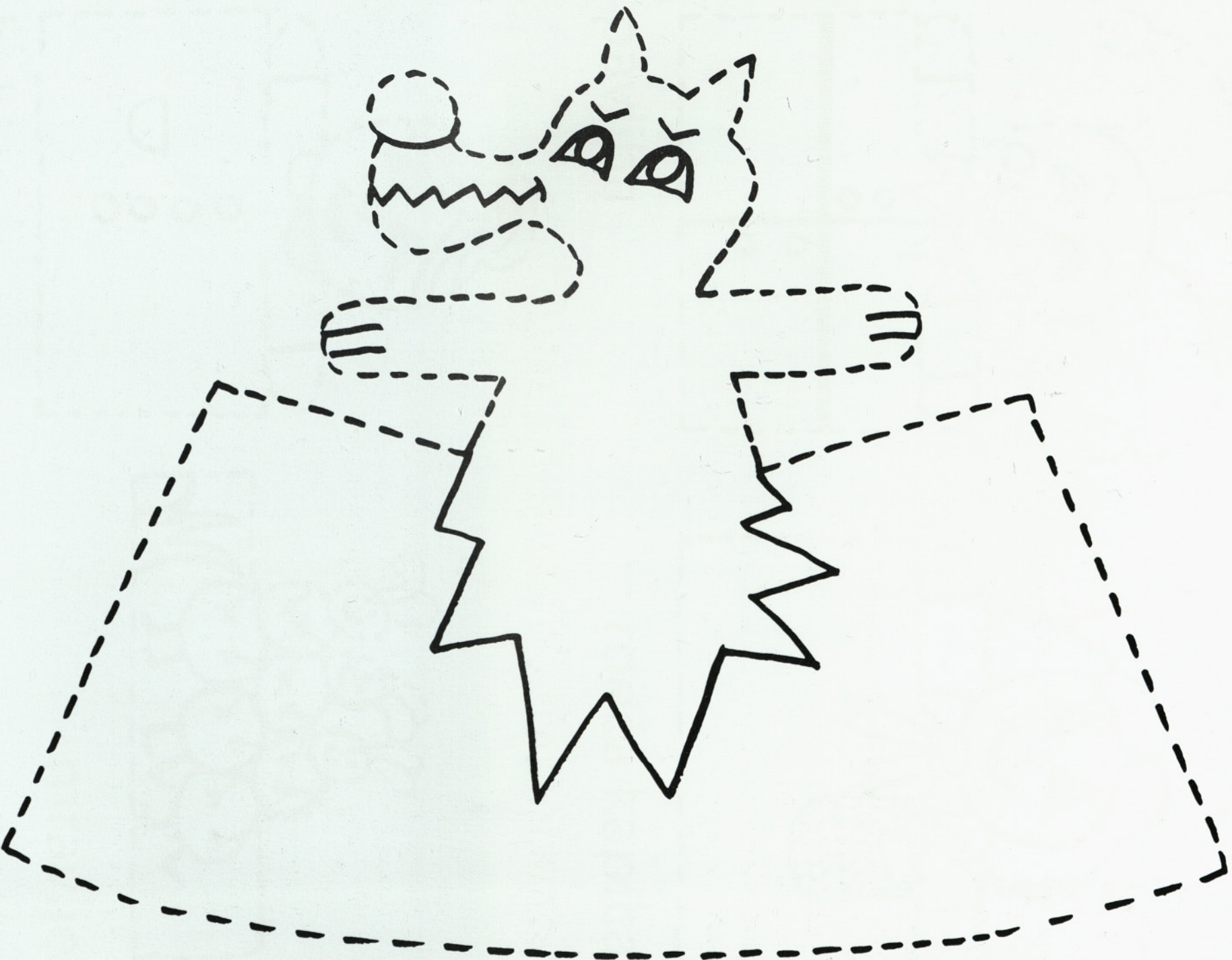
NAVODILA ZA IZDELAVO LUTK

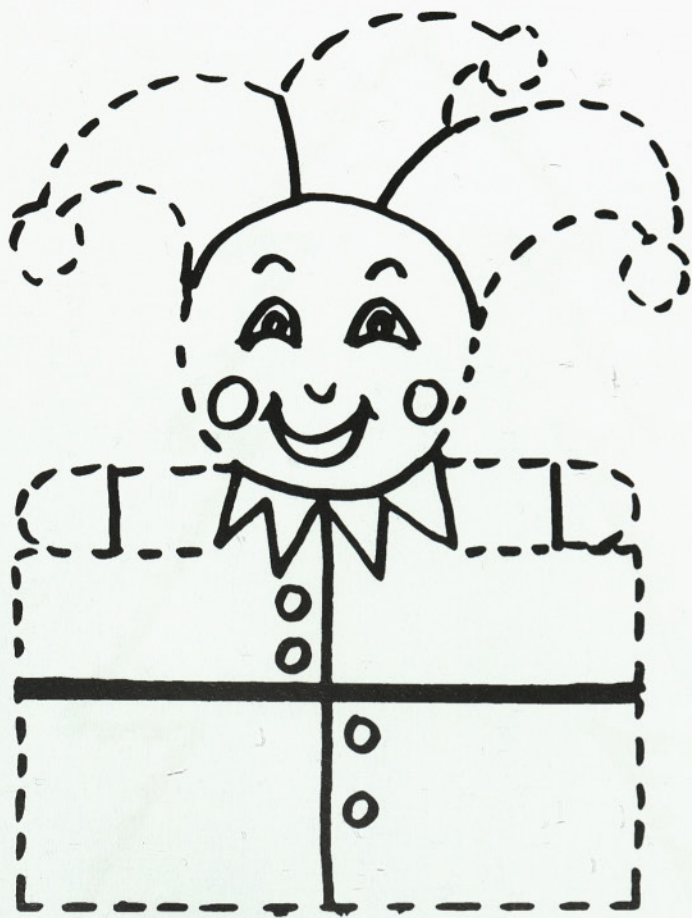
To je torej besedilo vaše »domače« Rdeče Kapice. A preden jo lahko zaigrate, morate še narediti lutke.

1. Najprej pustite svojim otrokom, da lutke in kulise pobarvajo po želji.
2. Lutke izrežite po črtkani črti, zvijte tako, da boste oblikovali tulce, in zlepите z lepilnim trakom.
3. Lutke Treh mravelj, Pavlihe, Rdeče Kapice in Babice natakните med igro na prst, večjo lutko, Volka primite z dvema prstoma in vodite z zunanje strani. Ko bo »pojedel« babico in Rdečo Kapico, ga preprosto dvignite in spravite omenjeni lutki v njegovo notranjost (z Volkom »pokrijete« babico in Rdečo Kapico)!
4. Zdaj izrežite kulise: smreke, grmovje in hišico. Da bodo stale, ojačajte njihovo zadnjo stran s pasi kartona, dolgimi 30–40 cm ter širokimi 5 cm. Upognite jih v obliki črke »L« in jih nalepite na zadnjo stran vseh kulis.
5. Predlagamo vam, da igrate kar na jedilni mizi. Kulise prilepite na površino mize z lepilnim trakom – tako se ne bodo premikale ali padale.
V ospredje postavite izrezano grmovje, v ozadju naj bodo smreke ter babičina hišica.
6. Za popolno iluzijo gledališča lahko na »sceno« (to je na mizo) s strani postavite dve majhni svetilki in osvetlite prizorišče.
7. Sedaj, ko so lutke narejene in »gledališče« postavljeno, se lahko lotite igranja!

Želimo vam obilo zabave!

volk

pavliha

rdeča kapica

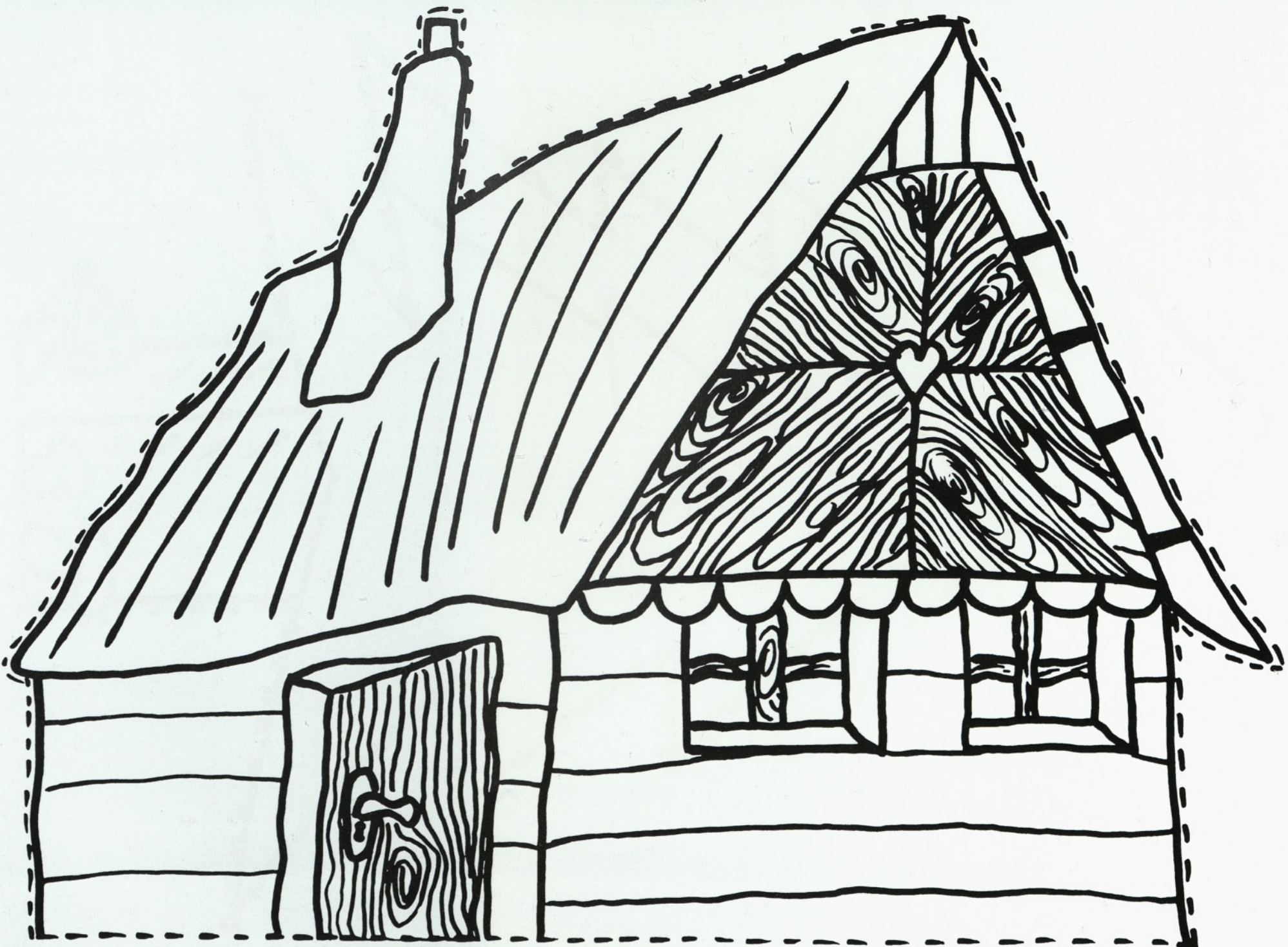
babica

mravlje

3. teden

ponedeljek, 14.1. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
torek, 15.1. ob 19:00	predavanje	Potopisno predavanje mag. Andreje Jernejčič: MEHIKA – Poljub delfina	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 17.1. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 17.1. ob 18:30	bridge	Bridge - razmigajmo možgane	Kavarna in slaščičarna Štorman Šoštanja	Šaleški bridge klub Velenje
četrtek, 17.1. ob 19:00	razstava	Otvoritev razstave	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
petek, 18.1. ob 19:00	predstava	STAND UP komedija	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 19.1.	planinstvo	Pohod Gora Oljka 733m - Zdravju naproti	Lokovica – Gore Oljka	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 19.1. ob 10:00	bridge	Slovenska bridge liga	Hotel Vesna – Terme Topolšica	Šaleški bridge klub Velenje
sobota, 19.1. ob 19:00	košarka	Elektra Esotech : Krka Novo Mesto (Liga UPC Telemach oz. 1. A SKL)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra

4. teden

ponedeljek, 21.1. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
četrtek, 24.1. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 24.1. ob 18:00	predstavitve	Naravovarstvena zveza Smrekovec se predstavi	Kulturni dom Šoštanj	Naravovarstvena zveza Smrekovec
petek, 25.1. ob 19:00	predstava	Gledališka predstava	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 26.1. ob 17:30	odbojka	Kajuh Šoštanj : Aliansa II (3. državna odbojcarska liga za ženske)	Telovadnica OŠ Šoštanj	Ženski odbojcarski klub Kajuh Šoštanj
sobota, 26.1. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica - Vuzenica (3. državna odbojcarska liga za moške)	Telovadnica OŠ Šoštanj	Ženski odbojcarski klub Kajuh Šoštanj

5. teden

ponedeljek, 28.1. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
torek, 29.1. ob 19:00	predstava	Predstavitve filma "Štirje letni časi v Šoštanju"	Kulturni dom Šoštanj	Krajevna skupnost Šoštanj
četrtek, 31.1. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 31.1. ob 18:00	skupščina	Redna in volilna skupščina Športne zveze Šoštanj	sejna soba občine Šoštanj	Športna zveza Šoštanj

Napovednik prireditve objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (kanal 34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.

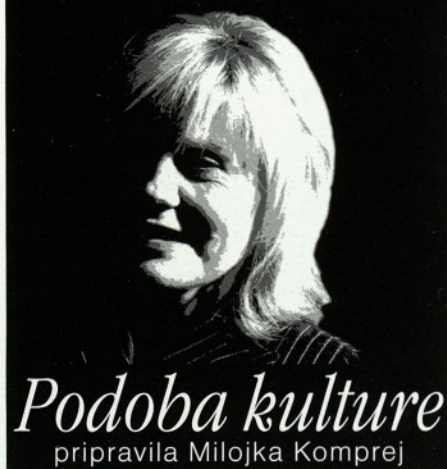
KATEGORIJE PRIREDITEV:

 šport

 kultura

 šolstvo

 splošno

Podoba kulture

pripravila Milojka Komprej

»Celost univerzuma označuje število ena«

V okviru rednih galerijskih večerov je v petek, 30. novembra, v šoštanjski Mestni galeriji gostoval pesnik in pisatelj iz Velenja Josip Bačič - Savski. Glavni razlog za to je bil izid njegove najnovejše knjige, ki je pravkar izšla.

Galerijski gost in Marija Lebar, ki se je z njim pogovarjala, sta obiskovalcem na začetku prebrala nekaj Bačičevih pesmi in krajšo črtico. Ob tem se je avtor izkazal tudi kot izvrsten interpretator svojih stvaritev. V kratkih besedah je duhovito orisal, kako je želel študirati filozofijo in zakaj se to ni zgodilo.

Foto: Jani Napotnik

Josip Bačič, ki je bil doslej poznan predvsem po svoji poeziji in prozi, je v petek predstavil najnovejšo delo z naslovom *Individuum* in ga označil za priročnik. Zanimiva naključja so botrovala nastanku knjige, za katero je avtor zbiral gradivo kar 35 let. Najprej je bilo delo napisano v hrvaščini, v toku let pa ga je Bačič poslovenil, preoblikoval, dodajal in odzval. Delo je zrelo, kakor je zrel tudi avtor sam in v skladu z njegovimi življenjskimi izkušnjami in spoznanji. Poleg številnih globokih misli o dobrem in slabem v življenju posameznika je iz dela razbrati vero v premoč dobrega.

Obiskovalce je zlasti pritegnila nazorna razlaga avtorjevega gledanja na univerzum kot celoto, ki jo označuje število ena in na čas, ki ga predstavlja ura. Ob opazovanju ure in teku kazalcev so se Bačiču porodile številne nove zamisli povezane tudi z numerologijo. Po knjigi naj bi segali tako mladi kot starejši bralci in črpali iz nje navdihe za harmonično življenje.

Že pred časom je Josip Bačič knjigo poslal v Pariz na Unicef, od koder je dobil prijazen odgovor in pozitivno mnenje o delu. Prav zato avtor razmišlja, kako bi omenjeni priročnik, ki vsebuje osebna spoznanja in izkušnje velikega dela njegovega življenja, ponudil tudi v tujini.

V sproščenem pogovoru z obiskovalci je Josip Bačič odgovarjal na vprašanja. O knjigi in njenem avtorju je mnenje predstavil tudi Vinko Šmajš. Dejal je, da pričujoče delo dobro pozna, kot tudi njegovega avtorja, saj sta dolgoletna prijatelja in velikokrat sodelujeta. Šmajš meni, da je novi priročnik izrazito filozofsko delo, v katerem avtor med drugim išče smisel življenja.

Ta večer pa je Josip Bačič pokazal še en svoj talent. Tudi za zabavnejši del programa je poskrbel kar sam in na orglice zaigral znano slovensko narodno pesem. Ob zaključku večera je v imenu Šaleškega literarnega društva Hotenja publicistu Bačiču čestital Peter Rezman.

Marija Lebar

Veselo nedeljsko popoldne

Foto: A. Grudnik

Prvo nedeljo v decembru je Kulturnica Gaberke v dvorani Gasilskega doma Gaberke pripravila prireditev Veselo nedeljsko popoldne. Gre za tradicionalno glasbeno prireditev, ki jo krajani Gaberk in sosednjih vasi radi obiščejo. Letos so se na odru, kjer je napovedovala Aleksander Zajc, zvrstilo kar 8 gostov. Kot prvi so s svojim nastopom na odru razvedrili publiko ansambel Ta pravi faloti. Nato so zapele ljudske pevke Gaberški cvet. Pevke so to jesen posnele svoj prvi videospot z naslovom *Pozdravljeni*. Za njimi je na oder prišel ansambel Bratov Avbreht. Prvič so na tem odru zapeli tudi Oktet Zibika iz gaberškega pobratenega kraja Zibika, Šentviška slavčka in Oktet Dolič. Kot zadnji med ansambli so se predstavili domačini - Ansambel Spomini. Kot gostja je bila na oder povabljen Irena Vrčkovnik, ki se je tokrat odločila, da bo poznane domače pesmi ob spremljavi kitare pela skupaj s publiko, kar ji je tudi uspelo.

A. Grudnik

Pričakovanje

Že nekaj let zapored se v Šoštanju prvo nedeljo v adventu, nad Trg bratov Mravljak dvigne devet adventnih vencev, simbolično pa se tudi prižge prva luč. Čas adventa ali priroda je čas štirih tednov pred božičem, v katerih bi se naj po krščanskem izročilu pripravljali na prihod Jezusa. Zato je vence, ki simbolizirajo devet podružničnih cerkva skupaj z farno, blagoslovil šoštanjski dekan Jože Pribožič. Zbrane je nagovoril k ljubezni in zaželel božjega blagoslova, ki naj preveva ta čas. Prazničnim besedam se je pridružil župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki je dejal: *Čas sredi zime je, kar se tiče ljudskih*

Foto: Dejan Tonkai

navad, še posebej zanimiv. Pred prihodom krščanstva so bili to temni dnevi, polni demonov, sonce je izgubilo moč, bogovi so pozabili na ljudi. Cerkev je te demone temnih dni zamenjala z vero in upanjem.

Kot primer novodobne navade je betlehemska lučka, ki so jo k nam pred leti prinesli skavti. Vsi jo poznamo, veliko kje gori na oknih. Nam, moderne razsvetljave vajenim ljudem, je prijetno v temi videti droben plamen svečke. Za razliko od drugih modernih adventnih navad je ta čisto poceni, navdaja pa nas z mirom in spokojnostjo in ne živčnostjo, ki je tako značilna za današnji čas.

To je poseben čas, ki nas vabi, da se spomnimo na preteklost, nas spodbuja, da živimo v sedanjosti in se pripravimo na bodočnost. Ta čas naj bi izkoristili za razmislek, koliko smo bili dobri in kaj naj bi storili, da bi bili še boljši. To naj bi bil čas miru, ne samo v nas samih, ampak tudi okoli nas, v naših družinah, v okolju, kjer živimo.

Župan je ob koncu prižgal prvo svečo na venčku in se zahvalil vsem, ki so pripomogli k dogodku, ki ga je lepšala pesem zbora Svoboda. V imenu organizatorja prireditve Turistično-olepševalnega društva Šoštanj in Turistične zveze Šoštanj je zbrane ob koncu nagovoril Peter Radoja, ki je napovedal še druge dogodke v prazničnem decembru.

In za konec. Če malo pobrsKate po kakšni knjigi in želite izvedeti več o adventu, boste gotovo našli na podatek, da so se verniki v Galiji od konca 5. stoletja postili od martinovega do božiča, vsak teden trikrat, proti koncu 6. stoletja pa je bil ta čas priprave na božič sprejet v rimski koledar. V 11. stoletju se je skrčil na štiri nedelje, v adventnem času pa so videli predvsem spokorno pripravo na božič, kot je 40-dnevni post priprava na veliko noč. Kasneje se je uveljavilo novo pojmovanje, ki je prispodobila časa pred Mesijevim prihodom, štirje tedni predstavljajo štiri tisočletja, ko je človeštvo čakalo odrešenja.

Milojka Komprej

Ko knap frajtonerco zagrab'

V prostorih Muzeja premogovništva v Velenju je bil v ponedeljek, 3. decembra, koncert Harmonikarskega orkestra Barbara premogovnika Velenje in promocija njihove prve zgoščenke. Na ta način so praznovali desetletnico obstoja. Nastopili so tudi številni glasbeni gostje. Slavljenec je poleg ostalih govornikov pozdravil direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved.

Foto: Marija Lebar

Vse se je začelo jeseni pred desetimi leti iz »heca«, zaradi druženja in zabave, a je preraslo v resno delo, redne tedenske vaje in številne nastope. Tistih pomembnejših so našli kar čez sto. Nastopajo tako v tujini kot doma, zagotovo pa na vseh rudarskih prireditvah. Glasbeni vodja je že vse od začetka Miro Klinc. Resno delo je pripeljalo do izdaje prve zgoščenke z naslovom »Harmonika nam je v veselje«.

Kako zelo je to veselje pristno, so dokazali na ponedeljkovem koncertu. S tako neverjetno energijo so izvajali glasove iz svojih »ljubljenk«, da je pritegnilo celotno občinstvo in zapelo znane slovenske pesmi. Ansambel Spev, ansambel Mira Klinca, Fešta banda, Rudarski oktet in humorist Klobasjekov Pepi so dogajanje le še popestrili.

»Vesel sem, da enkrat vidim, kako župani pojejo, tako, kot drugi igrajo,« se je v svojem govoru pošalil direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved. Zahvalil se je članom orkestra za njihov trud in za to, da z glasbo skrbijo za ugled Pre-

mogovnika. »Ni lahko uskladiti časa za vaje, ki bi ustrezal vsem 25 članom. Na začetku je bila težava tudi različno glasbeno predznanje posameznih članov orkestra. Čestitam vam ob vašem jubileju, vendar upam, da na naslednjo zgoščenko ne bo treba čakati spet deset let,« je slavljenec nagovoril direktor. V spomin jim je podaril unikatno izdelan kipec sv. Barbare.

V imenu članov orkestra je spregovoril njihov vodja in član mag. Bojan Lajlar. Dejal je, da brez razumevanja družin in njihove podpore uspehi orkestra ne bi bili mogoči, saj se je treba marsikdaj zaradi vaj ali nastopov odreči skupnemu prostemu času. Zahvalil se je Premogovniku in njegovim povezanim družbam, kjer vedno prisluhnejo njihovim potrebam. »Brez stalne podpore sodelavcev, vodstva Premogovnika in povezanih družb, zlasti pa sindikata, bi bilo naše delo nemogoče,« je zaključil mag. Lajlar.

Ponedeljkov nastop se je končal z družabnim srečanjem. Datum koncerta ni bil izbran naključno, saj se je dogajal na večer pred godom sv. Barbare, rudarske zavetnice, po kateri si je orkester nadel ime.

Marija Lebar

Gargamel na pohodu!

Petek, 30. 11. 2007, je bil prav poseben dan. No, morda ne za vas, a za nas, tabornike je to vsekakor bil. Kar nekaj preko 60 tabornikov se je zbralo v avli Osnovne šole Šoštanj z namenom, da se udeležijo taborniškega kina. Taborniško kino, ki je sedaj že skoraj tradicionalen,

Foto: SINi

je organiziran že nekaj let zapored in je namenjen našim najmlajšim tabornikom.

Po nekaj zapetih taborniških pesmicah in igrah smo se tako odpravili v učilnico, ki smo jo začasno spremenili v kinodvorano. Otroci so že nestrno pričakovali, koga bodo zagledali na velikem platnu, saj je bila to skrbno varovana skrivnost ... in končno so bili tukaj. Smrkci namreč, tik za petami pa jim je bil Gargamel in njegov zvesti pomočnik Azrael. Kar precej otrok je prvič videlo te nekdanje izjemno priljubljene in res odlične risanke, ki pa jih sedaj na žalost otrok in tudi nas malo starejših, ne moremo več najti na malih zaslonih. Ob družbi Ata Smrka, Smrkete, Glavce ... in ostalih Smrkcev smo si ogledali kar nekaj smrkastičnih dogodivščin, ki nam bodo še dolgo ostale v spominu.

Za nami je torej res malce drugačen in prav nič dolgočasen petek. Kakšen je bil pa vaš?

Taborniško smrkastičen pozdrav!

SINi

**NIZKE in VISOKE GRADNJE
TER USLUGE Z GRADBENO MEHANIZACIJO**

Josip Petrak, s.p.

Stantetova ulica 13, Velenje

Tel.: 03/ 891 10 03, fax: 03/ 891 10 04

GSM.: 041/ 624 166, e-pošta: nivig@siol.net

Marjana Kolenc

Marjana Kolenc je rojena na kmetiji v Radegundi pod Goltemi. Danes živi z družino v Šmartnem ob Paki, vrsto let pa dela v Šoštanju. Največ časa preživi v svoji in naši trafiki 3 Dva in ni ga, ki je ne bi poznal. Zase pravi, da ni nikjer posebej doma, je pa fleksibilna in je lahko povsod »doma«. Njena največja značilnost je, da jo duh preprostega otroškega življenja spremlja še danes, kar kaže v svojem prijetnem stiku z obiskovalci. Kdor želi, da se mu čas malce ustavi, jo mora obiskati in se o tem prepričati.

Od kdaj si tukaj v Šoštanju?

Sedemnajst let je, odkar sem prišla. Delal sem na različnih lokacijah, danes pa sem tukaj na vogalu Pibernikove hiše.

Ali je lokacija primerna?

Mislim da je, čeprav je velik problem s parkirnimi prostori, pa tudi ljudi ni več toliko kot takrat, ko sta bila tukaj še tovarna usnja in Elkrj.

Kaj pomeni ime Trafika 3 Dva?

Pomeni, da trije vstopijo in dva kupita.

Kako je danes z upravljanjem trafike?

Pred štirimi leti, ko je propadla Tobačna Ljubljana, sem bila postavljena pred velik izziv. Dejali so mi, naj vzamem prodajalno kot samostojno podjetje ali pa ostanem na cesti. Odločitev je bila težka, ker nisem imela izkušenj, vendar sem sprejela njihovo ponudbo. Z leti sem morala prevzeti odgovornost, kar ima za posledico tudi kvalitetnejšo poslovanje. Od strank sem vesela pohval, še raje pa imam kakšno kritiko, kajti ta vodi v boljšo ponudbo. Danes je trafika franšizna povezava z matičnim 3 Dva v Ljubljani. Odprta pa je od 6. do 17. ure.

Kaj si po poklicu?

Končala sem trgovsko šolo v Celju in si nato pridobila še poslovodsko izobrazbo. Bolj kot šola mi je pri delu pomagalo pozorno opazovanje strank ter pridobivanje izkušenj o tem, kako zadovoljiti vse njihove želje.

Na policah vidim veliko različnih stvari. Časopisi, revije, knjige, cigarete, sveče, kozarci, termometer, dežniki, sveče, baterijski vložki, DVD filmi, kozmetika, prva pomoč, igračke, nakit, toaletni papir, pivo, sok, čokolada, pisma, znamke, ... da ne bi ves dan našteval.

To še ni nič, v primerjavi s tem, kar je bilo mogoče dobiti v preteklosti. Lahko si dobil praktično vse, razen avtomobila. To je trafika.

Večkrat te vidimo pred trafiko s cigareto v ustih, pa čeprav je zunaj mrzlo. Kako je vplival kadilski zakon na tvoje poslovanje?

Gostinci ne kupujejo več cigaret pri meni, kot je bilo to prej v navadi. Tudi mladina pod osemnajstimi leti ne dobi več škatlic tobaka, sama pa moram tako ali tako prižgati zunaj.

Prej si mi dejala, da je trafika na vogalu hiše, sam opažam, da je to nek »esel

ek«, kjer se zbira veliko ljudi in opravičuje ime in značilnost 3 Dva.

Da, tukaj se radi zadržujejo ljudje, nekateri kaj kupijo, drugi pridejo samo na klepet. Srečujem same v redu ljudi, sicer starejše in srednje generacije, tu pa tam pa se le najde še kakšen mladinec. V vseh letih delovanja sem morda imela dva, tri konfliktna situacije, drugače pa je tukaj resnično prijetno vzdušje, ljudje pa vedno pripravljeni na pozitivno delovanje.

Opazam, da daješ ljudem še nekaj več kot samo tisto, kar kupujejo.

Sama sem po naravi dobre volje in se to morda prenaša naprej na ljudi. Kadar tega ni, nam nekaj manjka. Moram pa upoštevati, s kom se lahko sproščeno pogovarjam, in kdaj je kdo za pogovor in kdaj ne. Vedno začutim, kdaj obstaja bližina med dvema človekoma in kdaj je prisotna razdalja ali morda samo naglica.

Kje si to čutenje pridobila in kako se sproščaš po koncu delovnega dne?

Mislim, da je to čutenje nekaj, kar je že dolgo v meni. Lahko tudi, da je posledica mojega nenehnega obiskovanja gozda, kjer začutim otroško doživljanje narave. Če le imam priložnost, hodim po naravi, kjer se sproščam in nabiram, da lahko zopet »oddajam«. Veliko mi pomeni tudi to, da me družina razume pri moji celodnevni odsotnosti od doma.

Veliko ljudi kupuje tukaj srečo. Ali je kdo dobil že kakšen velik dobiček? Če ne dobijo sreče na loteriji, dobijo po mojem tukaj druge vrste srečo?

Veliko jih je že zadelo in to tudi velike zadetke. Kar se pa mene tiče, sem bogata. Z vsakim, ki pride, lahko delim to bogastvo. Vendar obstaja nevarnost, da bo razočaran, ker to imetje ni v denarju in posesti. Bogastvo je doma v srčku. Naučila sem se tudi, da smo ljudje različni in da smo zaradi tega bolj resnični. Vsakega sprejemam takšnega, kakršen je.

Kaj bi rada za konec sporočila bralcem Lista?

Vsem bralcem Lista in tudi vsem občanom Šoštanja želim v novem letu 2008 veliko zdravja in sreče ter vesele božične praznike. Obenem želim, da ljudje še naprej prihajajo k meni, pa čeprav življenje postaja čedalje bolj stresno in ni časa.

Marjana, hvala za pogovor. V imenu bralcev Lista in seveda v svojem imenu ti želimo, da se še naprej dobro znajdeš med temi »stotinami« različnih artiklov. Predvsem pa upam, da boš še naprej povezana z naravo, tako zunanjo kot notranjo.

Jani Napotnik

Sredina, 3. vrsta 7. sedež

Gledališka razglednica iz Ljubljane

PREGLEJ NA GLAS! To je festival dramske pisave, ki se je odvijal od 25. 11. do 8. 12. 2007. Organiziralo ga je društvo Integrali s pomočjo gledališča Glej, Mestnega gledališča ljubljanskega in Cankarjevega doma. Protagonistka celega festivala je bila dramatičarka in dramaturginja Simona Semenič, ki ni samo organizatorica, je tudi idejni vodja, tajnica, računovodja. Finančno zelo slabo podprt, skoraj prezrt festival, je speljala z obilico dobrih idej in spodbujanjem volunteerstva. Tako so s svojim brezplačnim umetniškim delom pristopili k festivalu dramatik, igralci, režiserji, prevajalci in študentje dramaturgije, vsega skupaj je bilo 120 sodelavcev. Festival je gostil dramatik iz Srbije, Hrvaške, Makedonije, Črne gore, Kosova in Slovenije. Režiserji so bili iz Slovenije, Srbije, Hrvaške, ZDA in Madžarske. Festival je svojevrsten in edini zaradi bralnih uprizoritev.

Kaj je pravzaprav bralna uprizoritev? Zakaj bralna uprizoritev? Kako nastane bralna uprizoritev in kaj je njeno ozadje?

Bralna uprizoritev je režirano branje. Včasih režiserji nadomestijo didaskalije (odrske napotke) z mizansceno, spet drugi se odločijo za branje didaskalij v različnih interpretativnih razsežnostih. Igralci teksto berejo, ker gre za predstave, kjer je bilo zelo malo vaj, ponavadi se ustvarjalci srečajo trikrat. Gre za nekoliko presežen učinek radijske igre. Vendar je moč take predstave neverjetna, saj ima gledalec – poslušalec možnost, da se mu ustvari močna iluzija prostora in akcije dramskega lika. Pri polni uprizoritvi je taka domišljija pod nekakšnim diktatom režije in scene, tu pa povsem svobodno in se sproti gradi, podobno kot se neizogibno gradi, ko beremo knjigo. To torej čaka gledalec. Bralna uprizoritev pa je nenadomestljiva izkušnja tudi za avtorja. Že v pripravi teče dialogi med avtorjem in režiserjem, tekst se dodeluje, da bi bil čim boljši, odrski, dramski. Dramski tekst pa se popravlja tudi še po bralni uprizoritvi, saj se prav na tovrstni predstavi vidi, kje ima tekst vrzel, čuti se odziv gledalca, igralci ima morda težave z vživljanjem v dramski lik, jezik ne teče in podobno. Po bralnih uprizoritvah je vedno še pogovor z gledalci in ustvarjalci, kjer si menjamo izkušnje, videnja, razmišljanja. Vse to je del bralne uprizoritve, ki je dragoceno orodje za dramskega pisca, velik izziv za režiserja, precejšen napor za igralca in največkrat močan vtis za gledalca.

Končni cilj bralnih uprizoritev je dovršiti tekst in narediti tekst uprizorljiv. Zato je bil 25. 11. ne samo otvoritveni dan festivala, ampak tudi dan, ko se je uprizoril tekst, ki je šel skozi ves proces ustvarjanja, tudi skozi bralno uprizoritev.

Festival se je pričel s krstno uprizoritvijo dramskega prvenca Andreje Zelinka *Vse življenje* v produkciji Integralov in koprodukciji gledališča Glej in Mestnega gledališča ljubljanskega. Predstavo je režirala Suncica Milosavljevič iz Beograda.

Kaj počnemo, če vemo, da nas čaka gotova smrt? Res je, da vemo, da nas čaka prej ali slej, a gre za dramsko situacijo, ko se približuje apokaliptični konec, ko vsi vedo, da je konec neizpodbiten. To je intimna drama dveh priletnih zakoncev. Drug o drugem vesta vse, več, kot si povesta, njuna svetova sta se izgubila v dnevnih rutinah. Oba sta našla svoj smisel in se v njem tudi izgubila. Ona v zvestobi, skrbi za dom in vrt, on v svoji službi in znakmah, ki mu predstavljajo namišljena potovanja. Čaka ju konec, on je postalgičen in poskuša olepšati vse življenje, ki sta ga preživela, ona trda in ranjena, ne more iz vsega življenja potegniti več kot to, da je bila vedno dobra žena.

Senzibilno napisan tekst, ki pravzaprav ne govori o tem, kaj Mož in Žena sta, ampak, kaj vse bi lahko bila, na gledalca deluje prav zato, ker je njunega življenja konec na silo, z apokalipso, ki jo čutimo le skozi okno in nekaj zvočnih kulis. Andreja Zelinka je skozi skoraj banalne vsakdanjosti prinesla krhkost človeških odnosov na način, ki da človeku misliti brez velikih besed in slepomišenja. Sandi Pavlin in Marjana Breclj vrhunsko oživljata Moža in Ženo. Vse se odvija v kuhinji, ob kuhinjski opremi, ki ju združuje in razdvaja. Rutinsko gibanje po sceni je jasen kazalec, da sta doma. Trdo zaprti kozarci z marmelado, ki jih mož ne more odpreti, ona pa to mirno gleda in je ne gane, da mož hvali njene, doma pripravljene marmelade pa njeno pasivno maščevanje. Ona je bila vedno zvesta in predana žena, on jo je prevareal in ranil. Vendar sta ostala skupaj, čeravno vsak na svoji strani kuhinje. Skupaj, a osamljena, pogovarjata se in iščeta napake, žalujeta za ptičkom, ki ga je mož izpustil, da bi izkusil svobodo, čeprav nikoli prej ni vedel, kaj to je, ker je bil njegov svet kletka. Pregovarjanje okoli Pikija, ali ga je bilo vredno spustiti ali bi bilo bolje, da nikoli ne bi vedel kaj je svoboda, čutim kot vprašanje njunega celega življenja. Predstava je dobra predvsem po zaslugi obeh igralcev, sprašujem pa se, čemu je režiserka izpustila nekaj izvrstnih delov teksta, saj je s tem, sicer prepričljiva predstava izgubila nekaj svoje žametnosti. Vendar je predstava gotovo vredna ogleda, ponovitve se odvijajo v gledališču Glej.

Po premieri se je vsak dan nanizala ena bralna uprizoritev v Cankarjevem domu. V prvem sklopu festivala smo poslušali *Hyvä Boy* srbskega dramatika Milana Markovića (prevod: Simona Semenič), režiral je Rok Vevar. Naslednji dan je bil *Ranjeni Enej* (prevod: Urška Brodar), dramatik s Kosova, Jeton Neziraj, režiral Jaša Koceli. Potem slovenski tekst *Nisi pozabila, samo ne spomniš se več* Simone Semenič, režirala je Andjelka Nikolić (Srbija).

Premor med bralnimi uprizoritvami je bil samo navidezen, saj se je v vmesnem času odvi-

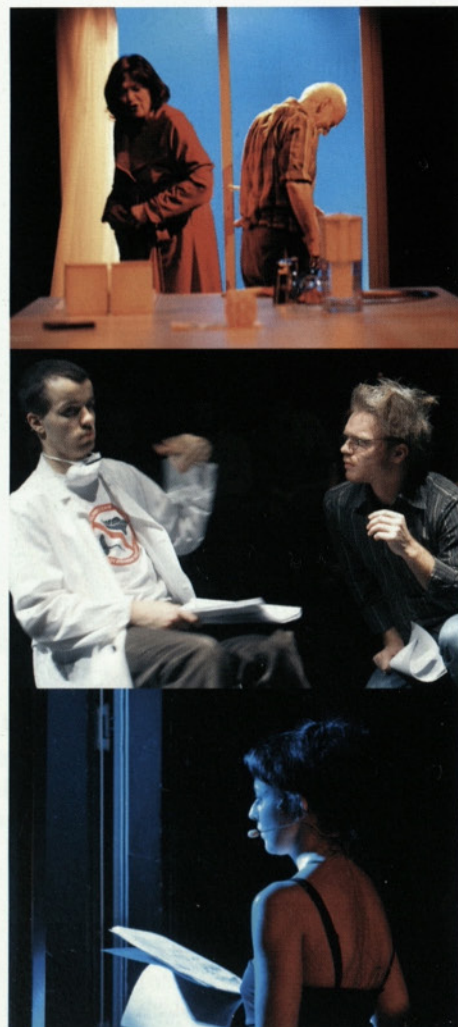

Foto: Nada Žganjk/PreGlej

jala delavnica dramske pisave, in sicer individualno delo na poslanih tekstih različnih avtorjev na način dialoga avtor z avtorjem. Hkrati se je odvijal tudi že utečen Preglejev laboratorij dramske pisave in delavnica Pregleja in Commoveo *Second Life*. Festival se je na tej točki še bolj razbohotil.

V drugem sklopu smo videli in poslušali *Resničnostna mora*, Naida Lindov iz BIH (prevod: Andreja Zelinka), režija: Attila Antal (Madžarska), komedijo *Obrada Nenezića* iz Črne gore *Mrhovinarji* (prevod: Zalka Grabnar Kogoj), režija: Ivan Talijančić (Hrvaška/ZDA), Dramo Maje Stevanović iz Makedonije (prevod: Nataša Vreček) *Sofijina slika*, režirala je Erika Latta (ZDA). *Čakalnica* Polone Tratnik v režiji Michaela Alvareza (GB/ZDA), predzadnji tekst je bil hrvaške avtorice Rone Žulj *Sonce se smeje* (prevod: Saška Rakef), režija: Nick Upper in kot zadnje, branje dramskega prvenca sicer znanega filmskega scenarista Miha Mazzinija, *Let v Rim*, režija: Sebastijan Horvat.

Festival je pospremil tudi izid festivalske knjige *Daj dramo*, kjer je objavljenih vseh deset tekstov. Vsak večer pa je izšel tudi festivalski Bilten, ki je posebej označil tekst na sporedu, avtorja teksta in festivalsko dogajanje. Tisti, ki so prišli na ogled vsaj delčka festivala ali pa ga spremljal ves čas, so bili zadovoljni, saj so slišali zelo dobre tekste celega Balkana in bili presenečeni nad pozitivnim in kreativnim nabojem celotnega festivala.

Zalka Grabnar Kogoj

Vse naj za naslednjih tisoč let!

Martina Pečnik

Ljudje radi govorimo o največjih, najboljših, najmočnejših, najhitrejših in še kakšnih naj-stvareh. S presežniki označujemo tudi naravne pojave. Čeprav so za samo naravo manj pomembni, pa jim ljudje vendarle dajemo svoj pomen. Na ozemlju Občine Šoštanj so med naravnimi pojavi kar trije presežki, ki jim ni para v Sloveniji.

Družmirsko jezero – najgloblje jezero v Sloveniji

Družmirsko jezero je ugrezninsko jezero, nastalo ob ugrezanju tal, pod katerimi so kopali lignit. Je najmlajše izmed treh šaleških jezer. Je tudi najgloblje od vseh slovenskih jezer, leta 2007 je znašala njegova globina 83 m. Prve ugreznine z jezerci so se pojavile v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Z večanjem površine in globine kotanje se je oblikovalo jezero, poimenovano po vasi Družmirje. Na tem mestu je namreč stala vas Družmirje, v kateri je še leta 1971 živel 426 prebivalcev. Ob prvi poselitvi narodov so na območju Družmirja nekdanji prebivalci zahodnega dela Šaleške doline postavili osrednje naselje, ki se je nato skozi čas preneslo v današnji Šoštanj. Arheološko najdišče Falkov kloster v neposredni bližini Družmirja se ponaša z najdbami lončevine iz pozne antike. Ob selitvah slovanskih narodov naj bi območje naselil knez Tresimir in njegovo plemo Slovenov. V urbarju šoštanjске gospoščine se leta 1309 omenja kmetija »ze Tresimir«, kar naj bi ohranjalo ime pomembnega kneza in kasneje postalo izpeljanka za ime vasi Družmirje. V vasi Družmirje je bila cerkev sv. Mihaela, župnijska cerkev šmihelske fare, domnevno zgrajena v 12. stoletju, na mestu, kjer je pred tem že stala cerkev. Po poručitvi družmirske cerkve so zgradili novo cerkev sv. Mihaela v Skornem. Le-ta stoji nedaleč od soteske Penk, po kateri naj bi po ljudskem izročilu oteklo jezero, ki je nekdanj prekrivalo družmirsko polje in preostalo dno Šaleške doline. V tem jezeru je živel zmaj Pozoj ali Lintvern. V današnjem času se na območju nekdanjega Družmirja zopet razprostira jezero, a zaenkrat ne kaže, da bi zopet kam oteklo ...

Izvir Toplica – največji naravni termalni izvir v Sloveniji

Izvir Toplica v Topolšici se odlikuje po svoji izdatnosti in ohranjeni naravni obliki. Vodo pridobivajo namreč še vedno iz naravnega izvira in ne iz posebnih vrtin, kakor je praksa v večini zdravilišč. Povprečna količina vode na izviru je 30 l/sek, kar je največ od ostalih slovenskih termalnih izvirov. Npr. v Laškem, Rimskih Toplicah ali Čatežu se količina termalne vode na izviru giblje med 15 in 20 l/sek. Povprečna temperatura vode na izviru je 30 °C. Ob suši je temperatura na izviru višja, ob izdatnejših padavinah pa nižja. Termalna voda prihaja na površje skozi razpoke topolškega tektonskega preloma, iz globine, večje od 1000 m. Iz podatkov

Bazen s termalno vodo.

geološke študije za izkoriščanje termalne vode v Naravnem zdravilišču Topolšica razberemo zanimiv pojav mešanja termalne vode z »navadno« podzemno vodo. Gre za vodo, ki ponika na apnenčastem površju Loma in se pretaka po podzemnih poteh. Nekaj vode prihaja tudi iz Hudega potoka iz Belih Vod in potoka Strmine, ki teče med Lomom in Zavodnjami. Ker se vsi omenjeni vodni tokovi pretakajo podzemno, pravimo, da imajo »kraško hidrologijo«. In v bližini izvira Toplice se mešajo s termalno vodo ter tako vplivajo na količino in temperaturo vode na izviru. Po svojem izvoru je termalna voda apnenčasta, saj na svoji podzemni poti raztaplja apnenec. To se odraža v njeni kemijski sestavi – prevladujejo kalcij, magnezij in hidrogekarbonat. Vsebnost v vodi raztopljenih snovi je od 370 do 491,8 mg/l, kar uvršča termalno vodo med srednje mineralizirane vode. Topla voda se v Topolšici izkorišča predvsem v balneološke in rekreacijske namene. V zdravilišču Topolšica jo priporočajo za bolezni hrbtenice in sklepov, za izboljšanje stanja po poškodbah in po operacijah na gibalih, boleznih dihal ter lažje oblike kroničnih obolenj srca in ožilja.

Smrekovec – edino pogorje iz vulkanskih kamenin v Sloveniji

Po Smrekovcu poimenujemo 15 km dolgo pogorje predalpskega sveta, ki se prične na vzhodu s Slemenom, nadaljuje proti vrhu Krnesa, Komna in Velikega Travnika in se konča na zahodu z Belo pečjo pod Raduho. Smrekovsko pogorje je zgrajeno iz vulkanskih kamenin, ki so nastale v t. i. smrekovškem vulkanizmu v terciarnem geološkem obdobju. Vulkanizem je potekal na morskem dnu, kjer je prišlo do podiranja in kasnejšega »trčenja«

Vulkanska kamenina (andezitni tuf) iz Smrekovca.

dveh tektonskih plošč: oceanske evropske in kontinentalne afriške plošče. Pri tem sta se tektonski plošči drobili v manjše, njuno gibanje pa se je uravnavalo vzdolž globokih prelomnih con. Prihajalo je do vulkanskega delovanja, v morskih bazenih so se kopičile usedline (sedimenti), ki so ob dvigovanju postajale kopno in danes gradijo naše doline in gore. Značilni kamenini Smrekovškega pogorja sta andezit in andezitni tuf. Ime slednjega združuje ime za kamenino iz sprijetega vulkanskega pepela (tuf) in lavo andezitne sestave, ki je tekla po morskem dnu in iz katere so zgrajene smrekovške kamenine. Kameninska osnova je vplivala na oblikovanje površja pogorja. S slemenasto zgradbo in neizrazitimi vrhovi se razlikuje od svojih sosedov Plešivca, Raduhe ali Pece. Tip podlage je botroval tudi razvoju rastlinskih in živalskih posebnosti, ki jih najdemo na Smrekovcu. Na pogorju uspevajo za slovenske razmere izjemno redke rastline, 26 rastlin spada med ogrožene vrste. Do sedaj so našli na pogorju preko 600 vrst metuljev, pri nekaterih živalskih vrstah (hrošči, strige, vrbnice mladoletnice) so določili že kar nekaj endemitov – to je vrst, ki ne živijo nikjer drugje, torej samo na Smrekovškem pogorju. Tod živijo redke vrste ptic. Smrekovsko pogorje je največje sklenjeno območje divjega petelina v južni Evropi. Zaradi prisotnosti redkih ptic in ohranjenih nekaterih tipov naravnega okolja je bilo pogorje vključeno v evropsko mrežo Natura 2000 – mrežo evropsko pomembnih območij. To območje si delijo tri občine, največji del pogorja spada pod občino Črna na Koroškem in Ljubno ob Savinji. V Občini Šoštanj pa je vrh Smrekovca in njegovo vzhodno pobočje. S svojimi 1577 metri je Smrekovec tudi najvišji vrh Občine Šoštanj.

Foto: Martina Pečnik

Dan brez dneva

Besedilo in fotografije: Marija Lebar

Nedavno je nekdo rekel: »A ne bi bilo fino, ko bi imeli v letu en dan brez dneva?« Pri tem je mislil na svetovne in mednarodne dneve okolja, zemlje, voda, živali in še bi lahko naštevali. Seveda se je samo šalil, saj ti dnevi niso sami sebi namen. Potrebni so, da vsaj en dan v letu posvetimo naše misli neki posebni temi, ki bi jo morda sicer prezrli in da se temu posvetijo tudi mediji. Novembra in decembra smo tako obeležili dva pomembna dneva in sicer dan brez nakupov in dan človekovih pravic.

24. november so pred petnajstimi leti za dan brez nakupov razglasili v Kanadi. Sedaj je razširjen po vsem svetu. Letošnji petnajstletnici so mediji in organizacije posvetili še posebno pozornost. Pri nas se morda pomena tega dneva še ne zavedamo dovolj. V zahodnem svetu, kjer ima potrošništvo daljšo tradicijo in se je razširilo čez vse razumne meje, razne civilne iniciative organizirajo ob tej priložnosti domiselne akcije, kot je denimo rezanje kreditnih kartic, posebne stojnice, »nakupovalne klinike«.

Namen dneva brez nakupov je, da se vsaj malo »stresnimo« in pomislimo, ali vse tiste reči, ki jih nalagamo v nakupovalne košare in vozičke, zares potrebujemo. Ali izbiramo izdelke glede na ceno, na videz, ali po kakem drugem kriteriju. Ali se zavedamo, koliko odpadne embalaže pri tem zmečemo in smeti in tudi s tem obremenjujemo okolje?

Na drugi strani je kapital, ki stremi samo po takojšnjem dobičku ne glede na posledice, ki jih bo tako ravnanje imelo v prihodnosti. Marsikje se odpovedujejo raznim že dodobra izdelanim zelenim tehnologijam, čistilnim napravam in ponovni predelavi stranskih produktov z izgovorom, da za to ni denarja. Vendar bi bili stroški podjetja majhni v primerjavi s tistimi, ki nastajajo na okolju in na zdravju ljudi zaradi take miselnosti. Tako imenovani eksterni učinki, ki pri tem nastajajo, bi morali biti stvar vse družbe, vlada pa bi zanje morala predpisati razne olajšave, da ne bi celotno breme takih naložb ostalo na posameznih gospodarskih družbah.

V globalni konkurenci za kupca so trgovci vse bolj iznajdljivi. Veliki nakupovalni centri so mnogim družinam (celo z majhnimi otroki) nadomestili sprehode v parke in naravo. Zato, da bi privabili čim več kupcev, prireajo razne dogodke in akcije, ki jih je zlasti poln tako imenovani »veseli

december«. To je bil nekoč čas miru, ko so počivali tako narava, kot ljudje. Sedaj se december spremeni v mesec nakupovalne mrzlice, ki meji že na histerijo. Res je, da nekateri ljudje komaj vežejo »konec s koncem« in nimajo denarja dovolj. A za darila je marsikdo pripravljen najeti tudi kredit. Kajti doma narejena darila in skromne pozornosti večinoma ne štejejo več. K temu pripomore nenehno pranje naših možganov z oglaševanjem. In naj bo to še tako abotno, kot je tista reklama, ko ženske iz večernih torbic v gledališču vlačijo ogromne plastenke takih in drugačnih detergentov, brez katerih ni mogoče. Zakaj jih potrebujejo v gledališču, ne pove nihče.

Trgovci obiskovalca vabijo k nakupu s posebno osvetljenimi vitrinami, ki poudarjajo vabljive barve recimo sadja in zelenjave. Vprašanje pa je, kako ali koliko kdo skrbi za to, kar se v teh pridelkih zares skriva. Seveda imamo predpise, a kdo nam lahko jamči, da se zares spoštujejo?

Najnovejša pogruntavščina v tej smeri je uporaba posebnih vonjav za vzpodbujanje želje po nakupovanju. Vonjave so povsem nevpadljive, obiskovalec nakupovalnega centra jih niti ne zazna, vendar so prisotne in vplivajo na človekovo obnašanje. V tujini so izračunali, da se pod vplivom teh vonjav, ki jih imenujejo arome, kupec v trgovini zadrži šestnajst odstotkov dlje, kot sicer. V tem času nakupi okoli petnajst odstotkov več stvari, kar trgovcu v končnem znesku poveča dobiček za okoli šest odstotkov.

V minuli Jugoslaviji so nas poučevali o morebitnih nevarnostih, ki bi jih agresor lahko uporabil pri napadu na našo domovino in na nas. Pri tem so bili omenjeni tudi tako imenovani »živčni strupi«, ki so bili uporabljeni že v marsikaterem spopadu vse od prve svetovne vojne dalje. Kdo ve, zakaj se ob prej povedanem o raznih vonjavah

in aromah, ki smo jim namenoma in nevede izpostavljeni, spomnim prav na te strupe? Je v tem kakšna analogija?

Pa smo že pri drugem »dnevu«, ki smo ga omenili na začetku, to je dan človekovih pravic. Pri tem se spomnimo mnogih, ki so jim bile kršene pravice sedaj in v preteklosti. Manjšine, Romi, izbrisani ... Naš premier Janša se opravičuje za desetletja nazaj. Kdo pa se je pri tem spomnil na tiste, ki jim že sedaj z našim malomarnim odnosom do narave kršimo osnovne pravice v bodočnosti? Pravice, ki so zapisane v naši ustavi? Pravice naših zanamcev do zdravega okolja in zadovoljnega življenja?

Ravno v tem času na Baliju poteka svetovna konferenca o podnebnih spremembah, na kateri bi naj sprejeli nekatere zavezujoče zaključke o izpustih toplogrednih plinov v ozračje. Večina razvitih držav, celo Avstralija, se zavzema za obvezujoče sklepe o zmanjšanju izpustov. Proti pa so ZDA, ki niso podpisale niti predhodnega Kjotskega sporazuma. Jemljejo si pravico do neoviranega in nekontroliranega onesnaževanja. Pravi paradoks pri tem je, da vsako leto izdelajo listo držav, v katerih se kršijo človekove pravice in se med njimi znajde celo Slovenija.

Nedavni »reničnostni šov« na komercialni tv je pokazal, da v sili tudi današnji človek lahko živi brez večine »nepogrešljivih dobrin« kot so elektrika, mobiteli in podobno. Zdrži ob hrani, ki si jo pridelal sam na naraven način. Seveda se ne bomo vračali nazaj v življenje jamskega človeka. Razmisliti pa je potrebno kdaj pa kdaj o vse prehitrem trošenju neobnovljivih naravnih virov, posledičnem globalnem segrevanju in o tisočih ton odpadkov, ki jih ni več kje deponirati in jih nihče noče videti pred svojim pragom, zato pa so čisto mirno lahko pred kakšnim drugim pragom.

Decembrsko okrasje

Povzeto iz *Ovsečeve knjige o praznikih*

Ste že okrasili domove, prižgali lučke, postavili jaslice? Ste kupili darila in jih postavili pod smrečico ali spravili v božičkov škorenj? Ste prižgali še zadnjo svečo na adventnem vencu in spekli potico? Že veste, kje boste preživeli silvestrsko noč in pričakali novo leto. Novo leto, novo upanje, nov čas, novi cilji, novo, novo, vse novo. Novo življenje, nov začetek? Ne, tako lahko pa vseeno ne gre in četudi se list na koledarju zasuze v novo številko, ostanemo več ali manj po starem. Ne bom vam pridigala o tem, da je bolj kot okrasiti drevo, pomembno počistiti svojo notranjost in se otresti starih zamer in grdih misli. Naj to postori vsak pri sebi. Zagotovo jaz nisem tista, ki bi lahko pravičniško žugala ljudem in kazala s prstom nanje, naj postanejo boljši, dobri, pravični, pošteti, usmiljeni, spokorni in ne vem kakšni še. Kadar z enim prstom pokažemo na druge, so vsaj trije obrnjeni nazaj. K nam. Komu potem žugati, če ne sebi, koga spreminjati, če ne sebe? Prepričana sem, da to postorimo vsi. Drugače se ne da lepo živeti in misliti na nekaj boljšega in novega. Pa smo spet pri novem in novoletnih praznikih. Pravzaprav sploh nisem hotela napisati tega, kar sem. Zapisalo se je kar samo z vsemi mislimi, ki nikoli ne morejo povsem skočiti v brezskrbno praznično razpoloženje. Kajti o tem nameravam pisati. O teh praznikih v decembru, ki se jih kljub vsemu na tihem veselimo. Toliko kot nas potrošniško pretiravanje moti, toliko nas tudi na nek način navdaja z upanjem. Vsaka lučka, ki je preveč prižgana, še ne pomeni bahanja. Včasih izraža preprosto veselje do življenja. In svetloba nas v vsakem primeru nagovarja k prijetnim rečem. K pričakovanju, če hočete. Pričakovanje. Adventni čas. Z njim se praznovanje začne in ko človek nekaj pričakuje, se običajno veseli. Ne čaka, ampak pričakuje. Čutite razliko? Pričakovanje je dejanje, čakanje pa je zgolj stanje. Mirovanje, pasivnost čustev in misli. Advent pomeni prihod. Jezusovo rojstvo. Vsako rojstvo pa je veselje. Zato je tudi adventni čas in čas spokorniškega in postnega stanja, ki je vladalo nekje do 11. stoletja, prešel v čas veselja ob prihodu odrešenika. Štiri adventne nedelje pomenijo štiri obdobja zgodovine stare zaveze. Čas štirih nedelj simbolizira venček, spleten iz smrekovih vej,

na kateri so štiri sveče, modre ali bele. Kakor koli in kar koli kdo verjame, je to vendarle nek poseben čas. Če si ga le dovolimo doživeti. Če se nam zdi, da adventni venec na vratih ali na mizi preveč spominja na amerikanizem, lahko pričakovanje in predpraznični čas simboliziramo drugače. Mogoče povabimo soseda na obisk, se pobotamo s sorodniki, naredimo drobno veselje komu, za katerega vemo, da ga potrebuje. In nena zadnje si lahko vzamemo več časa zase in za svoje bližnje. Tudi tako lahko pričakujemo božič, ki je po veliki noči najbolj priljubljen krščanski praznik. Seveda vmes ne smemo pozabiti na sv. Miklavža, ki ga praznujemo 6. decembra. Miklavž prinaša darila za otroke. Tako je veljalo v času mojega otroštva, ko so bila darila večja redkost kot danes, in tako velja tudi danes, ko se v tej smeri zagotovo pretirava. Verjetno veste, za legendo o sv. Nikolaju, ki naj bi podaril trem hčeram, ki so se želela omožiti, pa oče ni imel za doto, kepe zlata, ki so pristale v copati pred ognjiščem. Mogoče od takrat šega, da otroci »nastavljajo« posode za darove. Samo slučajno je, da so iz kep zlata potem nastala jabolka ali pa kar orehi. Še več legend je v zvezi z Miklavžem in tudi v naši majhni Sloveniji je njegov prihod in obdarovanje odvisno od kraja, kamor pride. V Dravski dolini je zavetnik splavarjev, v Savinjski pa mlinarjev in žagarjev, kar pa ne moti prebivalcev Ziljske doline, kjer nanj prisegajo drvarji. Miklavž je tudi zavetnik solarjev in razveseljuje s svojim prihodom in angeli, ki ga obkrožajo. Spremljevalci Miklavža so tudi parkeljni (kar izvira že iz poganskih časov, ko so bili to neke vrste našemljeni, duhovi rajnih). Miklavževanje je na slovenskem zaslediti že zgodaj, verodostojno poročilo je iz leta 1839 in se je obdržalo kljub temu prazniku, nenaklonjenem povojnem času. Tudi bele in črne Miklavže poznamo, pa ne v Afriki, temveč v Markovcih pri Ptuj. V Selah in Rožu je z njim hodila Miklavževa koza, na Koroškem pa smrt. To, da otroci Miklavžu pišejo, je spet posebna navada, in da nastavljajo za darove tudi. Predvsem na kmetih so bili otroci deležni zgolj suhega sadja, v mestih pa že od nekdaj tudi igrači. Seveda je tudi to razlog, da otroci podvomijo v verodostojnost obstoja Miklavža in se že v zgodnjem otroštvu soočijo z resnico, da če si bolj priden, še ne pomeni, da ti bo Miklavž prinesel lepše darilo. A vsak, ki se spominja svojega otroštva, se najbrž spomni, s kakšnim upanjem

je pisal Miklavžu in čakal, da bo pismo odnesel in mu tako izpolnil želje. Četudi niso bile vedno izpolnjene, je bilo pričakovanje lepo. In če je zjutraj nebo rdeče žarelo, je to pomenilo, da je Miklavž napekel piškotov. Meni je Miklavž ponavadi vedno prinesel pižamo, spomnim se, da je dišala na poseben način. Ponavadi je zdržala ravno do naslednjega prihoda Miklavža. Kot že rečeno, je božič, 25. december, gotovo najbolj priljubljen krščanski praznik, zato namerno ne bom opisovala poganskih ostankov tega praznika, čeprav je seveda pomembno vplival na zdajšnje praznovanje. Na božič se pripravljamo. Preko adventa in preko devetdnevnic, ki v resnici traja le osem dni. Manj je ohranjeno koledovanje, kjer koledniki hodijo iz hiše v hišo in pojejo pesmi ter želijo lepe praznike. Sveti večer nastopi, ko odzvoní avemarijo, praznovanje pa se začne s prinašanjem kadila po domu in škropljenjem z blagoslovljeno vodo. Kadilo pomeni Kristusa, blagoslovljena voda pa ponazarja njegov blagoslov za ljudi in je prastaro očiščevalno sredstvo. Pri tem obredu bi naj sodelovala cela družina. Na božič je tudi več maš, najbolj praznovana je tako imenovana polnočnica ali angel-ska maša. K božičnim praznikom spada še nedelja po božiču, ki je posvečena sveti družini. Na božični večer družina postavlja jaslice, ki ponazarjajo sveto družino, tri kralje in pastirje, ki so bili prisotni ob Jezusovem rojstvu. Zgodovina jaslic sega daleč nazaj. Zraven je tudi smrečica ali drugo zelenje, bršljan, božje drevesce, omelo ali božično žito. Zelenje lahko isto-večimo z zimskim mlajem. Toliko o božiču, posebno poglavje pa je Božiček, spet eden izmed dobrih mož, ki se mu ne kaže zameriti. Poznajo ga številne kulture, zaokroženo podoba pa mu je dalo krščanstvo, čeprav z njim nima praktično nič. Slovenski Božiček je simbolični starček, ki ob božiču obdaruje otroke. Za primerjavo naj navedem Božička na Islandu, ki se imenuje Jula Sveinar, oziroma »tisti, ki liže lonce«. V Angliji je, recimo, božiček Santa Claus, kar spet pomeni sv. Miklavž. Tudi Božičku je očitati amerikanizem, saj bi naj prav tam dobil podobo, kot jo nosi. Bela brada, rdeča kapa, rdeč plašč, na hrbtu pa koš daril. Okrog potuje s sanmi, ki jih vozijo jeleni. Tudi Božiček naj bi podobno kot Miklavž nekaj metal in ker je tisto priletelo skozi ognjišče, kjer so se sušile nogavice, in obstalo v njih, je bil to začetek Božičkove nogavice. Če boste Božička srečali na kitaj-

skem, ga boste poklicali Dunche Lao, kar pomeni baje Božični stari mož. Ob božiču se ravno tako obdarujemo, pojemo božične pesmi, pošiljamo voščila ter jemo za ta dan posebej pripravljene jedi. Pri nas so to zagotovo božični kruh, ki se imenuje različno glede na pokrajine, vsepovsod, kjer ga zaužijejo, pa prinaša baje moč in energijo.

To boste gotovo rabili ob praznovanju novega leta oziroma prehoda iz 31. decembra na 1. januar. Silvestrovo je dobilo ime po papežu Silvestru, ki goduje na ta dan. Slovenci pravimo zadnjemu dnevu v letu tudi staro leto, večer pa je drugi sveti večer, saj se naj bi tudi na ta dan spekel poseben kruh, ob mraku prižgalo kadilo in tudi kropili naj bi. S streljanjem bi pregnali hude duhove, z otre-sanjem sadnega drevja pa oživili naravo. Tudi različna darovanja so znana in tudi v novoletnih voščilnicah je veliko simbolov. Ker si ob novem letu ponavadi voščimo srečo, je mogoče prav, da vam povem tudi za nekatere predmete in simbole, ki jo prinašajo. Podkev je simbol sreče in zdravja, odganja demone in škrate in je zaradi svoje oblike tudi simbol rodovitnosti. Zvonček ravno tako odganja demone, hkrati pa oznanja božji glas. Pikapolonica (težko jo boste v tem času dobili živo) naj bi razumela človeško govorico, je simbol rodovitnosti, če pa jo kombinirate z mušnico, iz katere naj bi pripravljali ljubezenske napitke, pa uspeh ne bi smel izostati. Tu so še prašički (kralji živali po izročilu mojega moža), dimnikarji in štiriperesne deteljice. Vsi so simboli sreče, zato ne škodi, če darilo ob novem letu priložite katerega od njih. Sreče ni nikoli preveč in zmeraj prav pride. Toliko na kratko o prihajajočih praznikih in o dobrih možeh, ki jih srečujemo ob tem času. Kaj pa Dedek Mraz, boste rekli? Žal! Za njega je zmanjkalo prostora in tudi denarja za darila. A da mu ne delamo krivice, tudi on je eden izmed dobrih mož s svojo preteklostjo in zgodovino, ki je bolj poznana v Rusiji. Pri nas je bil le na začasnem obisku kakšnih štirideset let, ko je bil Božiček na prisilnem dopustu.

Pa še voščilo iz Vodnikovih časov. Za leto 1798 je bilo v Ljubljanskih novicah objavljeno tole voščilo: Ded zlomil si glavo, kaj voščiti ne vem. Lan' tlačil sim travo, še letas je grem.

Milojka Komprej

Pat'nošter spominov (2)

Moja predšolska leta niso videla daleč iz domačega grabna. Ker je bila mama doma, nismo potrebovali drugega varstva in smo se je lepo držali za kiklo. Zato smo vsaj do takrat, zdi se mi pa, da še mnogo dlje, verjeli v svetega Miklavža.

Foto: Jani Napotnik

Za nas je bil tako skrivnosten, tako nepredstavljivo čudežen, da so nas z njim brez posebnega truda dolgo držali na vaje. Če je kdo bil neubogljiv ali pa, bog ne daj, je preklinjal, smo zagotovo slišali: »Miklavž gleda! Zlato in črno knjigo ima. V zlato zapiše, če si priden, v črno pa tvoje porednosti. Ko bo hodil, bo prišel mimo samo, če v črni knjigi nič ne bo!« Konec novembra je bilo nebo najbrž zaradi položaja Zemlje proti Soncu ali česa takega pod večer včasih posebno živo ožarjeno. Ali pa smo te rdeče oblake opazili samo takrat, ko se je bližal Miklavžev prihod? Hodili smo na hrib nad hišo in hrepeneče gledali v nebo, govoreč: »Lej, Miklavž že peče!« Saj otroci tudi danes razmišljajo tako, mar ne? Ko so še dovolj majhni, jih ne zanima logika, kako neki bi pekel tam gori, kam bi postavil štedilnik in take praktične zadeve. Peče pač ... Ko je na večer svetega Miklavža

tema objela našo samotno hišo, smo bili vsi na trnih. Največkrat je bilo tako, da je ata na lepem izginil iz kuhinje, mama si je dala opraviti s kakšno posodo in kmalu zatem smo zaslišali rožljanje parkeljnov okoli hiše in tolčenje po hišnih vratih. Posebno eno leto mi je ostalo v spominu, ko so parkeljni po lopi naredili pravi sodni dan. Takrat sva se z mlajšim bratom zatekla v shrambo in tiščala vrata, ki se seveda niso dala zakleniti, parkelj pa je pritiskal na vrata z druge strani in že sva videla njegovo črno orokavičeno roko. Ko zaradi strahu in solz, ki so naju zalivale, že skoraj nisva mogla več moliti, naju je le odrešila mama: »Bejž, zlodej, saj otroka sta kar pridna!« Rožljanje se je potem oddaljilo, mama pa je odprla vrata v shrambo, kjer sva se drgetajoč stiskala midva. »Vidita, kar pridna morata biti, da vaju ne bodo takile v pekel vlekli!« Grozo je še stopnjevala, ko je začela pripovedovati o deklici, ki je celo leto preklinjala in ni hotela moliti. Na Miklavžev večer je jezikala svoji materi, da njej pa parkeljni že nič ne morejo. In glej, ko so prišli, je Miklavž stopil na stran, s prstom pokazal na dekle in trije parkeljni so jo zvezali z žarečimi verigami in jo po snegu vlekli do vodnjaka, kjer so jo potopili in vodnjak pokrili s kamnitim pokrovom.

Ko sva se malo potolažila, smo vsi, tudi večji brat in sestra, ki se parkeljnov očitno niso več bali, nastavili krožnike. Takrat smo imeli pločevinaste krožničke, ki so imeli na dnu narisane različne živali: živo pisano račko, mlado mucko, sedečega kužka, mlade ptičke v gnezdu in pisano papigo, ki je bila tako živih barv, da je zgledalo, da bo zdaj nekaj rekla. Dobro smo vedeli, čigav je kateri krožnik. Miklavž pa mogoče ni vedel, zato smo vanje položili lističe z imeni. Včasih smo goljufali in pri kuhinjskih vratih, ki so imela zgoraj ozko šipo, kukali na mizo, če je Miklavž že »hodil«. Mama, ki je navadno še zadnja svetila v kuhinji, je to videla in je zmeraj rekla: »Le špegaj, pa nič ne bo!« Ko smo končno zaspali in je v ta manjši hiši potihnilo vznemirjeno šepetanje, je odšla spat tudi mama. Najlepše je bilo jutro, ko smo že skozi šipo zagledali polne krožnike. Veselje je bilo neizmerno. Primerjali smo prejete dobrote med seboj, zamenjevali bonbone, kajti Miklavž je na vsak krožnik dal drugačen paket. Na vsakem krožniku je bil tudi venec sladkih fig, dva ali trije rožiči in mogoče še kaj. Ko sem bila že večja, se spomnim, da je Miklavž

priložil še tople spodnje hlače, nekakšne pumparice, ki mi niso bile všeč. Bile so umazane modre barve, nekam prevelike in grobe, ampak bala sem se pokazati svojo nejevoljo. Zmeraj je bila zraven dolga šiba, na sredo mize položena, in nihče si je ni upal zločiti. Mama je vedno rekla: »Bog varuj, da bi jo kdo zlomil, ko je pa žegnana!« Tista šiba je potem nekaj časa ležala čisto zadaj na kuhinjski kredenci, ampak mama ali ata je nista nikdar uporabila. Ne šibe in ne roke. Ko se je vzhičenje okrog Miklavža poglelo, je šiba vsako leto kar nekam izginila ... Ne pomnim, v kateri razred sem hodila, ko je prišlo spoznanje. Kak dan pred miklavževim sem nekaj šarila po podstrešju, kjer smo imeli stare omare, v katere smo spravljali vse od starih cunj do orehov in zdravilnih rož, velik lonec, ki je prišel na štedilnik samo ob kolini, pa strojček za rezanje slanine in take reči. V spodnjem predalu, ki se je dal le s težavo odpreti, ker so z njega popadali ročaji, je mama hranila same nedotakljive stvari: staro torbico, ki ji jo je za poročno darilo podarila njena mati, v njej pa je imela vse fotografije, kolikor jih je bilo pri hiši. Za tiste slike se je silno bala, kajti mnogo jih je izginilo za vedno, ker smo otroci prišli do njih. Ker ni bilo drugih igrač, smo gledali slike in tu in tam se je kaka zmečkala in šla v nič. Mama je spoznala, da jih bo ohranila samo tako, da jih skrije pred nami. V predalu je imela tudi prtiček, ki ga je ob žegnu za veliko soboto pognila čez »korpco«. Takoj po veliki noči ga je zložila in potem se ga vse leto nihče ni dotaknil. Tam so bili tudi okraski za »krispan«, kot smo rekli božičnemu drevescu. Če je bil kakšen dinar več, je vsako leto kupila kako malenkost za krispan in spomnim se, da je nekoč prinesla iz Šoštanja srebrnkasto konico za vrh smrečice. Konica je bila težka, drevesce pa mlado in drobno in se je prekucnilo. Mama je dolgo žalovala, ker se je »špica« strla, kajti ni bilo kar tako kupiti drugo ... S težavo sem potegnila tisti predal ven in zagledala škrnicelj. Radovednost je bila silna, razočaranje pa še večje: v škrniclju so se črno svetili rožiči. Pod njim je bil še eden, večji, poln bonbonov, fig, pod njim pa pet parov toplih nogavic ... Tisto leto se nisem več bala, ko je začelo rožljati. Spat pa tudi nisem šla s tisto srečo in pričakovanjem v srčku, ker je tisti dan za vedno odšel del moje nedolžne mladosti.

Marija

www.lingua.si

**Naj vas znanje
jezikov zbližuje
in osrečuje.**

**TEČAJI, INŠTRUKCIJE,
PREVODI**

Lingua
Jezikovna šola

IRMAN

**Naj bo zanimivo leto,
ki prihaja, vseskozi naj
zdravja oddaja, prinese
uspehov naj zvrhano
vrečo, skupaj z ljubeznijo
ustvari naj srečo! Srečno
v Novem letu 2008!**

Čevljarstvo Irman s.p.

LESNA TRGOVINA VRABČIČ d.o.o.

Skopje 37, 3325 ŠOŠTANJ
TELEFON: 00 386 (0) 3 89 11 250, FAX: 00 386 (0) 3 89 11 251
GSM: 00 386 (0) 41 622 637, 00 386 (0) 31 622 637

**Vesel božične praznike in
srečno novo leto 2008!**

BDV
BDA

BDV storitve in trgovina d.o.o.
Lestvika 15, 3325 Šoštanj,
fax: +386 3/5-865-967
e-mail: bdv.pisarna@email.si

Trgovina Elektro ČAS
Akerčeva 5/d, 3325 Šoštanj,
tel/fax: +386 3/5-881-333
e-mail: elektro.cas@email.si

**Srečno
2008!**

KOLEKTIV ELEKTRO ČAS

Obletnica rojstva velikega kiparja IVANA NAPOTNIKA

12. decembra 1888 se je v Zavodnju nad Šoštanjem v kmečki družini in za tisti čas zelo tolerantnim staršem rodil Janez (Ivan) Napotnik; oče ga je na priporočilo ljudskošolskega učitelja poslal v uk, najprej v Celje, nato v Ljubljano, da je lahko razvijal svoj naravni talent - ljubezen do modeliranja, rezbarjenja in kiparjenja. Mladi Napotnik se je nato odpravil na Dunaj in leta 1908 je bil sprejet kot eden od sedmih izbrancev (med 84 prijavljenimi) v kiparski oddelek Akademije upodablajočih umetnosti. Po uspešnem zaključku štiriletnega študija in prejemu 'častnega priznanja', je vpisal še kiparsko specialko, kjer sta bila njegova profesorja Hans Bitterlich in Edmund von Hellmer.

Prvič je Ivan Napotnik razstavljal v Ljubljani leta 1912 na Slovenski umetniški razstavi v Jakopičevem paviljonu, na Dunaju pa se je leta

1914, in sicer v Künstlerhausu, prvič javnosti predstavil z imenitno Materjo z otrokom (danes nahajališče neznanca), za kar je prejel priznanje. Ob tej priložnosti ga je opazil eminentni dunajski arhitekt Adolf Loos, ki je odkupil kar dve plastiki mladega slovenskega kiparja (Egipčanka, 1912; Fantek na želvi, okoli 1914) ter ga spodbujal in svetoval, kako naprej.

Ivan Napotnik se je šolal v času, ko je bila na Dunaju še zelo živa secesija, izzvenevali so historični slogi, vznikal je novi realizem. Bil je sodobnik slovenskih impresionistov in modernistov. S slikarjem Rihardom Jakopičem in arhitektom Jožefom Plečnikom je bil leta 1922 izvoljen v umetniški svet tedanjega jugoslovanskega združenja likovnih umetnikov. Razstavljal je doma in v tujini.

Že leta 1918 se je vrnil v rodne Zavodnje; na domačiji je kmetoval s sestrama in obenem kparil. V glavnem je obdeloval različne vrste lesa (predvsem nagnoj, hruško, češpljo, jesen, topol, oreh, lipo); izpod njegovega dleta so se 'rojevali' ljubki otročiči, matere z otroki, plesalke, kopalke, mitološki junaki, različne alegorične figure, ženski in moški akti ter portreti prijateljev, znancev in vidnih javnih osebnosti. Pri svojem delu se ni oziral na modne likovne tokove časa, temveč je vse življenje ostajal zvest svojemu notranjemu glasu in umetniškemu vzgibu.

Opažen je bil tudi na dvoru, saj mu je kralj Aleksander I. leta 1933 podelil odlikovanje jugoslovanske krone V.reda. Tudi v novi Jugoslaviji je bil leta 1950 odlikovan od predsednika Josipa Broza Tita z redom zaslug za narod II.reda.

Leta 1958 je bila v Šoštanju, ob umetnikovi 70-letnici, jubilejna razstava. Šoštanj ga je tudi odlikoval z redom dela I.stopnje in prvim častnim občanom Šoštanja. Leto kasneje 1959 pa je bila velika pregledna razstava v Ljubljani, s prvim obsežnim katalogom in besedilom njegovega prijatelja, spremljevalca in poznavalca ter takratnega direktorja Narodne galerije Karla Dobide

(1896-1964).

19. junija 1960 je po dolgi bolezni umrl v Šoštanju.

Vse od ustanovitve stalne zbirke leta 1979 pa do leta 1997 je bila zbirka in njen arhiv pod strokovnim vodstvom Kulturnega centra Ivan Napotnik Velenje, ki je njegovo ime nosil od leta 1978-2002.

Leta 1984 pa je bila izdana njegova monografija s temeljno študijo dr. Staneta Mikuža. Slovenski muzeji in galerije kiparskih del Ivana Napotnika v glavnem nimajo vključenih v svoje stalne razstave, ampak jih hranijo v depojih; velik del opusa je v lasti zasebnikov. Ker javnosti Napotnikova dela skoraj niso dostopna, je Narodna galerija leta 2003 na pobudo Galerije Velenje pristopila k pripravi razstave, realizirane leta 2006, ki je po 47 letih predstavila Napotnikovo delo v obsegu razstave in s katalogom, kakršnega še ni bil deležen.

S to, doslej najkompleksnejšo predstavitev je Napotnik gotovo postal bližje slovenskemu narodu, s katerim se je odločil deliti dobro in slabo, kljub velikim možnostim, ki so se mu kazale v času študija in še mnogo pozneje.

K oživljanju Napotnikovega spomina so se letos vključili tudi literati, ki so se odločili za Častno

nagrado akademije Poetična Slovenija "Čašo nesmrtnosti", ki jo ob svetovnem dnevu poezije podeljuje MO Velenje. Simbolizira jo bronast kip akademskega kiparja Jureta Smoleta, izdelan po motivu "Mladega favna, 1937" akademskega kiparja Ivana Napotnika.

Skoraj smo že na pragu leta 2008 v katerem upam, da se bomo, ob predsedovanju Slovenije Evropski uniji, tudi dostojno spomnili 120 letnice rojstva našega velikega rojaka Ivana Napotnika.

mag. Milena Koren Božiček

avto igor

**AVTO IGOR VAM ŽELI VESEL BOŽIČ
IN VSE NAJLEPŠE V NOvem LETU!**

CEE Inženiring za energetiko in ekologijo, d.o.o.
Jamova cesta 20, 1000 Ljubljana
Tel.: 01/474 37 67, Faks: 01/251 16 76
E-mail: cee@cee.si

Podružnica Šoštanj
Cesta Lole Ribarja 18, 3325 Šoštanj
Tel.: 03/8993 679, Faks: 03/5882 262
E-mail: sostanj@cee.si

Srečno 2008!

Knjižne novosti in dogodki v mestni knjižnici Šoštanj

Maja Rezman Huremović

December, december...čakamo sneg za kepe in snežake, stiskamo se v toplih naslonjačih in se veselimo novih začetkov ... novih doživetij, novih knjig...

Za mladino tokrat ...

Joj, pregledali me bodo!

Avtorice Moehl Mesthild. Bi se rad igral detektiva v bolnišnici? Zbolel si. Zdravniki morajo ugotoviti, kaj je s tabo narobe.

Če imaš vročino, morajo na primer najprej ugotoviti, kaj jo je povzročilo.

Če si si med igro zlomil nogo, morajo najprej narediti fotografijo zlomljene kosti v nogi. Da bi lahko vse to ugotovili, morajo zdravniki, podobno kot detektivi, iskati znake in sledi tistega, zaradi česar si zbolel. Podobno kot detektiv ti zdravnik z lučko posveti v usta, pod mikroskopom pregleda tvojo kri ali s posebno napravo pogleda v tvoj trebuh. Ti pregledi so zelo pomembni, zato da lahko zdravniki izberejo pravo zdravlilo in da lahko hitro spet ozdraviš.

Knjiga na prijazen način otroku opiše, za kaj je kakšen pregled potreben, in tudi to, če morda boli. Bralec spremlja otroke, ki so v bolnišnici, na poti do različnih pregledov in z njimi odkriva napeti svet bolnišnice. Tako se bo lahko pridružil pogovoru z zdravnikom, ne bo ga strah in svojim staršem ali prijateljem bo lahko pripovedoval o tem, kar že ve o pregledih.

V zbirki sta poleg te še dve knjigi: *Au, kako boli!* in *Uh, kako srbi!*

Tehniška založba Slovenije.

Za spoznavanje usode v novem letu ...

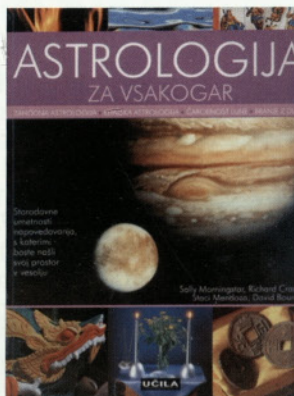
Astrologija za vsakogar: zahodna astrologija, kitajska astrologija, čarobnost lune in branje z dlani. To je pregleden in izčrpen vodnik, ki vas bo s preprostimi besedami seznanil s skrivnostno umetnostjo, s katero se boste poglobili v svojo osebnost in značaj,

kot ga razkrivata zahodna in kitajska astrologija. Lahko vam predstavlja pomoč pri iskanju najprimernejšega poklica ter popolnega partnerja za posel, prijateljstvo ali ljubezen. Našli boste lahko nasvete, s katerimi boste na osnovi spoznanja kozmičnih moči sveta lažje sprejemali odločitve in izpolnili svojo usodo, z odkritjem starodavne moči Lune pa se boste naučili, kako izkoristiti njeno čarobno moč.. V vodniku boste našli tudi razlage pomena gričev, črt in znamenj na dlani ... nenazadnje pa še več kot 250 čudovitih ilustracij, fotografij in preglednic!

Založba Učila.

Ko bo zime konec ... nekega lepega poletnega dne, bomo pa šli v hribe gledat rožice.

Do takrat sledi priprava s temle priročnikom: *2x sto alpskih rastlin na Slovenskem.* Avtor Tone Wraber, upokojeni strokovnjak za sistematsko botaniko je v Alpah popisal 200 vrst semenk. Ta predstavitev seveda še zdaleč ne obsega vseh tistih, ki rastejo v slovenskih Alpah, je pa dokaj popolna pri rastlinah, ki rastejo nad gozdno mejo ali tik ob njej. Gre za značilna alpska rastišča, kakršna so travišča, visokogorske resave, skalne razpoke, melišča in snežna tla. Predstavitev visokogorskega rastlinstva je hkrati tudi poglavje iz slovenske kulture. Njegovo odkrivanje ni samo prispevek k

botanični vrednosti, temveč kar zgodnja zgodovina odkrivanja slovenskega alpskega sveta. O tem trajno pričajo npr. imena triglavski svišč, triglavski dimek, Zoisova zvončica, Wulfenov jeglič in julijski mak. Opise lepo dopolnjujejo nazorne fotografije alpskih rastlin iz rodov sviščev, jegličev, slečev, kamnokrečev, planik, murk in še mnogih drugih, kot simbol splošno priljubljenega dela rastlinskega sveta, ki že od nekdaj zbujajo posebno zanimanje med obiskovalci gora.

Založba: Prešernova družba.

Dobro vprašane:

Zakaj so pa Japonke lahko vitke in vedno mladostne? Skrivnosti naravne, zdrave in preproste japonske domače kuhinje. Avtorja Naomi Moriyama in William Doyle.

Japonska domača kuhinja ni le suhi ali surova riba, temveč dobra tradicionalna kuhinja. Japonci uživajo v najokusnejši, najbolj hranljivi in najbolj naravni kuhinji na svetu – brez odrekanja, brez krivde, brez odvečnih kilogramov. Sveža, preprosta in zdrava prehrana je zanje največja dragocenost. Naomi Moriyama nam s številnimi recepti, ki jih zanimivo prepleta z življenjsko filozofijo Japoncev o kupovanju in pripravi hrane, razkriva, kako in s čim se hrani na milijone Japonk, da so zdrave, vitke, mladostne in ohranjajo dinamičen življenjski slog.

V knjigi najdete naslednje recepte: hamburger z lososom in edamamejem, ribe terijaki, špinaca s kosmiči bonito, tempura iz rakcev in zelenjave ... boste pripravili za slavnostno večerjo? :-)

Založba Učila.

Lepe takšne in drugačne praznike vsem, vsem, vsem. Brez izjem.

M. R. H. & comp.

Za veliko srečo,
so potrebne
majhne pozornosti,
MI JIH IMAMO!

Pentljär

CANKARJEVA 1D, VELENJE
KOROŠKA 2, ŠOŠTANJ

KNJIŽNICA
KNJIŽNICA VELENJE

**Naj vas v letu, ki prihaja,
spremljajo prijetne misli,
tope želje in dobre knjige.**

Srečno!

Knjižnica Šoštanj

pripravila Ajda Prislan

Kulturni natroski s Koroške

DRUŠTVO ARHITEKTOV IN LIKOVNIH UMETNIKOV KOROŠKE DALUK s sedežem v Slovenj Gradcu je priredilo štiridnevni Slovenjgraški likovno ustvarjalni teden, simpozij SLUT 2007 z naslovom SLUTNJA LIKOVNE PRIHODNOSTI. Likovnike naj bi zanimalo, kam teče tok likovnosti v prihodnje, zato je bila tema simpozija Izzivi in pasti likovne prihodnosti.

Najprej se je v društvenem prostoru DALUK v Mladinskem kulturnem centru Slovenj Gradec začela slikarska in kiparska likovna delavnica pod mentorstvom Jerneje Smolnikar in

Jureta Markote. Naslednji dan je v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec predaval akademski slikar, ki opravlja doktorat, mladi raziskovalec in predavatelj za likovno teorijo na Pedagoški fakulteti v Ljubljani Jurij Selan. Naslova njegovih predavanj sta bila Kdo se boji Picassove kravate in O posledicah umetnosti brez umetnine. Za njim je umetnostni zgodovinar Marko Košan govoril o slikarjih Zoranu Mušiču in Bogdanu Borčiču v temah Pričevanje podobe in O zmožnostih reprezentacije travmatičnega spomina v umetnosti. Boštjan Temnikar, tudi predsednik Društva arhitektov in likovnih umetnikov Koroške DALUK, arhitekt, kipar in magistrant na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, je predaval o mejah likovne interdisciplinarnosti ter gensko spremenjeni umetnosti in njenih konzumentih. Simpozij so zaključili z odprtjem razstave del slikarske in kiparske likovne delavnice in izdajo publikacije z referati simpozija.

Cilj celotnega programa je likovno animirati zainteresirano strokovno in laično javnost koroške regije. Ta simpozij bodo organizirali tudi v bodoče. Z leti bo pripomogel k širši kulturni prepoznavnosti regije, še posebej v luči kulturne prestolnice Evrope 2012, ki jo bo gostil tudi Slovenj Gradec.

Društvo arhitektov in likovnih umetnikov Koroške DALUK v društvenem prostoru v MKC Slovenj Gradec prireja tudi filmske projekcije. Ena takih je bila projekcija filma Persona iz leta 1966 režiserja Ingmarja Bergmana in drugih kulturnih filmov. Pokazali so tudi film Orsona Wellesa iz leta 1941 Državljan Kane, ki je bil proglašen za najboljši igrani film vseh časov, pa Andreja Tarkovskega Andrej Rubljov iz leta 1967, Federica Fellinija Amarcord (1973) in druge. Po ogledu razprave o filmih vodi Marko Košan.

Konec oktobra letos je bil v Slovenj Gradcu dvodnevni vseslovenski FESTIVAL MLADE LITERATURE URŠKA 2007. Na Glavnem trgu so se dogajali ulični nastopi z naslovom Podarim ti pesem – s poezijo obsipano mesto, ko je mladina mimoidočim dajala v dar lističe s poezijo. Medtem sta bila v Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec in Mestni kavarni festivala mlade poezije in proze. Tam je 8 finalistov natečaja literarne revije Mentor predstavilo svoja dela, med njimi Slovenjgradčanka Maja Visinski, ki je bila finalistka že drugo leto zapored. Letošnji državni selektor je bil profesor slovenskega jezika David Bedrač, ki je bil kot mladi poet pred leti nagrajenec tega festivala. Zmagovalka letošnjega festivala je Mirana Likar Bajželj iz Ljubljane. Nagrado, brezplačen natis knjige, je dobila za svojo kratko prozo. Državni selektor David Bedrač jo je označil kot nenavaden spoj intimnega, liričnega in grobih poetičnih leg. Na festivalu se je predstavila tudi nagrajenka samozaložniške knjige 2006 Milena Miklavčič. Predstavili so tudi prvenec lanske nagrajenke Nataše Kramberger, roman z naslovom Nebesa v robidah. Na literarni delavnici Iz oči v oči z Davidom Bedračem so zbrani mladi literati spoznavali Bedračevo knjigo o ustvarjanju poezije z naslovom Priročnik brez uteži.

Prireditve so se dogajale v okviru Javnega sklada Republike Slovenije za kulturno dejavnost OI Slovenj Gradec. Urednica revije Mentor, ki je tudi samostojna svetovalka za literaturo pri Javnem skladu za kulturne dejavnosti s sedežem v Ljubljani, je Dragica Breskvar.

FESTIVAL MLADIH COLATIO je potekal med 31. oktobrom in 4. novembrom 2007 v Slovenj Gradcu. V sodelovanju s Policijsko postajo Slovenj Gradec so se odločili, da na dela prost dan dan mrtvih opozorijo na problematiko visoke stopnje umrljivosti mladih na koroških in drugih slovenskih cestah.

Potovala je štafeta Colatio, ki je ponazarjala sodelovanje mladinskih kulturnih centrov in

drugih mladinskih organizacij Koroške, isti dan so se obiskovalci festivala lahko pred Mladinskim kulturnim centrom Slovenj Gradec pridružili čarovniški preobrazbi MKC-ja v Hišo strahov. Odprli so tri tematske fotografske razstave: dela članov Fotokluba Koroška, razstavo reklamne fotografije avtorjev Roberta Barona in Ivana Pisarja ter fotorazstavo dijakov udeležencev delavnice digitalne fotografije. Dogajale so se različne ustvarjalne delavnice za otroke, pa otroške karaoke v snemalnem studiu – snemanje mladih pevcev, lutkovna predstava za osnovnošolsko mladino Srečni kraljevič Oscarja Wilda, pa kviz za dijake Kako dobro poznam Evropsko unijo in filmska projekcija. Eden odmevnejših dogodkov je bil nastop slovenjgraške skupine Jazoo in pevke Jadranke Juras z jazz skupino. Naslednji dan sta v šotoru pred tovarno Prevent nastopili tudi skupini Hush iz Slovenj Gradca in Billy's private parking.

Število smrtnih žrtev na cestah se je v obdobju med januarjem in junijem 2007 povečalo za 14 % v primerjavi z istim obdobjem v lanskem letu, odstotek pa še vedno narašča. Zaradi neprilagojene hitrosti, ki je še vedno najpogostejši krivec za nesreče s smrtnim izidom, je letos v prvi polovici leta umrlo 57 ljudi, kar je za 36 % več kot v enakem lanskem obdobju. Nepravilna stran oz. smer vožnje je bila vzrok 46 žrtvam, to število kar za 53 % presega lansko v obdobju med januarjem in junijem.

»Mladi smo se odločili, da v spomin žrtvam in v opozorilo in opomin javnosti 1. 11. 2007 simbolno prižgemo sveče pred Mladinskim centrom v Slovenj Gradcu in tako poskušamo javnost in predvsem voznike opomniti na problematiko visokega 'krvnega cestnega davka' in pozitivno prispevati na dvig zavesti, da na cesti nismo sami!« je povedala Lucija Čevnik, vodja Festivala mladih Colatio. Nekaj statističnih podatkov z območja Policijske uprave Slovenj Gradec, območja Slovenije ter prikaz nevarnih odsekov na glavnih

koroških cestah: »V Sloveniji je prometna varnost že dalj časa pereč problem, ki izrazito zmanjšuje kakovost življenja. Po podatkih števila mrtvih udeležencev cestnega prometa na milijon prebivalcev se Slovenija uvršča med prometno manj varne države v Evropi. V povprečju nastane v Sloveniji vsako leto zaradi posledic prometnih nesreč za 64 milijard tolarjev škode.

Na PU SG poseben poudarek namenjamo sprotnemu analiziranju in »prognostiranju« dogajanja v cestnem prometu. Na tej podlagi smo se odločili za opis in objavo fotografij najbolj kritičnih odsekov cest na Koroškem. Za izločitev posebej nevarnih odsekov cest smo uporabili metodo analiziranja statističnih podatkov prometnih nesreč za časovno obdobje 2000–2005.

Tako smo izpostavili naslednji »črni točki« oziroma najbolj kritična odseka glavnih koroških cest, ki ju predstavljamo in podrobno opisujemo v nadaljevanju:

Glavna cesta I. reda št. 1, odsek 1245, kilometer 2.770 (Radlje ob Dravi–Maribor), izven naselja Vurmat. Glavna cesta I. reda št. 4, odsek 1259, kilometer 6.250 (Slovenj Gradec–Mislinja), izven naselja Mislinjska Dobrava. Odsek glavne ceste G1-4 (Otiški vrh–Slovenj Gradec, v kraju Šentjanž, kjer so se v letu 2007 pripetile tri prometne nesreče s smrtnim izidom. V njih so štirje udeleženci umrli.«

V Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec je na ogled razstava fotografiskih del ROBERTA KUSTERLETA. Razstavo z naslovom V brezčasnih prostranstvih – avva – xpovoc je Koroška galerija pripravila v sodelovanju s Pillonovo galerijo v Ajdovščini, vendar je razstava v Slovenj Gradcu samostojna. Roberto Kusterle (1948, Gorica, Italija) ustvarja v mediju fotografije ter slika in posega na polje instalacijskih postavitev, kar je razvidno v izrazito dovršeni scenski postavitvi njegovih fotografskih motivov, ki posegajo na polje »fantastičnega realizma«. Njegova dela so nadrealna, surrealistična, čeprav ustvarjena s klasično likovno tehniko. Fotografije niso digitalno obdelane. Nekaj njegovih najnovejših del, od katerih imajo nekatera zvezo s sv. Elizabeto in praznovanjem 800. obletnice njene rojstva, je nastalo v Slovenj Gradcu. Kusterle je tudi avtor lastnih umetniških knjig. Nova knjiga avtorskih fotografij s spremnim besedilom kritičarke France Marri je bila premierno predstavljena na dan otvoritve razstave v Slovenj Gradcu.

V Kotljah so bili KUJARJEVI DNEVI, že deseti po vrsti, poimenovani po štirih bratih iz Kotelj, od katerih sta dva najbolj znana pisatelj Lovro Kuhar–Prežihov Voranc in župnik z dvema doktoratoma dr. Alojz Kuhar. Zvrstilo se je šest prireditev: srečanje na Prežihovini, predavanje prof. dr. Metoda Benedika z naslovom 640 let župnije v luči tedanjega časa, predavanje internistke Cirile Slemenik Pušnik o obolenem srcu in okrogla miza Perspektiva in razvoj Kotelj.

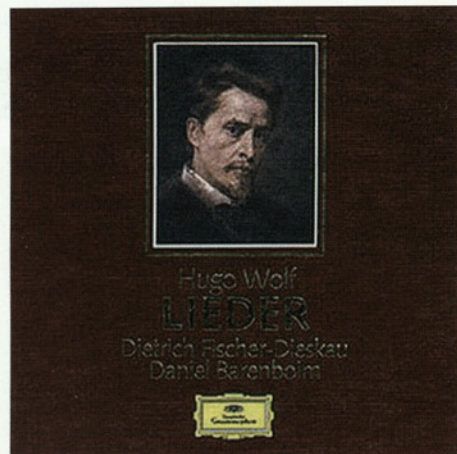
Kotlje letos praznujejo 640. obletnico domače župnije, zato so bili letošnji Kuharjevi dnevi še posebej slovesni. Praznovanje so zaključili z nogometno tekmo. Igrali so slovenski duhovniki, poimenovani PAX, domačini Holoni in koroški direktorji.

Na okrogli mizi, kjer so sodelovali župan Občine Ravne na Koroškem mag. Tomaž Rožen, vodja oddelka za okolje, prostor in ekologijo Anita Potočnik Slivnik, vodja enote Koroškega pokrajinskega muzeja na Ravnah mag. Karla Oder in predstavnika podjetja Ivarčko d. o. o. Grah in Kotnik so se s prisotnimi pogovarjali o razvojnih perspektivah Kotelj.

S LOVENSKA VLADA JE OBISKALA KOROŠKO, z njimi tudi minister za kulturo dr. Vasko Simoniti. V Slovenj Gradcu je obiskal Koroški pokrajinski muzej. Tam si je pogledal razstavo o svetnici Elizabeti Krona, kruh in vrtnece, ob 800-letnici rojstva sv. Elizabete Turingijske. Pogovor je tako kot lani tekkel o skladatelju svetovnega slovesa Hugu Wolfu in seveda o tem, kako bo obnovljena njegova rojstna hiša na Glavnem trgu, kjer je danes nižja glasbena šola. Slovenjgradčani načrtujejo prenoviti to rojstno hišo in zgraditi multimedijški center Huga Wolfa (spominski muzej, dokumentacijski center in koncertno dvorano). Za hišo je že izdelan elaborat, Mestna občina Slovenj Gradec se je namreč v zvezi s tem prijavila na mednarodni razpis. Ministrstvo bo skozi strukturne sklade zagotovilo pomoč takrat, ko bo vse skupaj prišlo tako daleč.

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije je Koroškemu pokrajinskemu muzeju Slovenj

Gradec naročilo študijo o mreženju kulturnih območij na Koroškem. Ta študija bo pomenila tudi vzorec za podobne študije v drugih regijah v Sloveniji.

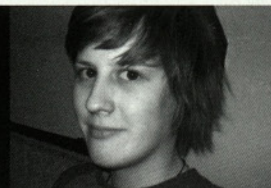
Zaključim naj z zanimivostjo: V slovenskih kinotekah in tudi v slovenjgraškem kinu so nedavno premierno vrteli (in še ga vrtijo te dni) celovečerni slovenski film, romantično komedijo PETELINJI ZAJTRK, v kateri igra tudi Slovenjgradčanka Pia Zemljič. To je prvenec režiserja in scenarista Marka Naberšnika, ki ima že drugo zlato rolo, saj si ga je v prvih dvajsetih dneh ogledalo več kot 50.000 obiskovalcev. Petelinji zajtrk je na letošnjem 10. festivalu slovenskega filma v Portorožu prejel nagrado za najboljši film po izboru publike, glavno nagrado za režijo in scenarij je prejel Marko Naberšnik, Vlado Novak pa za najboljšo moško glavno vlogo. Pia Zemljič je za svojo vlogo v filmu prejela nagrado revije Stop za najboljšo igralko leta.

Film je nastal po predlogi romana pisatelja Ferija Lainščka, je pripoved o malih ljudeh, ljubzenska zgodba. Dogaja se v Gornji Radgoni, kamor mladi avtomehanik Djuro pride za vajuca k mojštru Gaješu. V delavnico pot kmalu zanese lokalnega kriminalca Lepca in njegovo zapeljivo ženo Bronjo (Pia Zemljič), ki hitro vname Djurovo srce. V filmu igra tudi hrvaška pevka Severina samo sebe.

Filmspoting

piše: Eva Pečnik

Režiser, igralec in komik, čigar filmi so kot naročeni za mrzle zimske dni, ker, preverjeno, ob njegovih filmih ni še nikoli nikogar zeblo, saj ogreje še tako trda in mrzla srca ...

Roberto Benigni

Rodil se je 27. oktobra leta 1952 v toskanskem mestu Arezzo kot najmlajši v družini kmeta, tesarja in zidarja Luigija Benignija. Družina je bila tako revna, da je moral najmlajši Benigni deliti posteljo z mamo in svojimi štirimi sestrami. Roberto je živel v namišljenem svetu, v katerem je iz svoje domišljije gradil vedno nove zgodbe in pravljice. Brez igrar in knjig je okoli sebe ustvaril posebno auro in samega sebe prepričal, da ne potrebuje nič več kot to, kar imajo ponuditi nebesa. Njegovo preprosto otroško zaupanje do sveta, ki ga je gojil, je pripeljalo do razumevanja sveta okoli sebe z nedolžnim in naivnim zaupanjem. In prav ta njegova zmožnost mu je kasneje odprla vrata v čudovit svet domišljijskega gledališča.

Benigni je bil čuden otrok, z vsemi karakteristikami »grdega račka«. Njegova mama je bajne, vznemirjena zaradi njegove pojave, celo trdno verjela, da je začaran in ga zaradi tega pogosto oblagala s podlimi izmišljotinami v upanju, da bo to spremenilo njegovo podobo. Mali užaljeni Roberto se je pri dvanajstih letih pogovarjal z duhovnikom, ki je prišel na obisk. Duhovnik, ki je verjel, da je otrok žrtev zločina, ga je vprašal, če ima kdaj videnja nebes. Roberto, čigar domišljija je bila že

tako polna lastnih izmišljenih zgodbic, se je odločil, da bo duhovniku ugodil in mu rekel, da je imel videnja od zgoraj. Ker je bil tako duhovnik prepričan, da je malemu Robertu namenjeno sveto življenje, mu je predlagal, naj odide študirat v semenišče v Firence. Toda usoda je imela z Benignijem drugačne načrte. Leta 1964, samo kakšno leto po tem, ko je začel svoje šolanje, je velika poplava opustošila semenišče. Roberto se je pretresen vrnil domov.

Po pogovoru s še enim duhovnikom se je Roberto odločil, da se vpiše na računovodsko šolo v Pratu, vendar je bil prav njegov oče Luigi tisti, ki ga je usmeril drugam, k njegovemu kasnejšemu poklicu. Toskanska tradicija je narekovala Luigiju, da svojega sina nauči improviziranja pesmi *Arista* in *Spenserja*. Mladi Roberto se je naučil umetnosti rimanja verzov in improviziranja le-teh z vulgarnimi besedami, glede na karakter, ki ga je narekovalo občinstvo, in postal velik hit. Po številnih igrah z gledališko skupino *Poeti improvvisatori*, se je leta 1972 preselil v Rim, kjer ga je, tokrat zares, »začaralo« avangardno gledališče pod vplivom *Shakespeareovega* dela *Tota* - klovna iz Neaplja. Tako je izpopolnil svojo »erotično« umetnost humorja, kjer se je naučil, da je »veliko lažje doseči globino revščine skozi komedijo kot pa skozi dramo.« Veliko je preučeval *Charlieja Chaplina* in se naučil, kako s svojim telesom doseči različne nianse humorja.

Skupaj z režiserjem *Guiseppem Bertoluccijem* sta se odločila za predstavo improviziranih dialogov o Vergaiu, Robertovem domačem kraju. Občinstvo ga je oboževa-

lo in kmalu je postal največji italijanski komik. Leta 1977 se je pojavil v šokantni TV seriji *Televacca*, vendar je bila ta kmalu, zaradi cenzure, umaknjena iz sporeda. Kmalu so mu ponudili, naj napiše scenarij za film *Ma che cos'è questo amore* (Hiša, v kateri sem te ljubil), film, ki sta ga njegova starša, prvič v njunem življenju, gledala v kinu.

Njegov režiserski debut predstavlja v letu 1983 posnet film *Tu mi turbi* (Vznemirjaš me), na snemanju katerega je spoznal mlado igralko *Nicoletto Braschi*, s katero sta se zaljubila in leta 1991 tudi poročila. Odkar sta se spoznala, je igrala v prav vseh njegovih filmih.

Svojo prvo resno vlogo je Benigni zaigral v zadnjem filmu največjega Italijanskega režiserja *Federicca Fellinija* t. j. *La voce della luna* (Glas lune) iz leta 1989. Pri sodelovanju z njim se je Roberto naučil ceniti lepoto enostavnosti, moč tišine in potrebo po tveganju za to, da doseže nepredvidljivost.

Seveda so Roberta Benignija kmalu opazili tudi v Ameriki. Iz poznanstva s kultnim ameriškim režiserjem *Jimom Jarmuscom* izvirajo trije filmi, v katerih je Roberto zaigral: *Down By Law* (1986), *Night On Earth* (Noč na zemlji, 1991) in *Cofee And Cigarettes* (Kava in cigarete, 2003), v katerem so ob njem zaigrala tako znana imena ameriške kinematografije: *Kate Blanchett*, *Steven Wright*, *Bill Murray*, *Steve Buscemi* kot tudi slavna imena iz glasbenega sveta: *Tom Waits* in *Iggy Pop*. Film *Kava in cigarete* je nastal po 6-minutni vinjeti, posneti že leta 1986, v kateri sta Roberto Benigni in *Steve Wright* kramljala ob kavi in cigaretah, ne da bi se razumela.

Plod sodelovanja s scenaristom *Vincencom Cerami-jem* je pet Benignijevih najbolj opaznih del. Začelo se je s filmom *Il piccolo diavolo* (Mali hudič) iz leta 1988, v katerem je ob Benigniju zaigral tudi *Walter Mathau*, nadaljevalo s filmoma *Johnny Stecchino* (1991) in *Il Mostro* (Pošast) iz leta 1994, vrhunec pa doseglo s filmoma *La vita è Bella* (Življenje je lepo) iz leta 1997 in najnovejšim *La tigre e la neve* (Tiger in sneg), posnetim leta 2005.

Zamislil za film *Življenje je lepo* je Roberto Benigni delno črpal iz opisov in zgodb o koncentracijskem taborišču, ki mu jih je pripovedoval njegov oče Luigi, ki je bil med vojno dve leti zaprt v taborišču Bergen-Belsen. Film govori o Guidu, ki je za vsako ceno odločen svojega sina obvarovati pred grozotami, ki so jim priča v koncentracijskem taborišču. Zato kljub nečloveškim in težavnim okoliščinam skriva strah in izčrpanost ter ohrani svoj neverjeten smisel za humor, radost in razigranost.

Za omenjeni film je, poleg ostalih nagrad, prejel tudi dva oskarja, in sicer za najboljši tujejezični film in najboljšega igralca ter se s tem zapisal v zgodovino kot prvi igralec, ki je dobil nagrado za neangleško govorečo vlogo. Roberto Benigni in *Lawrence Olivier* sta edina igralca v zgodovini, ki sta kdaj prejela oskarja za vlogo, ki sta jo sama režirala. Benigni je eden izmed redkih igralcev na svetu, ki so kdaj prejeli to nagrado za vlogo v komediji.

Svetloba

Meditacija

Z opazovanjem narave smo si ljudje postavili mejnike. V svoji doslednosti nam jih narekuje veselje in nam daje vedenje o času in prostoru. Pomembnejši mejnik je točka, na kateri se srečujeta staro in novo. Kazalca na uri se prekrijeta in nastopi sedanji trenutek. Preteklost je mimo, prihodnosti še ni, mi pa smo v sedanosti, slavimo v trenutku. Slavimo svoj obstoj, svojo bit v večnosti. Trenutek za tem že iščemo nov prostor in svojo nadaljevanje v času. Tako se nadaljujemo iz starega leta v novo leto, in iz novega, ki postane staro, zopet v novo. Vrtimo se v krogu, kot se vrtijo planeti in galaksije, kot elektroni z velikimi hitrostmi okrog svojih jeder. Vse proslavlja in praznuje, vse se giblje po nareku božanskega, ki ustvarja, vzdržuje in uničuje. Temu bi lahko dejali neskončna igra v brezmejnosti, ki pa ima svoj cilj v časovnem in prostorskem. Ko je cilj izpolnjen in naloga opravljena, se igra starega konča in novega nadaljuje. Tako je z vsem, kar človek pozna, kar lahko otiipa in kar ga obkroža. Človek je subjekt, ki gleda nazaj in se obrača v prihodnost, ob mejniku, ko staro prehaja v novo, pa malce obstane. Trenutek postanka je priložnost, da se zave kolesa, ki se danes vrti že tako hitro, da mu še redki lahko sledijo. To vrtenje se vendar ne more nadaljevati v neskončnost. Slej ko prej se bo zaradi hitrosti morda celo zrušilo samo vase. Spomnim se, ko je čas potekal zelo počasi. Včasih smo temu rekli

tudi dolg čas. Trenutki, ko čas nikamor ne gre, ko stoji in ne vemo, kdaj se bo končal, dolg čas namreč, so se prav pogosto dogajali. Računalnik s tipkovnico, telefon in sodobne pridobitve so nam olajšale delo in na prestol postavile um, povečale hitrost vrtenja časa in nas naredile popolnoma odvisne. Današnji človek sam ne zmore nič, je povsem vklenjen in voden, čedalje bolj notranje osamljen in seveda duhovno prazen. Zdaj ob prelomu iz starega v novo leto se lahko zavemo, kako nam poteka čas. Odkril vam bom skrivnost, kako ustavite čas zase in to poveste še tistim, ki jih imate radi. Čas ni nekaj, kar bi bilo samo kronološko, kar se šteje in kar je za vse enako. Čas je mnogo več, je odvisen od posameznika, ki se v času nahaja. Najbližja in seveda najtežja naloga je znebiti se vse preteklosti, ki se vsako sekundo izgubi na pokopališču časa, in druga naloga je znebiti se občutka celotne prihodnosti, ki je še ni. Vsako sekundo je lahko vertikalna ali zdaj, ko je človek ves potopljen v edinem trenutku, ki obstaja. Če ni preteklosti, ki je že minila, in še ni prihodnosti, je tukaj samo zdaj. Brez obeh akterjev na premici, na kateri živimo ljudje, obstaja potem samo tisti vmesni zdaj. Čudno, celo prečudno, toda resnično. Tukaj lahko delamo primerjave z Einsteinovima zakonoma, ki se nanašata na vesoljni čas. Ne samo da lahko potujemo s svetlobno hitrostjo in premikamo čas po svoji volji. Lahko gremo nazaj, kamor želimo, in naprej, kamor nas je volja.

Seveda to ni možno v materiji. To je možno šele, ko jo preidemo, ko smo izven časa in prostora, ko smo svoboda. Pravzaprav je »jaz« ali »mi« ne moreta preiti, ker se moramo najprej znebiti samega sebe. Vsekakor najtežja naloga, vendar je to edina pomembna naloga, ki jo moramo opraviti v času življenja. Ozka so vrata in ozka je pot, so besede razsvetljenega. Kako biti nič in se znebiti samega sebe ter dovoliti, da deluje božansko v brezčasju, je zdaj vprašanje. Ne bomo razpredali o tem, ker »ni časa«. Obstaja samo lažji način, kako se čedalje bolj približevati tej svobodi. Prva ugotovitev iz darilne škatlice je ta, da je vse povsem v skladu s celoto in v celoti popolno. Ničesar nam ni potrebno spreminjati, razen samega sebe, če se s čim ne strinjamo. Drugič, vse je potrebno sprejeti, tako kot je. V svetu ni nikoli zla, vse, kar je, je nevednost in nevednost je človeška bolezen. Trpljenje in preizkušnje so samo zato, da rastemo, želje in navezanosti pa nas zavajajo. Kako bi lahko sploh imeli kakšno željo, če živimo v trenutku, zdaj, kjer ni preteklosti in ne prihodnosti, kjer ni spomina na preteklost in ne uma, ki ustvarja prihodnost. Ločenost med »teboj« in »menoj« je samo v umu, drugače je vse eno. V vsakem bitju lahko vidiš samega sebe in celoto, nikjer ni nobene povezave, ker ni nič ločeno. Vsaka ločitev je samo na površini, v minljivem, v izginjajočem in vse, kar nima obstanka, je lažno. Zakaj bi zatorej še pristajali in se boril za lažno?

Zen Aj

Ko dobite več, kot ste pričakovali!

Kabelska televizija,
internet in telefonija
že od 22 EUR na mesec.

Želite najboljše na trgu za najboljšo ceno? UPC Telemach vam to omogoča. Ponujamo vam kabelsko televizijo, internet in telefonijo v paketu že od 22 EUR na mesec. Tako dobite najboljšo kakovost za najboljšo ceno. Za vse storitve pa boste prejeli le eno samo položnico.

Poiščite svoj paket na
www.upctelemach.si
ali pokličite na 080 22 88.

Ponudba velja v omrežjih: KRS Velenje,
UPC Telemach, KRS Rotovž/Triera,
KRS Tabor/Triera, Ljubljanski kabel,
Polzela, CATV Murska Sobota in Gornja Radgona.

080 22 88
www.upctelemach.si

UPC
TELEMACH

Cene veljajo pri podpisu pogodbe za 12 mesecev / Storitve je možna, kjer obstajajo tehnične možnosti priklopa. UPC Telemach širokopasovne komunikacije d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 21, 1000 Ljubljana

Zadovoljne stranke so porok naše kvalitete. Hvala za zaupanje!
Naj vam bo vse leto obdano s prijaznimi ljudmi,
s prijaznimi besedami, z zdravjem, srečo in uspehom.

Srečno 2008
vam želi KRS Velenje.

Romunska avantura 2007

Popotniški dnevnik Erike Hriberšek

Moja draga prijateljka iz študentskih let, Anka in Štef, sta ob vsakem našem srečanju z navdušenjem pripovedovala o zanimivih potovanjih, ki sta jih v zadnjih letih doživljala s člani Planinskega društva Pošte in Telekomu Celje. Napotila sta me tudi na spletno stran in mi pokazala zanimivosti s čudovitimi fotografskimi posnetki. Vmes sta govorila o Renatu, ki je kot turistični vodič sposoben uresničiti njihove želje po odkrivanju znanega in tudi manj znanega na teh potepanjih. Ob zadnjem srečanju pred kakšnimi tremi meseci sta omenila možnost, da se z možem pridruživa tej vsekakor drugačni izletniški skupini pri odkrivanju Romunije. Priložnost me je v trenutku navdušila. Namesto moža, ki težje prenaša vožnjo z avtobusom, se mi je, sicer po prvotnem oklevanju, kot sopotnica pridružila prijateljica Eva.

3. del

Petek, 29. junij 2007

Nekatere ob petih zbudi razbijanje pod oknom hotela, kjer postavljajo prireditveni oder. Jaz ropotanje abstrahiram in spim, dokler me ne zbudi budilka na mobitelu.

Po zajtrku je še dovolj časa za sprehod po starem delu mesta, ki naju pripelje do živilske tržnice. Ponudba na njej je pestra, zanimiva in je gotovo pokazatelj, da so v Romunijo po Ceausescu le prišli drugačni časi. Kupiva domače marelice in makove štručke za na pot. Fotografiram utrip tržnice, Ciganke v pisanih nošah in prodajalce šentjanževk. Večina sopotnikov je tudi tukaj. V glavnem se sprehajajo med stojnicami, mariborski Ivan pa najde in kupi ročno koso iz dobrega jekla.

Naše potovanje se prevesi v manj naporene dneve. Ob devetih krenemo na pot proti največjemu mestu za obzidjem Sighișoari, ki je med drugim tudi rojstni kraj Vlada Tepeša. Spet smo v Transilvaniji in kljub zgodnji uri smo zadovoljni z Re-

natovim predlogom, da misli izpolniti obljubo o obisku ene od vinskih kleti in degustaciji vin. Dosedanje izkušnje z vini, ki smo si jih privoščili ob večerjah v hotelih, so namreč dobre. Med vožnjo z zanimanjem opazujem lepo zeleno pokrajino, vendar o vinogradih ni duha ne sluha. Prispemo pred stavbo, ki je očitno velik obrat za predelovanje grozdja in kletarjenje. Šele v okolici obrata opazim povsem opuščene terase, kjer je očitno precej nazaj morala rasti vinska trta. Stanetu, s katerim sva ugotovila, da je prav tako Šalečan iz mozeve sosednje vasi Gaberke, povem, da me klet spominja na Šmartno ob Paki, kjer tudi predelujejo grozdje, ne da bi bila okolica vinorodna.

Renato se z uslužbencem težko sporazume, saj razen romunščine pozna le nekaj nemških besed. Dogovarja se za ogled obrata, mi se med čakanjem posvetimo prijaznemu kužku, ki od nas z veseljem sprejema koščke hrane, predvsem kekse. Nekateri si ogledajo veliko stiskalnico. Ob ogledu kleti

izvemo, da grozdje dobivajo v predelavo iz širše okolice in da so grosisti nestekleničenega vina za gostinske obrate. Ob vstopu vidim velikanske cisterne, ki niti približno niso podobne tistim, ki jih je mogoče videti v slovenskih vinskih kletih. Preseneti pa pogled na lesene vinske sode, ki urejeno in čisto kraljujejo v dolgih vzporednih vrstah kletnih tunelov 8 m pod zemljo. Prav tako preseneti podatek o kapaciteti vina, ki je kar 1.500.000 l.

V majhnem parku nam na lesenih mizah in z ovčjimi kožami pogrnenih čokih pripravijo sicer simpatično degustacijo dveh laških rizlingov, ki je njihova paradna sorta, in enega merlota, vendar kisli obrazi večine dokazujejo, da vino ni po našem okusu. Pravijo, da naj bi bilo prvo vino staro tri leta. Začutim barik okus, ki mi ne ustreza. Vinogradniki in drugi dobri poznavalci vin, ki so v skupini, Barbara je celo sommelier, samo potrdijo moje ugotovitve. Tudi naslednji vzorec ni kaj pri- da, čeprav je malenkost boljši, le merlot se približa

našim zahtevam po solidnih vinih.

Zapustimo vinsko klet, ki bo v takšni obliki verjetno kmalu propadla, saj sta v njej zaposlena le še dva delavca. V nadaljevanju poti se ustavimo v vasi Biertan, ki je pod zaščito Unesca. Še do leta 1989 je v njej živel nekaj Sasov, pred vojno pa naj bi jih bilo še kakšnih 2.000. V arhitekturi je čutiti nemški vpliv in v vasi dominira evangeličanska cerkev v gotskem stilu. Skupaj z nekaterimi naredim krog okoli nje, se sprehodim po vasi in se pridružim radovednicam v trgovini s spominki. Za spremembo od bižuterijskih in drugih stojnic, ki v večini krajev z zgodovinskimi znamenitostmi v glavnem ponujajo kičaste izdelke, tukaj naletimo na solidno ponudbo estetskih izdelkov, tudi etnološko vrednih.

Na poti proti Sighișoari na poljih zagledamo tudi hmelj, kar sopotnike iz Savinjske doline prijetno preseneti. Od Renata izvem, da je obidje Sighișoare prav tako pod Unescovo zaščito, vendar si bomo v tem zanimivem srednjeveškem mestu ogledali le muzeje in grad z mučilnico, kjer je svoje nečednosti počel grof Drakula. Kupimo vstopnico, ki velja za ogled treh muzejev. Najprej se podamo v grajski stolp z raznimi muzejskimi zbirkami, vključno z arheološko. Proti vrhu se prebijamo po zloveče škripajočih lesenih tleh v posameznih etažah in še bolj škripajočih stopnicah. Vendar smo za nelagodnost poplačani na vrhu, kjer poleg mehanizmov časovne in vremenske ure doživimo neverjeten pogled na mesto pod seboj. Na vseh štirih straneh opazimo tudi ploščice, ki sporočajo število km zračnih poti v vse večje kraje sveta.

Čez ulico je orožarna iz eksponati iz različnih zgodovinskih obdobij. Med zanimivostmi pa tudi prikaz družinskega debla Vlada Tepeša. Za konec vstopimo še v grajsko mučilnico, kjer lahko vidimo, kako se je Drakula izživljal na svojih žrtvah.

Razkropimo se po mestu. Nekateri sedijo h kosilu po različnih prijetnih lokalih, z Evo pa se sprehodiva po mestu. Najdeva kopijo rimske volkulje z Romulom in Remom in ko se v sandalih z debelim podplatom, ki jih že dolgo nisem obula, klatim okrog spomenika, da bi ga fotografirala, se zložim po tleh v vsej svoji dolžini in širini. Le roko s fotoaparatom držim visoko v zrak, da ga ne poškodujem. Situacija je smešna in hvala bogu tudi brez bolečinskih posledic. Eva ugotovi, da bi sandali morali biti za eno številko večji, saj bi potem noga boljše ležala v njih. Najdeva lokal s hitro pripravljeno hrano, kupiva mini pice in jih z užitek pojema. Meni se pije pivo, Evi pa oranžada, kar udejanjiva v prijetnem lokalu nad parkom. Pridruži se nama Boža, ki s sabo prinaša za celo naročje propagandnega materiala iz bližnjega turističnega urada. Tudi jaz si ga zaželim in moja prijazna študentska kolegica se vrne v urad in tudi meni prinese vse, kar najde. Vesela sem tega. Prideta še Anka in Štef. Pred odhodom natakarka povprašamo za stranišče. Prijazno nas odpelje čez sicer ne najbolj ugledno dvorišče in odklene presemetljivo čiste sanitarije. Še en lep primer romunske ustrežljivosti.

Spet smo v avtobusu in na poti v mesto Târgu Mures. Gre za univerzitetno mesto z 200.000 prebivalci, zaznamovano s saško kulturo. Mesto, ki ima danes zelo znano medicinsko fakulteto ter razne umetnostne akademije, je v 19. stoletju nudilo močan odpor proti Turkom. Ustavimo se

v središču mesta, si ogledamo katedralo, palačo kulture, spomenik revolucionarja Avrama Iancuja in se sprehodimo med čudovito urejenimi cvetličnimi gredicami. Še eno krasno, čisto in urejeno evropsko mesto.

Ob 17. uri nadaljujemo pot proti kraju sedmega prenočevanja, to je hotel oziroma motel Paradiso ob avtocesti kakšnih 20 km pred mestom Cluj-Napoca. Tudi takšna oblika prenočevanja je zanimiva, saj se zaradi lokacije izven urbanega naselja po večerji ponuja le ena možnost – medsebojno druženje. Najbolj utrujeni gredo spat, nekateri kartajo, z Evo pa preživiva lep večer v pogovoru z Renatom, Biljano in šoferjem Maksom. Prijetno kramljamo o vsem mogočem, tudi o naših družinah. Končno izvem, zakaj Ljubljčan Maks govori romunščino. Kot otrok je namreč živel v Srbiji ob romunski meji in je tri leta hodil v romunsko osnovno šolo. Njegovo poznavanje jezika je na tem potovanju olajšalo marsikatero zadrego. Pridruži se nam še Štef. Vodja hotela pošlje Renatu zajetno ročko pijače. Ne moremo ugotoviti, če je vino, jabolčnik ali kaj drugega. Je pa dobro in hitro ogreje telo in zaiskri misli. Z Evo se odpraviva spat in ravno ko začnem na glas razmišljati, da moram zaradi rahle nestabilnosti, ki jo je povzročila neznan pijača, paziti, kako stopam po stopnicah s svojimi debelimi podplati, se moja prijateljica, ki alkohola nikoli niti ne povoha, razpotegne v vodoravni položaj na koncu zadnje stopnice. Situacija je še bolj smešna kot tista dopoldne v Sighișoari pri rimski volkulji. Renato bi najino vzajemno padanje v svoji simpatični štajerščini gotovo pokomentiral: Tě pa že more tak bit!

Lomi naju od smeha, ko se zavlečeva v sobo. Ta je solidna, prav tako kopalnica. Le zunanji hrup z avtoceste marsikoga moti pri spanju.

Sobota, 30. junij 2007

Po zajtrku si ogledava okolico motela, ki je domiselno urejena z manjšimi objekti iz lesa s slamnatimi kritinami, zanimivimi lesenimi mizami in klopmi, gugalnicami in brvmi. Lastnik motela je Madžar, kar je bilo moč razbrati že iz kulinarčne ponudbe, saj smo bili deležni nekakšnega golaža namesto v vsakem hotelu ponavljajočega se mesa z žarne plošče z obvezno zeljno solato. Stane pride z jutranjega sprehoda in prinese sveže poljsko cvetje za vazo v avtobusu.

Renato izkoristi čas vožnje do Cluja-Napoca in nas seznani z osnovnimi podatki o mestu. Od leta 1000 do 400 pred našim štetjem so na območju današnjega mesta živeli Tračani. Za njimi pridejo Dačani, po katerih je poimenovan tudi romunski avto dacia. Te pozneje romanizirajo Romani, za njimi pa se naselijo Huni. Mesto je prvič omenjeno v 11. stoletju. V njem je bil leta 1443 rojen Matija Korvin – kralj Matjaž, kralj Ogrske, Transilvanije in Hrvaške Podravine. V 16. stoletju je bil največji borec proti Turkom, ki so svojo nadvlado uveljavljali kar 200 let. Danes je Cluj-Napoca, ki ima zanimivo geografsko lego v kotlini, univerzitetno mesto s 300.000 prebivalci in razvito industrijo.

Preden z avtobusom zapeljemo vanj, nad klanecem, ki je očitno črna prometna točka, zagledamo zanimiv napis: Na tem mestu je od leta 2001 v prometnih nesrečah umrlo 13 ljudi! Morda bi tako opozorilo bilo dobro namestiti tudi pred kakšno črno prometno točko v Sloveniji.

Ogled mesta začnemo na Belvederu, kjer so

Săsașka vas Biertan.

Vhod za obzidje srednjeveškega mesta Sighișoara - prebivališča grofa Drakule.

Grajski stolp v Sighișoari.

ostanki mestne utrdbe Dačancev, in nadaljujemo pri spomeniku Matije Korvina. Zaradi njegove impozantnosti, ki ga dopolnjuje še ozadje mogočne katoliške katedrale, naredimo nekaj skupinskih fotografij in si katedralo ogledamo tudi od znotraj. Sprehodimo se po ulici Matije Korvina do palače Banffy, ki je njegova rojstna hiša. Žal si jo lahko ogledamo le od zunaj, saj je za obiskovalce odprta le ob delavnikih med 12. in 13. uro.

Obisk Cluj-Napoca sklenemo z daljšim ogledom botaničnega vrta, ki ga je okrog leta 1930 ustanovil prof. Alexandru Borza (1887–1971) in je med najboljšimi v Evropi. Pred vhodom najprej naletimo na mladoporočence s svati in zaprosimo za fotografiranje. Zanimivo, ženin pozna Slovenijo in v angleščini spregovori o Mariboru. Kupimo vstopnice in se v manjših skupinah razkropimo po različnih koncih vrta, kjer najdemo rastlinstvo z vseh petih kontinentov sveta, od cvetja in grmov-

Družinsko deblo Vlada Tepeša - grofa Drakule in ...

... njegov potret.

Kulturna palača v mestu Targu Mureş.

nic do dreves. Posebna paša za oči so eksotične rože, med katerimi izstopajo amazonski lokvanji, lepo urejena japonska savna in dobro označene rastlinske vrste po kraju njihovega izvora. S Stanetom poleg vseh stičnih točk ugotoviva še, da sva oba rojena leta 1950. To ovekovečiva s fotografijo pred japonsko savno.

Okrog 12. ure smo spet na poti, tokrat proti mestu Oradea in zadnjemu kraju našega prenočevanja, turističnemu in zdraviliškemu naselju Băile Felix. Pred priključkom na avtocesto nas spet pozdravi napis DRUM BUN – srečno vožnjo!

V Oradei se sprehodimo po starem mestnem

jedru, kjer lahko spet uživamo v mestnem utripu in čudoviti vzajemnosti novega v starem. Ker sem zaradi svojega minulega dela skoraj čustveno vezana na varovanje kulturne dediščine, vsrkavam vase sleherno arhitekturno lepoto, ki je prisotna na vsakem koraku. Bo Romunija zmogla ohraniti vse te dragocenosti za poznejše rodove? Od srednjeveških mest, etnoloških in sakralnih spomenikov, katerih kulturna in zgodovinska vrednost je tolikšna, da jih je pod svoje okrilje in varovanje vzel Unesco? Bo preživela arhitekturna dediščina v mestih, kot so Braşov, Târgu Mureş in Oradea? Zob časa jo marsikje načenja. Ali pa jo načenjajo vandalska dejanja, ki so nam jih opisali trije starejši Judje v sinagogi v Oradei? Pri ogledu je spet zelo dobrodošlo Evino znanje madžarščine in tudi njeno judovsko poreklo. Sinagogo, ki ni aktiven verski objekt, nam predstavi eden od gospodov, ki moški del obiskovalcev opremi s pokrivali za glave. Pripoveduje nam žalostno zgodbo, kako so se leta 1995 vanjo nasilno vselili Cigani in uničevali njeno notranjost, ne da bi jim to vandalsko početje kdor koli skušal tudi uradno preprečiti. Šele leta 2001 so jih uspeli izgnati. Za sabo so pustili razdejane: zažgano opremo, poškodovane poslikave, polomljene vitraže. Na stenah vidimo množico spominskih plošč, ki so jih dali narediti svojci žrtev holokavsta. Za obnovo ali vsaj vzdrževanje sinagoge se oblasti ne zmenijo, saj naj bi državnega denarja za take reči bilo pač premalo. Te naloge v okviru minimalnih možnosti opravlja omenjeni gospod z dvema prijateljskima, ki tudi fizično in s pomočjo psov varujejo objekt pred vsiljivci. To počenja zaradi nekakšne zaobljube vzporedno s skrbjo za neko siroto, napol Romunko, napol Ciganko, verjetno pa tudi v potrditev, da je sožitje in spoštovanje različnih kultur mogoče. Na mizi mu pustimo kar nekaj prostovoljnih prispevkov in ganjen se Evi in celi skupini zahvali, ker smo mu polepšali dan.

Med potjo v kraj zadnjega prenočevanja se ustavimo v velikem trgovskem centru Lotus z namenom, da ob bleščeči ponudbi vseh mogočih svetovnih blagovnih znamk zapravimo zadnje leje.

Prispemo v Băile Felix, novo turistično naselje, kjer nas Renato preseneti z nastanitvijo v hotelu Internacional, ki je kategoriziran sicer s tremi zvezdicami, nudi pa vse udobje sodobnih evropskih hotelov. Z Evo dobiva sobo v desetem nadstropju in si balkon deliva z Anko in Štefom. Večina sopotnikov izkoristi kopanje v pokritem hotelskem bazenu, midve pa se odpraviva raziskovat okolico.

Pred hotelom so parkirani avtomobili višjih kakovostnih razredov v glavnem z romunskimi registracijami, le nekaj jih je iz tujine. Torej smo v kraju, kjer si dopuste privoščiti bogatejši sloj prebivalstva. Sprehodiva se do sosednjih hotelov, ki so prav tako lepo urejeni, vendar le do svojih ograj, za njimi pa leži na kupe smeti. Srečava dve poroki, obe z etno glasbo in očitno tudi z običaji, saj v obeh primerih pred ženinom in nevesto poskakujejo nekakšni praporščaki v narodnih nošah. Priredva na tekstilno tržnico in pregledava ponudbo. Na stojnicah je blago, ki smo ga pri nas videvali pred kakšnimi desetimi ali več leti. Kupiva neka šaljiva darila za skupne prijateljice ter razne lese-ne izdelke za domov.

Vrneva se v hotel in urediva za večerjo. Z nami večerja še skupina turistov iz Izraela, v sosednjem

Spomenik Matiju Korvinu - kralju Matjažu pred katoliško katedralo v Cluj - Napoci.

Palača Banffy - rojstna hiša kralja Matjaža v Cluj - Napoci.

S Stanetom iz Gaberk pred japonsko savno. Botaničnih vrt v mestu Cluj - Napoca je med najboljšimi v Evropi.

Amazonski lokvanji v eksotičnem delu botaničnega vrta.

prostoru pa je poročno slavlje. Z zanimanjem opazujemo večerne toalete prihajajočih svatov. Zanimivo, ženske so v glavnem v dolgih svečanih oblekah, moški pa dosledno nosijo kravate. Pri mizi naročimo muškato tonel, tako da z Evino pomočjo zapravim zadnje leje. Ob polnoči naju obe vrže iz spanja streljanje v neposredni bližini hotela, ki pa k sreči ni streljanje, ampak veličasten ognjemet. Ta kar nekaj časa traja. Sopotnik Jože, ki spi v neposredni bližini, fotografira to nočno presenečenje.

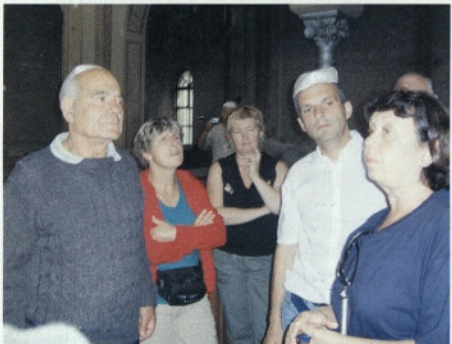
Lepa arhitektura mesta Oradea.

Sinagoga v Oradei ni več aktiven sakralni objekt.

Notranjost sinagoge premore nešteto spominskih plošč žrtvam holokavsta.

V sinagogi so si moški morali pokriti glave. Moja židovska prijateljica Eva (desno) in varuh sinagoge (levo) pri razlagi in prevajanju.

Sledi še eno bolj oddaljeno pokanje, nakar se tik za hotelsko ograjo razbohota še tretji, ki je še lepši in veličastnejši. Ugotovimo, da so ognjemeti zaradi porok.

Nedelja, 1. julij 2007

Renato nam uredi zajtrk ob 6.30. Še zadnjič na tem potovanju privlečemo prtljago v recepcijo hotela. Kmalu po sedmi uri smo spet v avtobusu. Kovčke dava v prtljžnik zadnji, prav tako Jožica,

saj bomo v vsakem primeru izstopile prve. Bodisi da bo to na mejnem prehodu Letenye, v Čakovcu ali v Ormožu, kamor nas pridejo iskat naši domači, ali pa kar v Murski Soboti, kar je prav tako ena od možnosti.

Tokrat potujemo brez vsebine, saj se vračamo domov. Pot nas pelje v smeri mesta Arad. Še en postanek na romunski strani. Nekateri še vedno imajo leje, ki jih porabijo za dopoldansko kavico ali še za kakšen nakup v trgovinah, ki so kljub nedelji odprte. Za najino malico je med nakupi v Lotusu poskrbela Eva. Očitno imajo nekateri še vedno domače zaloge, saj nas Meta na avtobusu preseneti z nadvse dobrim domačim borovničevcem.

Mejni prehod Nadlac na romunski strani oziroma Nagylak na madžarski. Nekaj časa moramo počakati. Meja naj bi bila evropsko urejena in res najdemo oboje uradnike v skupnih prostorih. Zaplete pa se, ko Maks, misleč da so vse formalnosti opravljene, zapelje naprej. To dejanje raztogi madžarskega uradnika, ki priteče za nami, ihta vo zahteva vso dokumentacijo in v njej hoče na vsak način najti kakšno pomanjkljivost. Verjetno ga prizemlja kak njegov nadrejeni ali pa Renatov poduk o evropskih manirah in zahteva o klicanju ambasade, saj dokumente vrne in nam po dokazani uradniški avtoriteti dovoli prestopiti mejo.

Madžarska ravnica nas pozdravi v sijaju cvetovih sončnic in s požetimi žitnimi polji. Ceste so boljše kot v Romuniji in lepo napredujemo v smeri Szegeđa. Iščemo bližnjice, da si skrajšamo pot. Še najbolj od vsega pa ob poti iščemo kakšno dobro čardo, pa nam je ni dano najti. Za prvi postanek na Madžarskem tako zopet izberemo solidno bencinsko črpalko, kjer si pretegemo noge. Zaradi hitrega napredovanja se Renato odloči, da bomo mejo s Slovenijo prestopili v Pincah, saj bomo tja prispeli dovolj zgodaj, da bo ta mejni prehod še odprt. To pomeni, da bomo vse tri Sobočanke našim svojcem predane na avtobusni postaji v Murski Soboti. Eva se spomni, da bi bilo desetdnevne sopotnike, ki so zdaj že najini dobri znanci, v Soboti lepo presenetiti s kupico hladne pijače. O tem kar se da na skrivaj obvestiva najina soproga.

Za krajšanje poti zopet poskrbi Veronika in skoraj ves avtobus pritegne h kvizu iskanja lastnih imen, geografskih pojmov, živalskih vrst in stvari, ki se v vsakem krogu morajo začeti z isto črko. Smeha je obilo.

Pred Nagykanizo končno solidna restavracija. Najini sopotniki so lačni, pa tudi sicer se bodo iz Murske Sobotice do Celja in Žalca še nekaj časa vozili. Specialiteta teh krajev je golaževa juha, za kar se jih večina po Evinem nasvetu tudi odloči. Midve popijeva samo sok in kavo, saj bova kmalu doma.

Še malo, pa smo na mejnem prehodu in brez vsakršnih formalnosti tudi v Sloveniji. Po Renatovi analizi potovanja se tudi midve celotni skupini zahvaliva, da nama je bilo omogočeno to potovanje, predvsem pa, da sva bili v skupino tako lepo in spontano sprejeti. Nekje v Črenšovcih pokliče Pjera in Lojza, ki nas vsak s svojo ohlajeno pijačo čakata na avtobusni postaji v Murski Soboti. Po desetih dneh se naju zelo razveselita in vsak po svoje priznata, da sta naju pogrešala. Sopotniki so nad sprejemom presenečeni in pijača večini prija. Lojza predstavim Stanetu iz Gaberke ter Belovojčanu Martinu Slemenšku in njegovi Katji.

Poslovimo se kot stari prijatelji. Vse štiri nas

Hotel International v zdraviliškem kraju Băile Felix je bil kraj našega zadnjega prenočevanja.

Slavolok zmage v Bukarešti.

povabijo, da se jeseni moramo na vsak način udeležiti srečanja »Romunija po Romuniji«, kjer bo narejena skupna analiza potovanja. Veroniki, tej nenavadni prisrčni deklici pritisnem cmoček na lička, seveda tudi Anki, Štefu, Boži, Miji, Izidorju in še in še ... Avtobus odpelje. S prijateljema si privoščimo še krajši klepet ob hladni pijači v bližnjem lokalu. Nato pa ... dobra domača juha in ... nekam čudna tišina. Vklapim računalnik in prenesem fotografije. Ob njih se z Lojzom še pozno v noč pogovarjava. On je Romunijo prepotoval in doživel štirideset let nazaj.

Pred spanjem v domači postelji razmišljam o skupini, s katero sem po prevoženih več kot 4.000 km preživela deset dni, pretežno v skupnem prostoru – avtobusu. Takšno druženje je gotovo velika preizkušnja vztrajnosti, strpnosti in prilagodljivosti. V skupini bi lahko našla tipične zakonitosti skupinske dinamike. Nasmehnem se ob misli, kaj le bi pokazal sociogram rezultatov medsebojnega zaznavanja.

Razmišljanje o potovanju sklenem z ugotovitvijo: nadvse lepo in nenavadno! Še kdaj bi si želela na takšno pot!

KONEC

Veliki horoskop 2008

Ana

Želim vam mirne in lepe praznike; vso srečo tega sveta in iskrite v očeh ... za trenutek postojte in si zaželite kaj lepega. Imejte radi same sebe in vse okoli vas, delajte dobro zase in za druge ... pazite nase! Srečno v 2008! Ljubezen

Oven

Čakajo vas pozitivni dogodki, povezanosti s potovanji in novimi poslovnimi priložnostmi. Optimistični boste, dobro razpoloženi in povečali boste svoje dohodke. V prometu zelo pazite, sploh v prvi polovici leta! Leto pred vami bo v poslovnem smislu eno boljših, če vzamemo v obzir zadnjih 11 let. Vaše ambicije in želja po uspehu bodo zelo povečane, napredek tudi pride, če boste vztrajali pri načrtanih ciljih. Začetek leta, sploh januar in prva polovica februarja, bo prinesel velike uspehe. Nagrajeni boste z večjimi prihodki. V drugi polovici leta, od avgusta do septembra, je čas, ko lahko veliko dosežete in napredujete. Ugoden čas za povečanje prihodkov je v drugi polovici januarja, v začetku marca, cel junij in v prvi polovici oktobra.

Ljubezen

Septembra se izognite sporom s šefi ali z avtoritativnimi osebami, ki imajo kakršno koli zvezo z vašim delom.

Na ljubezenskem področju lahko v letu 2008 pričakujete veliko lepih dogodkov. Vsi osamljeni lahko pričakujete novo poznanstvo in resnejšo zvezo že konec februarja. Takšna naklonjenost zvezd vas čaka tudi preko poletja, sploh konec julija in v začetku avgusta, ko bo Venera v Levu. Tehtnice ali Strelci bodo v vas prebudili globoka čustva. Če ste že vezani, bo to leto ugodno za poglobitev odnosov. V juliju lahko pričakujete skupno potovanje s partnerjem. Konec leta se najavlja kriza, sploh med 8. in 17. septembrom. Izogibajte se razpravljanju, kontrolirajte ljubosumje in bodite sočutni do partnerja v tem obdobju.

Zdravje

Kar se zdravja tiče, boste precej občutljivi. V marcu so možni prehladi in viroze ter manjši problemi z grlom. Decembra namenite pozornost prebavnim organom, obstaja pa možnost problemov s hrbtenico in s spodnjim delom pljuč. Čez poletje boste polni moči in energije, zato preživite čim več časa v naravi, gibajte in rekreirajte se.

Bik

Za Bika bo to leto odlično skoraj na vseh področjih. Leto je zelo ugodno za potovanja, za kontakte s tujino in s tujci kot tudi za študij in odpiranje zasebnega podjetja. Z malo mdrosti in taktičnosti v sodelovanju s sodelavci je lahko to leto zares uspešno, sploh če boste sodelovali z osebami iz tujine. Na začetku leta, točneje od 10. do 24. februarja, se vam bo ponudila priložnost za napredovanje in za razširitev posla. To se bo poznalo na finančnih. Maj je tudi ugoden mesec in lahko pričakujete večje denarne prilive, najbolj med 5. in 12. majem. Oktobra lahko pridete do kulminacije uspeha in do vrhunca v zvezi v karieri. V novembru se bo situacija spremenila, počasi boste zgubljali energijo zaradi izpraznjenih baterij. Ne odstopajte od načrtov, če bo šlo narobe, ampak vztrajajte do konca.

Ljubezen

Leto je odlično, da začnete s perspektivno zvezo, vstopite v zakon ali utrdite že obstoječo zvezo. Če ste samski, bi lahko začeli zvezo s tujcem ali pa bi ga lahko spoznali na daljšem potovanju. Konec januarja in začetek februarja je zelo dober čas, prav tako tudi začetek maja. Če vam ne bo uspelo, imate priložnosti še med 3. in 12. oktobrom. Pričakujte zelo dobro komunikacijo s partnerjem, njegovo veliko naklonjenost in razumevanje. Uredili boste stare težave z družino, ki ste jih v preteklosti povzročili vi ali vaš partner. Oktobra lahko uresničite skupne načrte, ki jih že nestrpno čakate. Idealen čas za potovanje je druga polovica julija.

Zdravje

Večjih zdravstvenih težav ne bo. Konec maja so možne težave z dihalnimi organi in z žlezami, v začetku novembra pa prebavne motnje. Konec leta

je možna nespečnost in nervoza. Več časa preživite v naravi in se ukvarjajte s športom in rekreacijo. Do marca posebej pazite v prometu in na svojega jeklenega konjička.

Dvojčka

Dvojčki lahko pričakujejo malce težje leto, sploh kar se tiče družinskih odnosov in doma, točneje pri reševanju stanovanjskega problema. Odnosi z domačimi bodo precej napeti, komunikacija bo slaba. Imeli boste občutek, da vas družinsko okolje duši. Leto bo ugodno za reševanje sodnih procesov oz. za pridobitev dediščine. V prvi polovici leta se posvetite študiju, saj boste zelo uspešni, med 20. in 30. januarjem pa boste nekam odpotovali, morda tudi na dopust.

V poslovnih pogajanjih bodite modri, zadržani in ne govorite vnaprej o svojih načrtih. Posvetite se detajlom, od aprila dalje prihaja boljši čas, ko vam bo šlo delo precej bolje od rok. Pomoč in podporo lahko pričakujete od Vodnarjev in od Levov, izognite pa se poslom z osebami, rojenimi v znamenju Rib in Device. Okoli 20. aprila se vam bo ponudila priložnost, da izboljšate in učvrstite svoj položaj, v maju pa lahko pričakujete nekaj več denarja. Zmanjšajte stroške v tem času, če želite od tega denarja kaj imeti. V sredini junija, točneje med 15. in 20. spet prihaja večja količina denarja in to nepričakovano. Če boste v drugi polovici leta planirali menjavo službe, je idealen čas za to v prvi polovici novembra.

Ljubezen

Če ste samski, maksimalno izkoristite vsa vabila in priložnosti na zabave, potovanja in slavlja, saj obstaja možnost, da nekoga spoznate in kmalu boste v resni zvezi. Ugoden čas za novo poznanstvo je v začetku marca, v začetku avgusta in v drugi polovici septembra. Če ste že vezani, vam to leto ne bo prineslo nič nepričakovanega. Občasno boste čutili monotono in željo po spremembah, toda dobro premislite, preden se odločite. Preko poletja se bosta s partnerjem odlično razumela in v prvi polovici avgusta je idealen čas za skupen dopust. Med 6. in 20. decembrom se bosta s partnerjem slabo razumela. Bodite potrpežljivi, saj so možni prepiri.

Zdravje

V prvi polovici leta se boste zelo dobro počutili. Imeli boste dovolj energije. Druga polovica leta bo malce slabša, še posebno v oktobru in decembru. Oktobra so možne težave z udi oziroma s poškodbami rok in prstov. Decembra bodo ogrožene dihalne poti. Izogibajte se nervozi, manj časa preživite doma in se več gibajte!

Rak

Leto vam prinaša dosti pozitivnih dogodkov, še posebno na ljubezenskem področju. Polni energije in delovnega elana boste. Posebno pozornost pa posvetite vožnji in prometu! Morda bi se morali odpovedati daljšim potovanjem, sploh v začetku avgusta in konec novembra.

Prva polovica leta ni ugodna za poslovne spremembe. Letos je pomembno, da dobro ocenite, kdaj je ugoden čas za uspešne akcije. Najboljše rezultate boste dosegli z dobro informiranostjo in z dobro taktiko. Konec marca se ne prepirajte s sodelavci, ker boste potegnili krajši konec. Svoje cilje lahko uresničite maja. Če vam ne bo uspelo, vam bo zagotovo oktobra. Natančneje od 12. do 22. oktobra. December bo prav tako ugoden za napredovanje. Večje dohodke pričakujte od 5. do 8. aprila in konec oktobra. Septembra se izognite večjim stroškom kot tudi najemanju kreditov.

Ljubezen

V ljubezni pričakujte lepe trenutke. Samski bodo končno našli sorodno dušo in stopili v resno zvezo. Začetek in konec leta sta posebno ugodna za vse oblike ljubezenskih avantur, za romantiko in za izlive nežnosti. Tudi konec julija in v sredini oktobra imate možnost spoznati pravo osebo na krajši poti ali potovanju ali pa kar v sosedstvu, ko boste nekje pili kavico

Horoskop

s sosedo. Mnogi boste tako zaljubljeni, da se boste poročili. Cel julij in konec avgusta je ugoden čas za skupno potovanje ali dopust. Od 3. do 8. avgusta ne planirajte potovanj, ker boste imeli težave v prometu.

Zdravje

Večjih zdravstvenih težav ne bo. V prvi polovici leta in poleti boste imeli veliko energije. Konec leta, točneje v drugi polovici novembra in v začetku decembra, bo nekaj splošnih težav, ki se bodo poznale na zdravju. Prisotni bodo problemi s spodnjim delom hrbta (hrbtenica) in z dihalnimi organi. Izogibajte se težki hrani in se topleje oblačite v zimskih mesecih.

Lev

Vaš smisel za organizacijo in načrtovanje bo do izraza prišel letos. Uresničite lahko davno načrtovane posle in si tako znatno poravate položaj. Čustveno ne boste ravno stabilni in so zato možni razni preobrati v ljubezenskem smislu in v odnosih s prijatelji. V družinskih odnosih bo tudi prihajalo do nesoglasij, zato boste morali biti bolj tolerantni in popustljivi, če želite, da se dobri odnosi ohranijo.

Pri delu vas čakajo pozitivne spremembe in uspeh. Važno je, da delujete profesionalno in da sproti menjate poslovno taktiko v skladu z rezultati. Prva polovica leta bo dosti ugodnejša od druge, sploh v maju, juniju in v septembru. Zadovoljni boste zaradi dobrega finančnega stanja kot tudi zaradi reševanja nekih lastninskih in materialnih vprašanj. Če se boste zares predali delu, boste hitreje napredovali. Aprila in novembra se ne odločajte o pomembnih stvareh in se ne spuščajte v tvegane posle. To je tudi čas, ko ne boste uspeli nič prihraniti, saj bodo stroški veliki. Opozarjam vas pred sumljivimi vlaganji denarja.

Ljubezen

Zaradi pozicije Neptuna, planeta laži in utvar v vaši hiši partnerstva, boste skozi vse leto malo sumničavi in ljubosumni. Lahko se vam zgodijo preware z vaše ali z nasprotne strani. Na trenutke se boste počutili nemočno, ne boste vedeli, kaj pravzaprav želite od partnerja. Mnogo stvari vam ne bo jasnih, zato jih boste želeli spremeniti. Sanjarili boste o nedosegljivih idealih ali o nerealnih željah. V sredini januarja so že mogoče prve krize, najbolj med 18. in 24. januarjem. Dobro premislite, preden vnesete nemir v zvezo in partnerja obtožite za vse skupaj. V začetku junija obstaja možnost, da spoznate osebo, ki vas bo postavila pred preizkušnjo. Že konec junija si boste želeli avanture in skrite ljubezni. Preden se lotite tega, dobro razmislite, ker bi se kasneje lahko kesali zaradi tega. Če ste samski, bi lahko med 5. in 15. junijem spoznali zanimivo osebo z močnim intelektom, ki bo na vas pustila močan in dober vtis. Ugoden čas za nove zveze ali za poroko so v sredini julija in sredi septembra.

Zdravje

Zdravstveno stanje bo stabilno skoraj celo leto. V sredini marca bi lahko imeli težave z apetitom in z neuravnoteženim sistemom prehrane. Avgusta bo občutljivo grlo. Več pozornosti namenite prehrani in ne pretiravajte z mrzlimi napitki čez poletje.

Devica

Zaradi karmičnega planeta Saturna v vašem znamenju boste leto 2008 doživeli kot naporno, vendar uspešno. Skozi razne težave in odrekanja boste prišli do uspehov na mnogih področjih. Drugi del leta bo ugodnejši pri poslih, sploh september in oktober. Ugodno bo februarja, ko bo nekaj finančnih priložnosti za nove začetke.

Na poslovnem področju novih pomikov ne bo, bo pa pri financah bolje. Kar nekaj priložnosti za napredovanje bo, ne bo se pa zgodilo nič konkretnega. Precej bolj ambiciozni boste morali biti, če želite uspeti. Morali se boste žrtvovati za posel in biti uporniški, če želite uresničiti načrte še v tem letu. Izkoristite čas do jeseni in končajte vse, kar ste začeli v preteklem obdobju. Ugoden čas bo v začetku aprila in konec septembra. Čas, ko se morate izogniti vsakršnemu tveganju in trošenju, je oktobra in konec novembra.

Ljubezen

Na čustvenem področju vas čakajo pozitivne spremembe. Če izvzamem februar in začetek marca, bo leto v ljubezni zelo uspešno. Vsi samski se bodo šli resno zvezo. Obstaja možnost, da bo partner starejši od vas, zre-

SREČNO BREZ CIGARETE V NOVO LETO

AVTOPREVOZNIŠTVO

KOTNIK

KOTNIK Marjan s.p.

Ravne 193

3325 Šoštanj

Tel.: 03/589-34-11

GSM. 041/613-754

041/340-295

Blagoslovljene in vesel božične praznike ter srečno, zdravo in uspešno novo leto 2008!

**Vesele
božične praznike
in srečno novo leto
2008!**

Svet KS Topolšica

**PUP
Saubermacher**

**Vesel Božič
in srečno 2008!**

ZA UREJENO OKOLJE

Vesele Božične praznike, v letu 2008 pa želimo vsem občankam in občanom občine Šoštanj miru, sreče, zdravja in zadovoljstva.

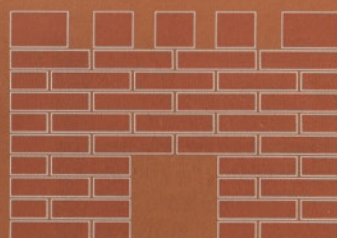
Svet KS Šoštanj

*Želimo vam vesel Božič
in srečno Novo leto*

ACMAN

Moda XXL s stilom

CIGRAD d.o.o.

Ravne 103c, 3325 Šoštanj

TELEFON: 03/ 898 48 40

TELEFAX: 03/ 898 48 54

<http://www.cigrad.com>

**VESEL BOŽIČ IN SREČNO
TER USPEŠNO LETO 2008!**

lejši in stabilna osebnost. Že v začetku januarja se vam lahko zgodi, da ga spoznate ali pa tudi še v oktobru. Tisti, ki ste vezani, lahko pričakujete stabilno situacijo, z izjemo meseca marca, ko bi se lahko resno sporekli s partnerjem. Bodite tolerantni in manj zahtevni, pa bo šlo naprej brez večjih težav. V sredini avgusta boste šli na skupno potovanje.

Zdravje

Zdravje v letu 2008 bo precej občutljiva točka, sploh konec leta. Možno so želodčne in črevesne težave. Izogibajte se suhe in neredne prehrane in vnašajte v telo več tekočin. Ne pretiravajte s fizičnimi deli, ker bi lahko imeli določene težave zaradi tega šele kasneje.

Tehtnica Leto 2008 bo dokaj ugodno. Največ uspeha boste imeli pri reševanju stanovanjskega problema, veliko pozornosti pa boste usmerili na dom, družino in nepremičnine. Leto je idealno za selitev, prenovno ali nakup stanovanja ali hiše. Prav tako je čas ugoden za poglobljanje sorodstvenih odnosov in za reševanje lastninskih vprašanj.

Na poslovnem področju lahko pričakujete ugodne spremembe, saj že dalj časa razmišljate o napredovanju ali menjavi službe. V tem letu se bo zgodilo nekaj stvari, ki vam bodo v korist. Izboljšanje bo čutili že takoj po novem letu, to je v januarju. Med 10. in 19. februarjem boste v zelo dobrem položaju in vse zamisli lahko udejanjite. Konec septembra je odličen za začetek novih poslovnih aktivnosti kot tudi za denarna vlaganja. V sredini septembra, okoli 8., zelo pazite v prometu, sploh če je vaše delo povezano z vožnjo ali s prometom!

Ljubezen

Če ste samski ali pa se osamljeno počutite, za začetek obnovite stara prijateljstva ali družinske vezi, saj bi preko njih lahko spoznali osebo, ki bi kasneje lahko postala nekaj več v vašem življenju. Konec februarja in v začetku marca je čas, ko lahko pričakujete nova poznanstva in čustveno zadovoljstvo. Če ste že vezani, lahko pričakujete zelo zanimivo leto. Do partnerja boste nežni in romantični. Ko bo Venera v vašem znamenju (prve tri tedne avgusta), boste preživeli najlepše ljubezenske trenutke. Okoli 17. septembra vas bo partner presenetil z lepim darilom in potovanjem. Izkoristite ta čas in se prepustite čustvom.

Zdravje

Na zdravstvenem področju ne bo nepričakovanih problemov. Konec leta bo malo slabše s prebavnim sistemom, nekaj pozornosti pa namenite spodnjemu delu nog, ki bodo ali otečene ali občutljive. Preko zime se bolj oblačite in se več gibajte. Dopust na morju poleti vas bo okrepil.

Škorpion Planeti kažejo, da bo leto 008 zelo ugodno na področju komunikacije, izobraževanja, profesionalnega uspeha in potovanj. Pozornost boste usmerjali v izmenjavo informacij, k novim kontaktom ali zvezam, ki vam bodo omogočili širši družbeni ali poslovni vpliv.

Pri poslovnih pogajanjih bodite zadržani, modri in taktični. Ne govorite vsem o svojih načrtih, raje se posvetite detajlom teh načrtov. Dober čas za širitev posla, za poslovni kredit je med 6. in 20. aprilom. Od 15. do 20. januarja in konec marca lahko pričakujete večje denarne prilive - dobiček. Jeseni bo spet nekaj finančnih osvežitov. Konec julija in avgusta se ne spuščajte v nove projekte in posle, v tem času bo tudi veliko izdatkov. Septembra ne posojajte denarja.

Ljubezen

Močna čustva v začetku leta bi lahko negativno vplivala na vaše misli. Lahko se zgodi, da se zaljubite in izgubite tla pod nogami. Če ste v zvezi, pazite, komu poklanjate pozornost, naklonjenost ali čustva, čisto lahko se vam zgodi, da končate med starim železjem. Maj je ugoden za poglobljanje odnosov s partnerjem, prv tako konec septembra, ko vas čaka kar nekaj lepih trenutkov in potovanj s partnerjem. Če ste samski, lahko pričakujete veliko kratkih zvez, preden boste našli osebo, ki izpolnjuje vaše kriterije. V drugi polovici januarja in v marcu boste imeli več srečanj z zelo privlačnimi osebami, žal pa to ni čas, ko bi zveza tudi uspela. Začetek septembra je boljši čas za vzpostavitev odnosov.

Zdravje

Konec maja bo vaš imunski sistem ogrožen, težave s spanjem bodo tudi prisotne. Metabolizem bo nagajal preko celega leta, zato zares pazite na kakovostno hrano in redno spanje. Izogibajte se alkoholu.

Strelec

To bo zelo ugodno leto na poslovnem in finančnem področju. Jupiter v vaši hiši denarja bo poskrbel, da boste čez celo leto denarno podkovani in boste mirno spali. Imeli boste veliko več energije in ambicij, kot je bilo v preteklem letu. Določene okoliščine vas bodo motivirale, da prevzamete večjo odgovornost in dvignete svoj standard.

Poslovne okoliščine bodo takšne, da bodo zahtevale hitro reagiranje. Spremembe bodo prišle nenajavljeno, pred vami pa bo cel kup srečnih okoliščin, ki jih lahko z malo truda spremenite v uspeh. Ugoden čas, ko lahko pričakujete pozitivne spremembe, je v začetku februarja, v začetku septembra in konec novembra. V marcu ne začenjajte nobenih novih stvari, sploh pa ne investirajte denarja. Med 16. in 25. novembrom je čas za denarne dobičke. Čakajo vas večje davščine in stroški, zato morate biti racionalni.

Ljubezen

Osamljenost, ki jo že dalj časa čutite, ne glede na to, če ste sami ali ne, bo dosegla vrhunec. Vtis, da ne morete najti sorodne duše, se bo letos zagotovo porušil. Nekdo, ki je enako odgovoren in resen, se bo pojavil že v februarju. V začetku ne bo izgledalo, da je to romanca, ki obeta, boste pa kasneje uvideli, da je to prava oseba za vas. Preko poletja vas čakajo lepi trenutki zraven ljubljene osebe, prepustite se zadovoljstvu in če imate možnost, odpotujte na morje. Idelen čas bo med 10. in 22. junijem. Manjšo čustveno krizo boste občutili konec leta, točneje med 5. in 16. novembrom. Poskusite ostati dosledni in zvesti partnerju ter razmišljajte bolj zrelo in resno.

Zdravje

Zdravstveno stanje bo dobro vse do oktobra. Takrat se lahko pojavijo manjše težave s hrbtenico (s križem) in z reproduktivnimi organi pri obeh spolih. Virusna obolenja in vnetja vas ne bodo obšla, zato se preventivno zavarujte z vitamini in čim več pešajte.

Kozorog

Leto 2008 bo za vas več kot ugodno. Gostili boste planet sreče Jupiter, ta pa bo v dobrem odnosu z vašim vladarjem preko celega leta. Uspeh vas čaka skoraj na vseh področjih, najbolj ugoden čas pa bo v začetku in na koncu leta, januarja, februarja, septembra in oktobra.

Zberite pogum in svoje ideje udejanjite. Morate biti prodorni, da načrti ne postanejo prepreka. Če boste vztrajali, vas čakajo velike pozitivne spremembe, s tem pa tudi ogromen zaslužek. Že konec januarja lahko pričakujete nekaj več denarja in dobre poslovne ponudbe. Če dobite priložnost za sodelovanje s tujino, jo zgrabite z obema rokama. Oktober in november sta tudi izredno ugodna in takrat lahko pričakujete največje plodove svojega preteklega dela. Poleti bo prišlo do manjše stagnacije v poslu in do povečanja stroškov, zato se v tem času posvetite družini ali pojdite na dopust.

Ljubezen

Čeprav trenutno nimate jasne potrebe, da bi definirali svoje čustveno življenje, vam bodo okoliščine pripravile izziv. Če ste samski, ne razmišljajte predolgo. Če ste vezani, se boste morali zares potruditi, da se ne zapletete v ljubezensko avanturo. Partner bo konec leta tako ali tako izvedel, kaj ste počeli. V tem letu boste živeli tako, kot ste si od nekdaj želeli. To, kar bi vam lahko porušilo harmonijo, je dejstvo, da vam je težko ustreči in da tudi sami ne veste, kaj bi vas pravzaprav osrečilo. Ugoden čas za ljubezen bo v začetku februarja, cel maj in konec avgusta. Med 20. in 26. aprilom boste v malo slabšem razpoloženju, nervozni in sitni. Poskusite se sprostiti in biti bolj tolerantni do partnerjevih izjav.

Zdravje

Preko celega leta se boste kar dobro počutili. Dobro bi bilo, če bi organizem vzdrževali v dosednji fizični kondiciji. Jejite več sadja in zdrave hrane!

Vodnar

Prihajajoče leto 2008 prinaša mnogo sprememb. Nekatere bodo dobre, nekatere malo manj dobre. Ne glede na vse, lahko uspeh pričakujete v poslovnem smislu. Čustveno boste dokaj občutljivi in nagnjeni k pogostim spremembam razpoloženja.

Čeprav se bo leto začelo z močnim prepričanjem, da z gotovostjo veste, kaj boste izbrali, vam zvezde svetujejo, da počakate vsaj do konca marca, preden se dokončno odločite. Do takrat ni čas, da bi se odločali o pomembnih stvareh, je pa to čas, da resno razmislite o vseh stvareh, ki so bile v preteklosti pogoj ali naloga. Konec leta bo vaša organiziranost dosti slabša in obstaja možnost, da ostanete brez podpore enega od sodelavcev, na katerega pomoč ste računali. To seveda ni razlog, da bi odstopili od začrtanih ciljev. Avgust je mesec, ko bi lahko imeli več izgub in finančno krizo, zato se ne izpostavljajte rizičnim situacijam in zmanjšajte stroške. V drugi polovici oktobra lahko dobite mamljivo poslovno ponudbo in nekaj več denarja na račun.

Ljubezen

Čeprav se boste trudili delovati odprto in nedolžno, se boste obnašali tako, da bo okolica mislila, da nekaj skrivate. V mnogo vsiljenih situacijah se bo dogajalo, da ne boste vedeli, kako odreagirati oziroma kako se obnašati do osebe, ki vam je simpatična ali ste z njo v zvezi. Planet zmešnjave Neptun, ki je že dalj časa v vašem znamenju, vas bo napeljeval, da delate narobe, in pravzaprav nikoli ne boste vedeli, kaj lahko od partnerstva in partnerja pričakujete. Ali pa on ne bo vedel. V maju bi bilo dobro, da se s partnerjem ne prepirate, saj se vam lahko zgodi, da poletje preživite osamljeno in v razmišljanju, zakaj so se vam nekatere stvari dogajale, pa se jih niste zavedali. Druga polovica leta bo bolj ugodna za poglobljanje odnosa in za resne pogovore.

Zdravje

Letos se boste bolje počutili kot lani. Več energije boste imeli, imunski sistem bo na zavidljivi ravni. Problemi iz preteklosti, kot je krvni pritisk, glavoboli in bolečine v hrbtenici, so za vami. Edini problem, ki bi ga lahko imeli, je slaba cirkulacija v nogah, zato se več gibajte in toplo oblačite v zimskih mesecih.

Ribi

Čaka vas burno leto. Uporabiti boste morali vso svojo odločnost in strokovnost, če boste želeli, da bodo cilji uresničeni in predvsem plačani. Vložiti bo treba veliko energije, da boste konec leta na dobičku, v nasprotnem primeru ga ne bo.

Čeprav ne pripadate strogo materialistično usmerjenim osebam, je gotovost tista, brez katere ne morete. Čas je, da si zastavite cilje za bodočnost. V začetku leta boste dobili lepo ponudbo, vendar se bo od vas zahtevalo veliko odgovornosti in napornega dela. Ugoden čas, ki prinaša pozitivne dogodke, je konec junija, v začetku septembra in v sredini novembra. Večje denarne prilive je pričakovati v sredini aprila in v septembru. Preko poletja se izogibajte večjim vlaganjem in posojanju denarja, ker ga boste kasneje težko dobili nazaj.

Ljubezen

Na čustvenem področju v letu 2008 ne pričakujte preveč lepih stvari. Saturn, karmični planet, bo stal nasproti vas in negativno vplival na vaše ljubezensko življenje. Dogajale se vam bodo krivice s strani partnerja in počutili se boste osamljeno, pa če ste samski ali v zvezi. Privlačili vas bodo starejši partnerji in iskali boste osebo, ki vam lahko da neke vrste sigurnost. Obstaja možnost, da greste v zvezo z nekom, ki ga že dalj časa poznate, ali z nekim prijateljem. Če ste v zvezi, boste morali biti zelo tolerantni, nekako pripravljeni na žrtve. S potrpljenjem in pozornostjo si boste morali zbirati točke, čeprav bo na prvi pogled izgledalo nesmiselno. Posebno popustljivi morate biti v prvi polovici avgusta, ker bo v tem času vsak prepričanje partnerjem usoden!

Zdravje

Poleti se boste počutili utrujeno in izčrpano. Energije ne bo dovolj, imunski sistem bo tudi porušen, sploh v avgustu. Prisotna bodo virusna obolenja in vnetje grla, konec leta pa so možne poškodbe ali otekanje nog. Več časa porabite za spanje in poskusite živeti čim bolj zdravo.

Iz dneva v dan, iz ure v uro
se prepleta,
čas nemirni se obeta.
Z sedmico staro se poslavlja
v zavito pentljo novemu nazdravlja.

Iz minute v minute, čas odšteva.
Eno v sekunde
drugo v večnost se odeva.
Naj bo dobro in debelo
to vam voščimo veselo.

Vesel in miren Božič ter čudovito in nepozabno osémko.

Zavod za kulturo Šoštanj

Velenje

Sp Do 35

LIST OBČINE

2007

352(497.4 šoštanj)

9003645,12

COBISS •

